

مالاييسع أطفال المسلمين جهله - هوسا

Abinda jahiltarsa baya yiwuwa ga yaran musulmai

(Abinda ya kamata yaran musulmai su sanshi)

YAZAN AL GANIM

Islamhouse.com

المحتوى الإسلامي

ما لا يسع أطفال المسلمين جهله

**ABINDA JAHILTARSA BAYA YIWUWA
GA YARAN MUSULMAI**

(ABINDA YA KAMATA YARAN MUSULMAI SU SANSHI).

٢ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٤ هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

الغانم ، يزن

ما لا يسع أطفال المسلمين جهله - هوسا. / يزن الغانم ؛ جمعية
خدمة المحتوى الإسلامي باللغات - ط ١.٠ - الرياض ، ١٤٤٤ هـ

٨٠ ص . . ؛ سم

ردمك: ١-١٩-٨٤٠٢-٦٠٣-٩٧٨

١- الاسلام ٢- العقيدة الاسلامية ٣- السيرة النبوية أ.جمعية
خدمة المحتوى الإسلامي باللغات (مترجم) ب.العنوان

١٤٤٤/٩٠٢٢

ديوي ٢١٠

شركاء التنفيذ:

دار الإسلام جمعية الربوة رواد الترجمة المحتوى الإسلامي

يتاح طباعة هذا الإصدار ونشره بأي وسيلة مع

الالتزام بالإشارة إلى المصدر وعدم التغيير في النص.

Tel: +966 50 244 7000

info@islamiccontent.org

Riyadh 13245- 2836

www.islamhouse.com

GABATARWA:

Da sunan Allah, dukkan godiya ta tabbata ga Allah, bayan haka:

Wadannan wasu mas'aloline wadanda bai kamata yaran musulmai su jahilce su ba, na abinda ya shafi addinin Allah - mai girma da daukaka -, kuma ya wajaba akan iyaye su koyawa yara su, tun a yarinta.

Shi wani takaitaccan tsari ne, mai sauƙi, wanda ya tattaro abubuwa acikin Akidah, da Fikihu, da Tarihi, da Ladubba, da Tafsiri, da Hadisi, da dabi'u, da Zikirai. Littafin yayi daidai da kananan yara, da kuma dukkanin matakan shekaru, da kuma sababbin shiga musulunci, kuma ana bada shi a gidaje, da makarantun yara, da kuma cibiyoyin karantarwa, haka nan dan hadda, da sharhi. Hakika na tsara su gwargwadan fannoni kuma na sanyasu akan tsarin tambaya da amsa, domin irin wannan yafi wasa kwakwalwa, kuma yafi tabbata ga hadda, malami mai tarbiyya yana zaɓar abinda yake dacewa tare da shekarunsu.

Allah kadai nake roko da ya amfanar dasu ya kuma karbesu.

Tushen wannan shine faɗin Allah - maɗaukakin sarki: "Yā kū wadanda suka yi īmāni! Ku kāre wa kanku da iyālanku daga wuta wuta, makāmashinta sune mutāne da duwātsu ne, a kanta akwai wadansu malā'iku māsu kauri, māsu tsanani, bā sa sābā wa Allah ga abin da ya umurce su, kuma sunā aikata abin da ake umarce su". [Surat Al-Tahrim: 6]. Da kuma Hadisin Abdullahi dan Abbas - Allah ya yarda dasu - yace: Nakasance a bayan Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - wata rana, sai yace: (Ya kai yaro, lalle ni zan sanar da kai wasu kalmomi: Ka kiyaye Allah zai kiyayeka, ka kiyaye Allah za ka same shi a gabanka, idan za kayi roko to ka roki Allah, idan kuma za ka nemi taimako to ka nemi taimakon Allah, ka sani: Lallai cewa al'umma da zasu taru akan su amfaneka da wani abu, to bazasu amfanekaba sai da wani abu wanda hakika Allah ya rubuta maka, idan suka taru akan su cutar da kai da wani abu to bazasu cutar da kaiba saida wani abun da hakika Allah ya rubuta akanka, an dage alkaluma, kuma takardu sun bushe). Tirmizi da Ahmad ne suka rawaito shi.

Acikin muhimmancin koyar da Yara: Lallai cewa shi yana wajaba akan mutum da yakoyar da yara abinda suke bukatarsa a addininsu, har ya zama cikken mutum akan tsarin musulunci, kuma mai kyakykawan Tauhidi akan hanya ta imani.

Shugaba Dan Abu Zaid mutumin Kairawan - Allah yayi masa rahama - yana cewa:

"Hakika yazo a umarcesu (yara) da sallah idan sun cika shekara bakwai, a kuma dakesu akanta idan sun cika shekara goma, kuma a raba wurin kwanciya a tsakaninsu, hakanan yana kamata a sanar dasu abinda Allah ya wajabta akan bayi na fada da aiki tun kafin balagarsu, domin balagar tazo musu alhali hakika wannan ya tabbata daga zukatansu, rayukansu sun nutsu zuwa gareshi, kuma gabkansu sun saba da abinda suke aiki dashi. Muƙaddimar Dan Abu Zaid Al-kairawan (Shafi: 5).

BANGARAN TAUHIDI

TAMBAYA TA (1): WANENE UBANGIJINKA?

Amsa: Ubangijina shine Allah wanda ya renenini, kuma ya reni dukkanin halitta da ni'imarsa.

Dalili: Fadinsa - madaukakin sarki: {Godiya ta tabbata ga Allah, Ubangijin talikai}. [Suratul Fatiha: 2].

TAMBAYA TA (2): MENE NE ADDININKA?

Amsa: Addini na shine Musulunci, shine: Miƙa wuya ga Allah da Tauhidi, da jawuwa gareshi da biyayya, da kubuta daga shirka da ma'abotanta.

Allah -madaukakin sarki - yace: {Lallai Addini a wajen Allah shine Musulunci}. [Suratul Aal Imran: 19].

TAMBAYA TA (3): WANE NE ANNABINKA?

Amsa: Shine Annabi Muhammad - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -.

Allah -madaukakin sarki - yace: {Muhammad Manzon Allah ne}. [Suratul Fathi: 29].

TAMBAYA TA: (4) KA AMBACI KALMAR TAUHIDI, KUMA MENENE MA'ANARTA?

Amsa: Kalmar Tauhidi: "Babu abin bautawa da gaskiya sai Allah" Ma'anarta: Babu wani abin bautawa da gaskiya sai Allah.

Allah -madaukakin sarki - yace: {Ka sani, cewa babu abin bautawa da gaskiya sai Allah}. [Suratu Muhammad: 19].

TAMBAYA TA: (5) A INA ALLAH - MAIGIRMA DA DAUKAKA - YAKE?

Amsa: Allah yana sama, asaman Al'Arshi, a saman dukkanin halittu. Allah - madaukain sarki - yace: {Mai rahama, Ya daidaita a kan Al'Arshi}. [Suratu Daha: 5]. Kuma yace: {Shine marinjayi a kan bayinsa, kuma shine Mai hikima, Masani}. [Suratul An'am: 18].

TAMBAYA TA (6): MENENE MA'ANAR SHAIDAWA CEWA LALLAI MUHAMMAD MANZAN ALLAH NE?

Amsa: Ma'anarta: Lallai cewa Allah ya aiko shi ga dukkanin talikai mai bushara kuma mai gargadi.

Yana wajaba:

1. Yi masa biyayya a dukkanin abinda yayi umarni.
2. Gasgatashi acikin dukkanin abinda ya bada labari.
3. Rashin saba masa.
4. Ba'a bautawa Allah sai da abinda ya shar'anta, wannan shine koyi da Sunnah da kuma barin Bidi'a.

Allah - Madaukakin Sarki - yace: {Dukkan wanda yabi Manzo to hakika yabi Allah} [Al-Nisa'i: 80], Kuma - tsarki ya tabbatar masa - yace: {Kuma ba ya furuci daga san zuciya, shi bai zamoba, sai wahayi ne da akeyi masa 4}. [Suratu Al-Najmi: 3-4]. Kuma Allah - mai girma da daukaka - yace: {Hakika koyi kyakykawa ya kasance gare ku daga Manzon Allah, ga wanda ya kasanee yanā kaunar Allah da Rānar Lāhira, kuma ya ambaci Allah da yawa}. [Suratu Al-Ahzab: 21].

TAMBAYA TA (7) SABODA ME ALLAH - MA'DAUKAKIN SARKI – YA HALICCE MU?

Amsa: Ya halicce mu ne dan bauta masa shi kadai ba shi da abokin tarayya.

Badan wargiba ko wasa.

Allah -ma'aukakin sarki- yace: {Kuma ban halicci Aljannu da mutane ba sai dōmin su bauta mini}. [Suratu Al-Zariyati: 56].

TAMBAYA TA (8): MECECE BAUTA?

Amsa: Ita suna ne mai tattarowa ga dukkanin wani abin da Allah yake sonsa, kuma ya yarda dashi daga maganganu da ayyuka na boye dana bayyane.

Na bayya ne: Kamar ambaton Allah da harshe daga Tasbihi da godewa, Allah da yin Kabbara da sallah da Hajji.

Na boye: Kamar dogaro ga Allah, da tsoro, da kauna.

TAMBAYA TA (9): MENENE MAFI GIRMAN WAJIBI AKAN MU?

Amsa: Mafi girman wajibi akammu shine: Kadaita Allah - ma'aukakin sarki -.

TAMBAYA TA (10): MENE NE NAU'UKAN TAUHIDI?

Amsa:

1. Tuhidi na Rububiyah: Shine imani da cewa Allah shine Mahallicci, Mai azurtawa, Mamallaki Mai juya al'amura, shi kadai yake, bashi da abokin tarayya.

2. Tuhidi na Uluhiyya: Shine kadaita Allah da bauta, baza'a bautawa wani daya ba sai Allah - ma'aukakin sarki -.

3. Tauhidi na Sunaye da Siffofi: Shine yin imani da dukkanin sunaye da siffofi na Allah - ma'aukakin sarki - waƙanda sukazo acikin littafi da Sunna, batara da misaltawa, ko kamantawa ko korewa ba.

Dalilin Nau'ukan tauhidi guda uku: Faɗin Allah - ma'aukakin sarki -: {Shine Ubangijin sammai da ƙasa da abin da yake a tsakāninsu, to sai ka bauta masa, kuma kayi haƙuri ga bautarsa. Shin kā san wani takwara gareshi 65}. [Suratu Maryam: 65].

TAMBAYA TA (11): MENE NE MAFI GIRMAN ZUNUBI?

Amsa: Shirka da Allah - Ma'aukikin Sarki -.

Allah -Ma'aukakin Sarki - yace: {Lalle Allah baya gāfarta ayi shirki dashi, kuma yana gāfarta abin da yake bāyan wannan ga wanda yake so, kuma wanda yayi shirki da Allah, to, lalle ne ya kirkiri zunubi mai girma}. [Suratu Al-Nisa'i: 48].

TAMBAYA TA (12): KA AMBACI SHIRKA DA NAU'UKANTA.

Amsa: Shirka: Itace juyar da kowane nau'i daga cikin nau'ikan ibada ga wanin Allah - ma'aukakin sarki -.

Nau'ukanta: Babbar shirka, Misali: Kiran wanin Allah - ma'aukakin sarki -(kira na bauta) ko yin sujjada ga wanin Allah - tsarki ya tabbatar masa - ko kuma yanka ga wanin Allah - mai girma da daukaka -.

Karamar Shirka, misali: Rantsuwa da wanin Allah - ma'aukakin sarki -,ko layu, shine abinda ake ratayawa daga abubuwa dan jawo wani amfani, ko tunkufe wata cuta, da sassaukan riya, kamar ya kyautata sallarsa dan abinda yake gani daga kallon mutane zuwa gareshi.

TAMBAYA (13): SHIN WANI DAYA WANDA BA ALLAH BA YA SAN GAIBU?

Amsa: Babu wani wanda yasan gaibu sai Allah shi kadai.

Allah -maɗaukakin sarki - yace: {Kace bābu wanda ya san gaibi a cikin sammai da kasa fāce Allah. Kuma bā su sansancēwar a yausha ne zā a tāyar da su 65}. [Suratu Al-Naml: 65].

TAMBAYA TA (14): LISSAFA RUKUNAN IMANI.

Amsa:

1. Imani da Allah - Maɗaukakin Sarki -.
2. Da Mala'ikun sa.
3. Da Littatafan sa.
4. Da Manzannin sa.
5. Da ranar karshe.
6. Da Kaddara alherinsa da kuma sharrinsa.

Dalili: Shine Hadisin nan shahararre na Jibrilu, a wajen Muslim, Jibrilu yacewa Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -: "Kabani labari game da imani, yace: Kayi Imani da Allah, da Mala'ikunsa, da littatafansa, da Manzanninsa, da ranar Lahira, kuma kayi imani da kaddara alherinsa da sharrinsa".

TAMBAYA TA (15): KAYIWA RUKUNAN IMANI SHARHI.

Amsa:

Imani da Allah:

Ka yi imani da cewa Allah shi ne wanda ya halicceka kuma ya azurtaka, shine kuma mamallakin halittu mai jujjuya lamuran halittu shi kadai.

Shine kuma abin bautawa, babu wani abin bauta wa da gaskiya sai shi.

Kuma shi ne mai cikakken girma, wanda yake dukkan godiya ta tabbata gareshi, kuma shi ke da sunaye kyawawa da kuma siffofi maɗaukaka, bashi da abokin tarayya, kuma wani abu baiyi kama dashi ba, tsarki ya tabbatar masa.

Imani da Mala'iku:

Sune ababen halittar da Allah ya halicce su daga harske, kuma domin bautarsa, da cikakken jawuwa ga umarninsa.

Daga cikinsu akwai Jibrilu - amincin Allah ya tabbata agareshi - wanda yake saukar da wahayi ga Annabawa.

Imani da Litattafai:

Sune littatafan da Allah ya saukar da su ga Manzanninsa.

- Kamar Al-kur'ani: Ga Annabi Muhammad, tsira da amincin Allah su tabbata agareshi.
- Injila: Ga Annabi Isa, amincin Allah ya tabbata agareshi.
- Attaura ga Annabi Musa, amincin Allah ya tabbata agareshi.
- Zabura ga Annabi Dawud, amincin Allah ya tabbata agareshi.
- Takardun Annabi Ibrahim da Annabi Musa; Ga Ibrahim da Musa.

Imani da Manzanni:

Sune waɗanda Allah ya aiko su zuwa ga bayinsa, domin su ilmantar dasu, kuma suyi musu bushara da alheri da Aljanna, su kuma yi musu gargadi da sharri da kuma wuta.

Mafifitansu: Sune Ulul Azmi, sune:

Annabi Nuhu, aminci ya tabbata agareshi.

Annabi Ibrahim, aminci ya tabbata agareshi.

Annabi Musa, aminci ya tabbata agareshi.

Annabi Isa, aminci ya tabbata agareshi.

Annabi Muhammad, tsira da amincin Allah su tabbata agareshi.

Imani da Ranar Lahira:

Shine abin da yake bayan mutuwa, a kabari, da ranar Al-kiyama, ranar tashi daga kabari, da hisabi, yadda 'yan Aljanna zasu tabbata acikin masaukansu, da 'yan wuta acikin masaukansu.

Imani da kaddara alherinsa da kuma sharrinsa:

Kaddara: Shine kudurcewa a zuciyar cewa Allah yana sanin dukkan wani abu da yake kasancewa a kasantattu, kuma cewa shi ya rubuta wannan abin acikin Lauhul Mahfuz, kuma yaso samuwarsa da kuma halittarsa.

Allah - madaukakin sarki - yace: {Lalle ne mu kowanne abu mun halicce shi da kaddara}, [Suratu Al-kamar: 49].

Shi yana kan mata kai huɗu:

Na ɗaya: Sanin Allah - madaukakin sarki - yana daga wannan saninsa wanda ya rigayi dukkan komai, kafin afkuwar abubuwa da bayan afkuwarsu.

Dalilinsu: fadɗin Allah - madaukakin sarki: {Lalle Allah a wurinsane kawai sanin Al-kiyama, kuma yanā saukar da girgije, kuma yanā sanin abin da yake a cikin mahaiffannai, kuma wani rai bai san abin da zai aikatāba a gōbe, kuma wani rai bai san a wace kasā zai mutuba. Lalle Allah Masani ne Mai bada labari}. [Suratu Luḳman: 34].

Na Biyu: Cewar Lallai ya rubuta wannan a Lauhul Mahfuz, dukkan wani abu da ya kasance, da kuma zai kasance to a rubuce yake a wurin Allah a cikin littafi.

Dalilinta: Fadɗin Allah - madaukakin sarki: {Kuma a wurinSa mabūdān gaibi suke, babu wanda yake sanin su fāce shi, kuma yanā sanin abin da ke a cikin sarari da kogi, kuma wani ganye ba ya fāɗuwa, fāce yā san shi, kuma bābu wata kwāya a cikin duffan kasā, kuma babu ɗanye, kuma babu kēkasasshe, fāce yanā a cikin wani Littāfi mai bayyanāwa}. [Suratu Al-An'am: 59].

Na Uku: Shine kowannce abu da yake faruwa da ganin damar Allah ne, babu wani abu dazai faru daga gare shi ko kuma daga halittarsa sai da ganin damarsa - madaukakin sarki.

Dalilinta: Fadɗin Allah, Madaukakin Sarki: {Ga wanda yaso daga cikinku to ya tsaya kan tafarki madaidaici 28 kuma ba komai kuke nufin aikatawa ba sai in Allah ya so, shine Ubangijin talikai}. [Suratu Al-Takwir: 28 - 29].

Na huɗu: Imani da cewar dukkanin kasantattu ababen halittane Allah ya haliccesu, kuma ya halicci zatinansu da siffofnsu da motsinsu, da dukkanin wani abu acikinsu.

Dalilinta: Fadɗin Allah Madaukakin Sarki: {Allah ne ya halitta ku da abin da kuke aikatāwa}. [Suratu Al-Saffat: 96].

TAMBAYA TA (16): MENENE MA'ANAR AL-KUR'ANI?

Amsa: Shine Zancan Allah -Maɗaukakin Sarki- wanda ba abin halitta bane.

Allah -Maɗaukakin Sarki- yace: {Idan wani ɗaya daga mushirikai ya nemi tsarinka to, ka tsareshi har sai yaji zancen Allah}. [Surat Al-Taubah: 6].

TAMBAYA TA (17): MECECE SUNNAH?

Amsa: Itace dukkan wata magana ko aiki ko tabbatarwa ko siffar halitta ko kuma siffar halayya ga Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -.

TAMBAYA TA (18): MECE CE BIDI'A? SHIN ZA MU IYA KAR'BARTA?

Amsa: Dukkanin abinda mutane suka kirƙira acikin Addini, wanda bai kasance a zamanin Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - da kuma sahabbansa ba.

Bazamu karɓi bidi'a ba, kuma zamu mayar da ita ne.

Saboda faɗin Annabi - tsira da amincin su tabbata agareshi -: "Dukkanin Bidi'a bata ce". Abu Daud ya ruwaito shi.

Misalin: Kari a lbada, kamar kara wanki na huɗu a lwala, kamar taron Mauludi, wannan bai zo daga Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - da sahabbansa ba.

TAMBAYA TA (19): KA AMBACI AKIDAR JIBINTARWA DA BARRANTA.

Amsa: Jibintarwa: Shine son muminaɗi da kuma taimaka musu.

Allah - Maɗaukakin Sarki - yace: {Muminaɗi maza da muminaɗi mata sashinsu masoyan sashine}. [Surat Al-Taubah: 71].

Barranta: Shine ƙin kafirai da kuma adawa dasu.

Allah - Maɗaukakin Sarki - yace: {Haƙiƙa koyi kaykaykyawa gareku ya kasance ga Ibrahim da waɗanda suke tare da shi, a lokacin da suka cewa mutanensu lallai mu masu kubutane daga gareku da abinda kuke bautawa wanin Allah mun kafirce muku, adawa da gaba ta bayyana atsakaninmu da tsakaninku har abada har sai kunyi imani da Allah shi kaɗai}. [Suratu Al-Mumtahanah: 4].

TAMBAYA TA (20): SHIN ALLAH ZAI KAR'BI WANIN MUSULUNCI A MATSAYIN ADDINI?

Amsa- Allah ba zai karɓi wanin Addinin musulunci ba.

Allah - Maɗaukakin Sarki - yace: {Duk wanda ya nemi wanin musulunci amatsayn Addini to ba za'a karɓa daga gareshi ba kuma a lahira yana daga masu asara 85}. [Surat Aal Imran: 85].

TAMBAYA TA: (21): KAFIRCI YANA KASANCEWA DA MAGANA DA KUMA AIKI DA KUDURIN ZUCI, KA BADA MISALI GA HAKA?

Amsa: Misalin magana: Zagin Allah - tsarki ya tabbatar masa -, ko Manzonsa - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -.

Misalin aiki: Wulaƙantar da Al-kur'ani ko sujjada ga wanin Allah - maɗaukakin sarki -.

Misalin kudurin zuciya: Shine kudurce cewa akwai wani da ya cancanci ibada wanda ba Allah - maɗaukakin sarki - ba, ko kuma cewa anan akwai wani mahalicci tare da Allah - maɗaukakin sarki -.

TAMBAYA TA: 22. MENENE MUNAFINCI DA NAU'O'INSA?

Amsa:

- 1- Babban Munafunci: Shine boye kafirci da kuma bayyanar da Imani, Yana fitarwa daga musulunci, kuma shi yana daga kafirci mafi girma, Allah - Madaukakin Sarki - yace: {Lalle munafikai suna can kasan kasa na wuta, kuma ba zaka taba samar musu mataimaki ba}. [Surat Al-Nisa'i: 145].
- 2- Karamin munafunci: Misalin: Karya, saba alkawari, da cin amana.

Wannan ba ya fitarwa daga musulunci, shi yana daga cikin zunubai, kuma maiyin shi abin bijirwane ga azaba.

Manzon Allah -tsira da Amincin Allah su tabbata agareshi - yace: "Alamomin munafuki uku ne: Idan yai zance sai yayi karya, idan yayi alkawari sai ya saba, kuma idan aka amince masa sai yayi ha'inci". Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi.

TAMBAYA TA: (23): WANENE CIKAMAKIN ANNABWA DA MANZANNI?

Amsa: Shine Annabi Muhammad - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -

Allah - madaukakin sarki - yace: {Muhammadu bai kasance uban kōwa ba daga mazanku, sa dai Manzon Allah ne kuma cikamakin Annabāwa}. [Surat Al-Ahzab: 40]. Manzon Allah - tsira da Amincin Allah su tabbata agareshi - yace: "Nine cikamakin Annabawa babu wani Annabi baya na". Abu Daud da Tirmizi da Nasa'i da wasunsu ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (24) MECE CE MU'UJIZA?

Amsa: Mu'ujiza itace: Dukkanin abinda Allah ya badashi ga Annabawansa na abubuwan da suka saba al'adu domin shiryarwa akan gaskiyar su, misali:

-Tsagewar wata ga Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -

- Tsagewar kogi ga Annabi Musa - amincin Allah ya tabbata agareshi - da kuma nitsar da Fir'auna da rundunarsa.

TAMBAYA TA (25): SUWAYE SAHABBAI? SHIN INA SON SU?

Amsa: Sahabi: Shne dukkan wanda ya haɗu da Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - yana mai imani dashi, kuma ya mutu akan musulunci.

- Muna son su, muna koyi dasu, kuma sune mafi alheri kuma mafifitan mutane bayan Annabawa.

Mafifitansu: Sune halifofi huɗu:

Abubakar - Allah ya yarda dashi.

Umar - Allah ya yarda dashi.

Usman - Allah ya yarda dashi.

Aliyu - Allah ya yarda dashi.

TAMBAYA TA (26): SUWAYE UWAYAN MUMINAI?

Amsa: Sune matan Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -

Allah - Madaukakin sarki yace: {Annabi shine mafi cancanta ga mumintai ga kansu, kuma matansa uwayansu ne}. [Surat Al-Ahzab: 6].

TAMBAYA TA (27): MENENE HAKKIN IYALAN GIDAN ANNABI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI - AKANMU?

Amsa: Muna sonsu, muna jibintarsu, kuma muna kin duk wanda yake kinsu, bama wuce gona da iri akansu, sune matansa, da zuriyarsa, da 'Ya'yan Hashim da 'Ya'yan Mudallab daga muminai.

TAMBAYA TA (28): MENENE WAJIBINMU DANGANE DA MAJIBINTA AL'AMURAN MUSULMAI?

Amsa: Wajibinmu: Shine girmamasu da ji da biyayya garesu a duk abinda ba saboba, da barin yi musu tawaye, da yi musu addu'a da yi musu nasiha a sirrance.

TAMBAYA TA (29): WANNENE GIDAN MUMINAI?

Amsa: Aljanna. Allah - madaukakin sarki - yace: {Lalle ne Allah Yanā shigar da waƙanda suka yi ĩmāni kuma suka aikata ayyukan kwarai a cikin gidājen Aljanna, koramu na gudāna daga karkashinsu}. [Surat Muhammad: 12].

TAMBAYA TA (30): WANNENE GIDAN KAFIRAI?

Amsa: Wuta, Allah - Madaukakin Sarki - yace: {Ku ji tsoron wuta wacce makamashinta mutane da duwatsu an tanadeta ga kafirai}. [Surat Al-Bakarah: 24].

TAMBAYA TA (31) MENENE TSORO?, KUMA MENENE KAUNA? MENENE DALILI?

Amsa: Tsoro, shine jin tsoron Allah da kuma ukubarsa.

Kwadayi: Shine kwadayin ladan Allah da gafararsa, da kuma rahamarsa.

Dalili: Faɗin Allah - madaukakin sarki -: {Wafancan, waƙanda suke kiran, sunā nēman tsāni zuwa ga Ubangijinsu. Waƙanne ne suke mafiffita a kusanci? Kuma sunā kwadayin sāmum rahamarsa, kuma sunā tsōron azābarsa. Lalla ne azābar Ubangijinka ta kasance abar tsōro ce 57}. [Surat Al-Isra'i: 57]. Kuma Allah - Madaukakin sarki - yace: {Ka bawa bayina labari, lalle nine Mai yawan gafarane, kuma Mai yawan jinkaine 49. Kuma lallai azabata itace azaba mai raɗaɗi 50}. [Surat Al-Hujrat: 49-50].

TAMBAYA TA (32): AMBACI WASU DAGA CIKIN SUNAYE DA SIFFOFIN ALLAH - MADAUKAKIN SARKI -.

Amsa: Allahu, Ubangiji, Mai yawan rahama, Mai yawan ji, Mai yawan gani, Mai yawan sani, Mai yawan azirtawa, Rayayye, Mai girma, zuwa wanin wannan na abinda ya shafi sunaye kyawawa da kuma siffofi madaukaka.

TAMBAYA TA (33): KAYIWA WADANNAN SUNAYEN SHARHI?

Amsa: ALLAHU, Ma'anarsa Allah abin bautawa da gaskiya, shi kaɗai yake bashi da abokin tarayya.

ARRABBU: Wato Mahallici Mamallaki Mai yawan azurtawa, Mai jujjuya al'amura, shi kaɗai yake tsarki ya tabbatar masa.

ASSAMI'U: Wanda jinsa ya yalwaci kowanne abu, kuma yana jin dukkanin muryoyi akan sabaninsu, da karkasuwersu.

ALBASIRU: Wanda yake ganin kowanne abu, kuma yana ganin komai ya karanta ko ya girmama.

AL'ALIMU: Shine wanda iliminsa ya kewaye kowanne abu, wanda ya wuce, dana yanzu, da kuma na nan gaba.

ARRAHMAN: Wanda ramhamarsa ta yawalci dukkanin abin halitta da kuma rayayye, dukkanin bayi da sauran ababen halitta suna karkashin rahamarsa ne.

ARRAZZAKU: Wanda agareshi ne arziƙin dukkanin halittu yake, daga mutane da Aljanu da sauran dukkanin dabbobi.

ALHAYYU: Shine Rayayye wanda baya mutuwa, kuma dukkanin halitta zasu mutu.

AL'AZIMU: Wanda yake da kamala da girma dukkaninsu, a sunayansa da siffofinsa da kuma ayyukansa.

TAMBAYA TA: 34. MENENE WAJIBINMU DANGANE DA MALAMAN MUSULMAI?

Amsa: Musosu, kuma mu koma zuwa garesu acikin mas'aloli da abubuwan shari'a masu sauka, kada mu ambacesu sai da kyakkyawan abu, wanda ya ambacesu bada wannan ba, daga mummunan abu to wannan ba akan hanya yake ba.

Allah - Ma'aukakin Sarki - yace: {Allah yana daga darajojin wa'anda suka yi imani daga gareku, da wa'anda aka basu ilimi, Allah Mai bada labarine game da abinda kuke aikatawa}. [Surat Al-Mujadalah: 11].

TAMBAYA: 35. SUWAYE WALIYYAN ALLAH - MA'AUKAKIN SARKI -?

Amsa: Sune muminai masu tsoron Allah.

Allah - ma'aukakin sarki - yace: {Ku saurara, Lalle ne mas'oyan Allah ba'bu ts'oro a kansu, kuma ba'zu kasance suna yin bakin ciki ba 62. Sune wa'anda sukayi imani kuma sun kasance suna jin tsoron Allah}. [Surat Yunus: 62-63].

TAMBAYA TA (36): SHIN IMANI FADA NE DA KUMA AIKATAWA?

Amsa- Imani fada ne, da aikatawa da kuma kudurin zuciya.

TAMBAYA TA (37): SHIN IMANI YANA KARUWA KUMA YANA RAGUWA?

Amsa: Imani yana karuwa da biyayya, kuma yana raguwa da sabo.

Allah - Ma'aukakin Sarki - yace: {Abin sani kawai, mu'minai su'ne wa'anda suke idan an ambaci Allah, zuk'atansu su firgita, kuma idan an karanta ay'oyinsa a kansu, su ka'ra musu wani im'ānin, kuma ga Ubangijinsu suke d'ogara}. [Surat Al-Anfal: 2].

TAMBAYA TA (38): MENENE KYAUTATAWA?

Amsa: Shine ka bautawa Allah kamar kana ganinsa, idan baka kasance kana ganinsa ba, to shi yana ganinka.

TAMBAYA TA (39): YAUSHE AYYUKA ZASU ZAMA KARBA'BU A WURIN ALLAH?

Amsa: Da sharu'fa guda biyu:

1. Idan sun zama da tsarkakakkiyar niyya kuma saboda Allah -Ma'aukakin Sarki - ne.
2. Idan sun kasance akan karantarwar Annabi - tsira da amincin Alla su tabbata agareshi - ne.

TAMBAYA TA (40): MENENE DOGARO GA ALLAH - MADAUKAKIN SARKI -?

Amsa: Shine dogara ga Allah - madaukakin sarki - akan dukkanin abinda zai janyo anfaninnika da tunkude cututtuka, tare da riko da sabubba.

Allah - Madaukakin Sarki - yace: {Wanda ya dogara ga Allah to shi ya isar masa}. [Surat Al-Dalaf: 3].

Ma'anar: {HASBUHU}: Wato ya isar masa.

TAMBAYA TA (41): MENENE WAJIBIN HORO DA AIKIN ALHERI DA KUMA HANI DAGA ABIN KI?

Amsa: Aikin alheri: Shine horo da dukkan biyayya ga Allah - Madaukakin Sarki -, abin ki kuma: Shine hani daga dukkanin sabawa Allah - mai girma da daukaka -.

Allah - madaukakin sarki - yace: {Kun kasance maficiyar al'umma da aka fitar da ita ga mutane, kuna horo da aikin alheri, kuma kuna hani daga abin ki, kuma kuna yin imani da Allah}. [Surat Aal-Imran: 110].

TAMBAYA TA (42): SUWAYE AHLUSSUNNAH WAL JAMA'AH?

Amsa: Sune wafanda suka kasance a kan irin abinda Annabi - tsira da amincin Alla su tabbata agareshi - da sahabbansa suka kasance akansa, acikin fafa da aiki da kudirin zuciya.

An ambacesu da Ahlussunna ne: Saboda binsu sunnar Annabi - tsira da amincin Alla su tabbata agareshi - da kuma barin kirkira.

Waljama'a: Domin cewasu sun haɗu akan gaskiya basu rarrabu acikintaba.

BANGAREN FIQIHU

TAMBAYA TA (1): KAFADI MA'ANAR TSARKI?

Amsa: Tsarki: Shine d'auke kari, da kuma kawar da daufa.

Tsarkin dauda: Shine musulmi ya kawar da dukkan abinda ya afku na najasa akan jikinsa, ko akan tufafinsa, ko akan bigire da wurin da zai yi sallah acikinsa.

Tsarkin kari: Shine wanda yake kasancewa a alwala ko wanka, da ruwa mai tsarkakewa, ko kuma taimama ga wanda ya rasa ruwa, ko kuma amfani da ruwan ya wuyata akansa.

TAMBAYA TA (2): YA ZAKA TSARKAKE ABINDA NAJASA TA SAMESHI?

Amsa: Ta hanyar wankeshi da ruwa har sai ya tsarkaka.

- Amma abinda kare yayi lallagi dashi, sai a wankeshi sau bakwai, na farkon da kasa.

TAMBAYA TA (3): MENENE FALALAR ALWALA?

Amsa: Annabi - tsira da aminci su tabbata agareshi - yace: "Idan bawa musulmi yayi alwala", ko kuma "Mumini", "sai ya wanke fuskarsa, to kowane kuskure zai fita daga fuskarsa da yayi duba zuwa gareshi da idanuwan tare da ruwan", ko kuma "Tare da karshen digon ruwan", "Idan ya wanke hannayensa, kowane kuskure zai fita daga hannayensa wadanda hannayensa suka damka dasu tare da ruwan" ko "Tare da karshen digon ruwan", "Idan ya wanke kafafuwansa kowane kuskuren da kafafuwansa suka tafi garesu zasu fita tare da ruwa ko tare da karshen digon ruwan" "Har sai ya fita tsarkakakke daga zunubai". Muslim ne ya rawaitoshi.

TAMBAYA TA (4): YAYA ZAKAYI ALWALA?

Amsa: Ka wanke tafuka sau uku.

Sai kayi kuskurar baki ka shaka ruwa, ka kuma face sau uku.

Kuskurar baki: Shine sanya ruwa a baki, da kuma karkada shi, da zubar dashi.

Shaka ruwa: Shine: Jan ruwa ne ta iska zuwa cikin hanci da hannun damansa.

Facewa: Shine fitar da ruwa daga hanci bayan shakawa, da hannun hagunsa.

Sannan wanke fuska sau Uku.

Sannan wanke hannuwa biyu zuwa gwiwar hannu sau Uku.

Sannan shafar kai, zaka fuskanto da hannayenka sannan kayi baya, sai ka shafi kunnuwa biyu.

Sannan ka wanke kafafuwanka biyu zuwa idan sawu sau Uku.

Wannan shine mafi cika, hakika wannan ya tabbata daga Annabi - tsira da amincin Alla su tabbata agareshi - acikn hadisai acikin Bukhari da Muslim, wadanda Usman da Abdullahi dan Zaid da wasunsu suka ruwaitosu. Kuma hakika ya tabbata a Bukhari da waninsa: "Lallai cewa shi yayi alwala sau dai-dai, kuma cewa shi yayi alwala sau biyu-biyu", ma'ana: Lallai cewa shi yana wanke kowacce gaba daga gabban alwala sau dai-dai, ko sau biyu-biyu.

TAMBAYA TA (5): MENENE FARILLAN ALWALA, KUMA KA LISSAFA SU?

Amsa: Sune wadanda alwalar musulmi bata inganta idan yabar daya daga cikinsu.

1. Wanke fuska, daga gareshi akwai kuskurar baki da shaka ruwa.
2. Wanke hannuwa biyu zuwa gwiwar hannaye biyu.
3. Shafar kai, daga gareshi akwai kunnuwa biyu.

4. Wanke kafafuwa biyu zuwa idon sawu biyu.
5. Jerantawa tsakanin gabɓai, ta yadda zai wanke fuska, sannan hannuwa biyu, sannan shafar kai, sannan wanke kafafuwa biyu.
6. Bibiya: Shine yin alwala a lokaci guda abin sadarwa, ba tare da rabawa ga lokacinba, har sai gabɓai sun bushe daga ruwa.

Kamar yayi rabin alwalar, sai yacike ragowar awani lokacin daban, to alwalarsa bata ingantaba.

TAMBAYA TA (6): MENENE SUNNONIN ALWALA, KUMA KA LISSAFA SU?

Amsa: Sunnonin alwala: Sune waɗanda da zai aikatasu to yana da kari na lada da sakamako, da zai barsu, to babu laifi akansa, kuma alwalarsa ingantacciyace.

1. Ambaton Allah: Bismillah.
2. Yin asuwaki.
3. Wanke tafukan hannu biyu.
4. Tsettsefe yatsu.
5. Wankewa na biyu da na uku ga gabɓai.
6. Farawa da dama.
7. Yin zikiri bayan alwala: "Ina shida cewa babu wani abin bautawa da gaskiya sai Allah, shi kaɗai yake, bashi da abokin tarayya, kuma ina shaida cewa Annabi Muhammad bawansa ne kuma Manzonsane".
8. Yin sallah raka'a biyu bayanta.

TAMBAYA TA (7): KA LISSAFA MASU WARWARE ALWALA.

Amsa:

1. Abinda ya fita ta mafita guda biyu; gaban Mutum da Dubura, na Fitsari da bayan gida da Tusa.
2. Bacci, ko hauka, ko kuma suma.
3. Cin Naman Rakumi.
4. Shafar Gaba ko Dubura da Hannu ba tare da shamaki ba.

TAMBAYATA (8): MECECE TAIMAMA?

Amsa: Taimama: Itace amfani da turbaya ko waninta daga bigiren kasa, yayin rasa ruwa, ko kuma wuyatar yin amfani dashi.

TAMBAYA TA (9): YA ZAKAYI TAIMAMA?

Amsa- Bugun kasa bugu ɗaya da cikin tafikan hannaye biyu, da shafar fuska, da bayan tafukan hannaye biyu sau ɗaya.

TAMBAYA TA (10): SUWAYE MASU BATA TAIMAMA?

Amsa: Dukkan abubuwan dake bata Alwala, da kuma Idan aka sami Ruwa.

TAMBAYA TA (11): MENENE HUFFI BIYU DA SAFA? SHIN ZA A IYA YIN SHAFI AKANSU?

Amsa: Huffina biyu: Sune abinda ake sakawa a kafa na fata.

Safuna biyu: Sune abinda ake sakawa a kafa waɗanda bana fata ba.

An halatta yin shafi akansu maimakon wanke kafafuwa biyu.

TAMBAYA TA (12): KA AMBACI HIKIMA DAGA SHAFI AKA HUFFI BIYU?

Amsa: Saukafawa da rangwami ga bayi, musamman acikin lokutan sanyi da dari da halin tafiya, ta yadda cire abinda ke cikin kafafuwa yake wahala.

TAMBAYA (13): MENENE SHARU'DAN INGANCIN SHAFI AKA HUFFI?

Amsa:

1. Ya sanya huffi biyun akan tsarki, wato bayan alwala.
2. Huffin ya zama mai tsarki, shafi akan najasa bata halatta.
3. Huffin ya kasance mai rufewa ga wuri abin wajabta wankeshi acikin alwala.
4. Shafar takasance acikin mudda abar iyakancewa, ga mazaunin gida ba matafiyiba: Yini daya da dare, matafiyi kuma: Kwana uku da dararensu.

TAMBAYA (14): MECECE SIFFAR SHAFI AKA HUFFI?

Amsa- Siffar shafar itace: Ya sanya yatsun hannensa biyu masu danshi da ruwa akan yatsun kafafuwansa biyu, sannan sai ya tafi dasu zuwa kwaurinsa, yana shafar kafar dama da hannun dama, kafar hagu da hannun hagu, zai kuma ware yatsunsa idan yayi shafar, kada ya maimaita.

TAMBAYA (15): MENENE YAKE WARWARE SHAFI AKA HUFFI?

Amsa:

1. Karewar kwanakin shafar, shafi akan huffi baya halatta bayan karewar muddar shafar abar iyakancewa a shari'ah, yini da dare, ga mazaunin gari, da kwanaki uku da dararensu ga matafiyi.
2. Cire huffin biyu, idan mutum ya cire huffin biyu ko dayansu bayan shafarsa, to shafar akansu ta baci.

TAMBAYA TA (16): MECECE MA'ANAR SALLAH?

Amsa: Sallah: Itace bautawa Allah da wasu maganganu da kuma wasu ayyuka ke bantattu, abar budewa da kabbara, abar rufewa sallama.

TAMBAYA TA (17): MENENE HUKUNCIN SALLAH?

Amsa: Sallah wajibice akan kowane musulmi.

Allah - madaukakin sark - yace: {Lallai Sallah ta kasance akan mumina farillace mai kayyadajjen lokaci}. [Surat Al-Nisa'i: 103].

TAMBAYA TA (18): MENENE HUKUNCIN BARIN SALLAH?

Amsa: Barin sallah kafirine, Annabi - tsira da aminci su tabbata agareshi - yace: "Alkawari a tsakaninmu dasu shine sallah, wanda ya barta to ya kafirta". Ahmad da Timizi ne da wasunsu suka ruwaitoshi.

TAMBAYA TA: (19): SALLOLI NAWANE SUKA WAJABA AKA MUSULMI A YINI DA DARE ? SANNAN NAWA NE ADADIN RAKA'OIN KOWACCE SALLAH?

Amsa: Salloli biyar ne a yini da dare, Sallar Asubah: Raka'oi biyu ce, da sallar Azahar: Raka'oi huɗu ce, da sallar La'asar: Raka'oi huɗu ce, da sallar Magariba: Raka'oi uku ce, da sallar Isha'i: Raka'oi huɗu ce.

TAMBAYA TA (20): KA LISSAFA SHARU'DDAN SALLAH?

Amsa:

1. Musulunci, bata inganta daga Kafiri.
2. Hankali, bata inganta daga mahaukaci.
3. Wayo, bata inganta daga karamin Yaron da bashi da wayo.
4. Niyah.
5. Shigar lokaci.
6. Tsarki acikin dauke hadasi.
7. Tsarkaka daga najasa.
8. Suturce al'aura.
9. Fuskantar Al-kiblah.

TAMBAYA TA (21): KA LISSAFA RUKUNAN SALLAH?

Amsa: Su rukunai goma sha huɗu ne, kamar yanda yake zuwa:

Na farkonsu: Tsayuwa acikin farilla ga mai iko.

Kabbarar Harama, itace: "Allahu Akbar".

Karatun Fatiha.

Ruku'u, sai ya miƙar da gadon bayansa adaidaice, ya kuma sanya kansa daidai da dashi.

Dagowa daga gareshi.

Daidaituwa alhali yana a tsaye.

Sujjada, da kuma tabbatar da goshinsa, da hancinsa, da tafukan hannayensa biyu, da gwiwowinsa biyu, da yatsun gefan diga-digansa daga awurin sujjadarsa.

Dagowa daga sujjada.

Zama tsakanin sujjada biyu.

Sunna: Shine ya zauna yan mai shinfida akan kafarsa ta hagu, yana kuma kafe kafarsa ta dama, yana mai fuskantar da ita zuwa Al-kiblah.

Nutsuwa, itace natsuwa akowane rukuni na aiki.

Tahiyar karshe.

Zama domin shi.

Sallama biyu, shine yace sau biyu: "Assalamu alaikum wa rahmatullah".

Jeranta rukunai - kamar yadda muka ambata -, da zaiyi sujjada a misali kafin ruku'insa da gangan to ta baci, idan kuma da rafkannuwane, to dawowa ya lazimceshi dan yayi ruku'u, sannan yayi sujjada.

TAMBAYA TA (22): KA AMBACI WAJIBAN SALLAH?

Amsa: Wajiban sallah, su takwas ne, kamar yanda ke tafe:

1. Kabarbari, banda kabbarar Harama.
2. Fadīn: "Sami'Allahu Liman Hamidahu" ga liman damai sallah shi kadai.
3. Fadīn: "Rabbana walakal hamdu".
4. Fadīn: "Subhana Rabbiyal Azim", sau ɗaya acikin ruku'i.
5. Fadīn: "Subhana Rabbiyal A'alah", sau ɗaya acikin sujjada.
6. Fadīn: "Rabbighirli", tsakanin sujjada biyu.
7. Tahiyar farko.
8. Zama domin Tahiyar farko.

TAMBAYA TA (23): WADANNE NE SUNNONIN SALLAH?

Amsa: Goma shadaya ne, kamar yanda yake tafe:

1. Fadīnsa bayan kabbarar Harama: "Subhanakallahumma, wabi hamdika, watabarakasmuka, wa ta'ala jadduka, wa la ilaha ghairuka". Ana ambatanta: Addu'ar buɗe sallah.
2. Neman tsari.
3. Yin Bisimillah.
4. Fadīn: Amin.
5. Karatun surah bayan fatiha.
6. Bayyanar da karatu ga liman.
7. Fadīn: "Mil'us samawati, wamil'ul ardhi, wa mil'u ma shi'ita min shai'in ba'adu". Bayan kammala Tahamidi.
8. Abinda yakaru akan ɗaya na Tasbihin ruku'i, wato: Tasbihi na biyu da na uku da abinda ya karu akan haka.
9. Abinda ya karu akan ɗaya a tasbihin sujjada.
10. Abinda ya karu akan ɗaya a fadīnsa: "Rabbig firli" Tsakanin sujjada biyu.
11. Yin salati a tahiyar karshe ga iyalansa - tsiran da amici ya tabbata agaresu -, da albarka a gareshi da kuma su, da yin addu'a bayansa.

Na huɗu: Sunnoni na ayyuka, ana ambatansu Al-Hai'at.

1. Daga hannu tare da kabbarar Harama.
2. Da yayin yin ruku'u.
3. Da kuma lokacin ɗagowa daga ruku'in.
4. Da sakko dasu bayan hakan.
5. Dora hannun dama akan na hagu.
6. Dubansa zuwa bigiren sujjadarsa.
7. Warawarsa tsakanin diga-digansa biyu alhali yana tsaye.
8. Damkar gwiwowsa da hannayensa, yana mai wara yatsun hannaye a ruku'insa, da kuma miƙar da gadon bayansa acikinsa, da sanya kansa daura dashi.
9. Tabbatar da gabubuwan sujjada a kasa, da kuma damkar kasar ga bigiren sujjada.
10. Buɗa damatsansa ga gefunansa biyu, da kuma raba cikinsa ga cinyoyinsa, da raba cinyoyinsa ga kwaurikansa, da rabawarsa tsakanin gwiwowsa, da tsayar da diga-digansa, da sanya cikin yatsunsu akan kasa yana mai rabawa, da sanya hannuwansa daura da kafadunsa a shinfide, yatsun kuma a dunkule.
11. zaman Iftirashi a zama tsakanin sudda biyu, da a zaman Tahiya na farko, da kuma zaman Tawarruk a zama na biyu.
12. Dora hannaye akan cinyoyi suna a shinfide, yatsun a dunkule tsakanin sujjadu biyu, haka kuma a Tahiya, sai dai cewa shi anan zai damki daga karamin ɗan yatsa na gefe dama da mai binsa, yakuma nade babban yatsa tare da na tsakiya, yana mai nuni da manuniyarsu yayin ambaton Allah.
13. Juyawarsa dama da hagu acikin sallamarsa.

TAMBAYA (24): KA LISSAFA ABUBUWAN DA SUKE BATA SALLAH?

Amsa:

1. Barin wani rukuni ko sharadi daga sharuɗɗan sallah.
2. Yin magana da gangan.
3. Ci ko sha.
4. Motsi mai yawa a jere.
5. Barin wani wajibi ɗaya daga cikin wajibabbun sallah da gangan.

TAMBATA TA (25): YAYA MUSULMI ZAIYI SALLAH?

Amsa: Siffar yadda ake sallah.

1. Ya fuskanci Al-kibla da dukkanin jikinsa, batara da karkacewaba, ko kuma waiwaye.
2. Sannan yayi niyyar sallar da yake son ya sallaceta a zuciyarsa ba tare da furta niyyar ba.
3. Sannan yayi kabbarar Harama, sai yace: (Allahu Akbar), ya ɗaga hannayensa biyu zuwa daidai da kafadunsa biyu yayin kabbarar.
4. Sannan yaɗora tafi hannunsa na dama a bayan tafi hannunsa na hagu a saman kijinsa.
5. Sannan yayi addu'ar buɗe sallah, sai yace: "Ya Allah ka nesantar da tsakanina da kurakuraina kamar yadda ka nesanta tsakanin mahudar rana da mafadarta, ya Allah ka tsaftaceni daga kurakuraina kamar yadda ake tsaftace farin tufa daga datti, ya Allah ka wankeni daga kurakuraina da ruwa da kanƙara da kuma kumfa".

"Subhanakal Lahumma Wabi Hamdika, Tabarakas Muka, Wata'ala Jadduka, Wala'ilaha Gairaka".

6. Sannan ya nemi tsari, sai yace: "Ina neman tsarin Allah daga Shaidan abin jefewa. 7. Sannan yayi Bisimillah, ya karanta Fatiha sai yace: {Da sunan Allah, Mai rahama, Mai jin kai (1) Godiya ta tabbata ga Allah, Ubangijin talikai (2) Mai Rahama Mai Jin Qai (3) Mamallakin Rānar Sakamako (4) Kai kadai muke bautawa, kuma Ka kadai muke neman taimakonKa. Ka shiryar da mu hanya madaidaiciya (6) Hanyar waɗanda Kayiwa ni'ima, ba waɗanda aka yi wa fushi akansuba, kuma ba batattu ba}. [Fatiha: 1-7].

Sannan yace: (Amin), yana nufin: Ya Allah ka amsa.

7. Sannan ya karanta abinda ya sawwaka na Al-kur'ani, sai ya tsawaita karatu a sallar Asuba.
8. Sannan yayi ruku'u: Wato ya sunkuyar da kansa, domin girmamawa ga Allah, ya kuma yi kabbara yayin ruku'insa, sai ya ɗaga hannayensa zuwa daura da kafadunsa. Sunnah: Itace ya miƙar da gadon bayansa, ya ɗora kansa daidai dashi, ya ɗora hannayensa akan gwiwowinsa biyu, yana mai wara yatsu.
9. Yana mai cewa acikin ruku'insa: "Tsarki ya tabbata ga Ubangijina Mai girma}. sau uku, idan kuma ya kara da: "Tsarki ya tabbatar maka ya Allah da godiyarka, ya Allah ka gafartamini" to yana da kyau.
10. Sannan ya ɗago kansa daga ruku yana mai cewa: "Allah yaji wanda ya gode masa", sai ya ɗaga hannayensa a wannan lokacin zuwa daura da kafadunsa biyu. Mamu kuwa ba zaice: "Allah yaji wanda ya gode masa", kawai a maimakonta sai yace: "Ya Ubangijinmu godiya ta tabbata gareka".
11. Sannan yace bayan ɗagowarsa: "Ya Ubangijimmu, godiya ta tabbata gareka cikin sammai da kasa, da kuma cikin abinda kaso na kowanne abu bayan haka".
12. Sannan yayi sujjadar farko, sai yace ayayin sujjadarsa: "Allahu Akbar", kuma zaiyi sujjadar ne akan gabɓai bakwai: Goshi, da hanci, da tafukan hannu biyu, da gwiwowi biyu, da gefunan yatsun kafafuwa biyu, sai nisantar da damutsansa daga gefunan jikinsa biyu, kada ya shinfida zangalalin hannayensa biyu akan kasa, ya kuma fuskanci Al-kibla da kan yatsunsa.
13. Sai yace acikin ruku'insa: "Tsarki ya tabbata ga Ubangijina mafi ɗaukaka" sau uku, idan ya kara: "Tsarki ya tabbatar maka ya Allah Ubangijinmu, ya Allah ka gafarta mini" to yana da kyau.
14. Sannan ya ɗago kansa daga sujjada yana mai cewa: "Allah ne mafi girma".

15. Sannan ya zauna tsakanin sujjada biyu, akan diddigensa na hagu, sai ya kafa diddigensa na dama, sai ya dora hannunsa na dama akan gefan cinyarsa ta dama, daga inda yake biye da gwiwarsa, sai ya dunkule karamin yatsa da wanda yake bi masa, sai kuma ya daga manuniya yana mai motsashi a yayin addu'arsa, yana sanya gefan babban yatsa haɗe da yatsan tsakiya kamar kewaye, sai ya dora hannunsa na hagu yatsun a shimfiɗe akan gefen cinyarsa ta hagu daga inda yake biye da gwiwa.
16. Sai yace acikin zamasa tsakanin sujjada biyu: "Ya Ubangijina ka gafarta mini, ka ji kaina, ka shiryar dani, ka azurtani, ka datar dani, ka yi mini afuwa".
17. Sannan ya sake yin sujjada ta biyu kamar ta farko cikin abinda ake faɗa, kuma ake aikatawa, ya kuma yi kabbara yayin sujjadarsa.
18. Sannan ya miƙe daga sujjada ta biyun yana mai cewa: "Allah ne mafi girma" yana sallatar raka'a ta biyu kamar ta farko acikin abinda ake faɗa da abinda ake aikatawa, sai dai cewa shi ba zai sake addu'ar buɗe sallah acikinta ba.
19. Sannan ya zauna bayan kare raka'a ta biyu yana mai cewa: "Allah ne mafi girma", sai ya zauna kamar yadda ya zauna a tsakanin sujjada biyu daidai wadaiɗa.
20. Sai ya karanta Tahiya a wannan zaman, sai yace: "Gaisuwa ta tabbata ga Allah da addu'oi da kyawawan abubuwa, aminci ya tabbata a gareka, ya kai wannan Annabi, da rahamar Allah da albarkarsa, aminci ya tabbata agaremu da salihan bayin Allah, ina shaidawa babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, kuma ina shaidawa cewa lallai Muhammadu bawansa ne kuma Manzonsa ne, Allah kayi tsira ga Muhammad da iyalan Muhammad, kamar yadda kayi salati ga Ibrahim da iyalan Ibrahim, lallai kai abin yabone mai girma, kayi albarka ga Muhammad da iyalan Muhammad, kamar yadda kayi albarka ga Ibrahim da iyalan Ibrahim, lallai cewa kai abin yabone kuma mai girma". Sannan sai ya roki Ubangijinsa da abinda yaso, na alhairan Duniya da lahira.
21. Sannan yayi sallama a damansa yana mai cewa: "Aminci ya tabbata agareku da rahamar Allah". Da kuma hagunsa kamar haka.
22. Idan sallar ta zama mai raka'a uku ce ko huɗu, ya tsaya inda karshen Tahiyar farko take, shine: "Ina shaidawa babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, kuma ina shaidawa lalle Annabi Muhammadu bawansane kuma Manzonsane".
23. Sannan sai ya yunkura yana mai cewa: "Allah ne mafi girma", yana daga hannayensa zuwa daidai kafadunsa a daidai wannan lokacin.
24. Sannan sai ya sallaci abinda yayi saura na sallarsa akan siffar raka'a ta biyu, sai dai cewa shi zai takaita ne akan karatun Fatiha kaɗai.
25. Sannan sai ya zauna zama na Tawarruk, yana kafa diddigen kafarsa tadama, yana kuma fitar da diddigen kafarsa ta hagu ta karkashin kwaurinsa na dama, sai ya tabbatar da mazauninsa a kasa, sai kuma ya dora hannuwansa akan cinyoyinsa akan siffar dorasu a Tahiyar farko.
26. A wannan zaman zai karanta Tahiya ne baki dayanta.
27. Sannan yayi sallama a damarsa yana cewa: "Assalamu alaikum warahmatullah". hakama a hagunsa.

TMBAYA TA (26): WADANNE ZIKIRAI NE ZA'A YI BAYAN AN SALLAME DAGA SALLAH?

Amsa: "Ina neman gafarar Allah" Sau uku.

"Ya Allah, kai ne aminci, kuma aminci daga gareka yake, ka girmama ya ma'abocin girma da daukaka".

"Babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, shi kadai yake bashi da abokin tarayya, mulki nasane, kuma godiya tasace, shine mai iko akan komai. Ya Allah babu mai hanawa ga duk abinda ka bayar, kuma babu mai bayar da abinda ka hana, rabo baya amfanar da mai rabon gareka".

"Babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah, shi kadai yake bashi da abokin tarayya, mulki nasane kuma godiya tasace, kuma shi mai ikone akan komai, babu dabara, babu karfi sai ga Allah, babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah, ba ma bauta wa kowa sai shi, ni'ima tasace, falala tasace, kyakkyawan yabo nasane, babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, muna masu tsarkake addini domin shi, ko da kafirai sun ki.

"Tsarki ya tabbata ga Allah" sau talatin da uku.

"Godiya ta tabbata ga Allah" sau talatin da uku.

"Allah ne mafi girma" sau talatin da uku.

Sannan cikon darin yace: "Babu abin bauta wa da gaskiya sai Allah, shi kadai yake, bashi da abokin tarayya, mulki nasane kuma godiya tasace, kuma shi mai iko ne akan komai".

Sai ya karanta Suratul Ikhlas, da Falaki da Nasi sau uku, bayan sallar Asuba da Magariba, sau daidai kuma bayan sauran sallolin.

Sai ya karanta Ayatul Kursiyyi sau daya.

TAMBAYA TA (27): WADANNE NE SUNNONI NA KULLUM?, KUMA MECECE FALALARSU?

Amsa:

Raka'a biyu kafin Asuba.

Raka'a huɗu kafin Azahar.

Raka'a biyu bayan Azahar.

Raka'a biyu bayan Magariba.

Raka'a biyu bayan Isha.'i.

Falalarsu: Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - yace: "Wanda ya sallaci raka'a goma sha biyu a dare da rana domin neman lada, Allah zai gina masa gida a Aljanna". Muslim da Ahmad ne da wasunsu suka ruwaitoshi.

TAMBAYA TA (28): WACCE RANA CE MAFI FALALA A MAKO?

Amsa: Ranar Juma'a, Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - yace: "Lalle yana daga cikin mafificin ranakunku ranar Juma'a, acikintane aka halicci Annabi Adam, kuma acikintane aka karfi rayuwarsa, kuma acikintane za'a busa kaho, kuma acikintane za'a mutu, ku yawaita yin salati agareni acikinta, domin salatinku abin bijirowane agareni". Yace: Sukace Ya Ma'aikin Allah, to yaya za a bijiro da salatimmu agareka alhali hakika ka dandake? - suna cewa ka dandake - sai yace: "Lalle Allah - mai girma da daukaka - ya haramta wa kasa jikin Annbawa". Abu Daud da waninsane suka ruwaitoshi.

TAMBAYA TA (29) MENENE HUKUNCIN SALLAR JUMA'A?

Amsa: Farilace akan kowanne musulmi namiji baligi mai hankali mazauni.

Allah - maɗaukakin sarki - yace: {Yā kū waɗanda suka yi īmāni! Idan anyi kirā zuwā ga salla a rānar Jumu'a, sai kutaho zuwa ga ambaton Allah, kuma ku bar ciniki. Wancan dīnku ne mafi alhēri agareku idan kun kasance kunā sani}. [Surat Al-Munafikun: 9].

TAMBAYA TA (30): NAWA NE ADADIN RAKA'O'IN SALLAR JUMA'A?

Amsa: Adadin rakao'in sallar Juma'a raka'o'i biyu ne, liman yana bayyanar da karatunsu, huɗubobi biyu sanannu suna gabatarsu.

TAMBAYA (31): SHIN YA HALATTA KIN ZUWA SALLAR JUMA'A?

Amsa: Ba ya halatta kin zuwa sallar Juma'a, saidai idan akwai wani halataccen uzuri, yazo daga Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - faɗinsa: "Wanda ya bar Juma'a uku dan wulakantarwa, Allah zaiyi rufi akan zuciyarsa". Abu Daud ne da waninsa suka ruwaitoshi.

TAMBAYA TA (32): KA AMBACI SUNNOIN RANAR JUMA'A?

Amsa:

1. Wanka.
2. Shafa turare.
3. Sanya mafi kyan tufafi.
4. Zuwa masallaci da wuri.
5. Yawaita salati ga Annabi, tsira da amincin Allah su tabbata agareshi.
6. Karatun Suratul Kahf.
7. Tafiya zuwa masallaci da kafa.
8. Kardadon lokacin amsa addu'a.

TAMBAYA TA (33): KA AMBACI FALALAR SALLAR JAM'I?

Daga Abdullahi ɗan Amr - Allah ya yarda dasu - lallai cewa Manzon Allah -tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - yace: "Sallar Jam'i tafi sallar mutum ɗaya da daraja ashirin da bakwai. Muslim ne ya ruwaitoshi.

TAMBAYA TA (34): MENENE KHUSHU'I ACIKIN SALLAH?

Amsa: Shine halartar da zuciya da nutsuwar gabbai.

Allah - maɗaukakin sarki - yace: {Hakika mūminai sun rabauta}. {Wafanda su suke yin khushu'i acikin sallarsu}. [Surat Al-Muminun: 1,2].

TAMBAYA TA (35) MECECE ZAKKAH?

Amsa: Ita haƙƙi ce na wajibi a dukiya keɓantacciya ga wata jama'a keɓantacciyar a lokaci keɓantacce.

Kuma ita rukuni ce daga cikin rukunan Musulunci, kuma sadaka ce ta wajibi da ake karɓa daga mawadaci a bada ita ga mabuƙaci.

Allah - maɗaukakin sarki - yace: {Kuma suka bada Zakkah}. [Surat Al-Bakarah: 43].

TAMBAYA TA (36): MECECE SADAKA TA MUSTAHABBI (WACCE AKE SO)?

Amsa: Itace wacce ba zakkah ba, kamar: Yin sadaka ta fuskokin alheri kuma akowane lokaci.

Allah - ma'aukakin sarki - yace: {Ku ciyar acikin tafarkin Allah}. [Surat Al-Bakarah: 195].

TAMBAYA TA (37): KAYI BAYANIN AZIMI?

Amsa: Shine yin bauta sabo da Allah ta hanyar kamewa daga barin abinda ke karya azumi, tun daga hudowar Alfiji har zuwa faɗuwar rana tare da niyya, shi kashi biyune:

Azumin wajibi: Kamar Azumin watan Ramadan, shi kuma rukuni ne daga cikin rukunan musulunci.

Allah - ma'aukakin sarki - yace: {Yā ku waɗanda suka yi īmāni! An wajabta azumi a kanku kamar yadda aka wajabta shi a kan waɗanda suke daga gabāninku, tsammāninku, zā ku yi taƙawa}. [Surat Al-Bakarah: 183].

Da Azumin da bana wajibi ba: Kamar Azumin ranar Litinin da Alhamis a kwanne sati, da Azumin kwanaki uku a kwanne wata, mafificin su kuma sune fararan kwanaki (13,14,15) na kwanne watan Musulunci.

TAMBAYA TA (38): KA AMBACI FALALAR AZUMIN WATAN RAMADAN?

Amsa: Daga Abu Huraira - Allah ya yarda dashi - lallai cewa Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - yace: "Wanda ya azumci Ramadan yana mai imani da neman lada, za a gafarta masa abinda ya gabata daga zunubansa". An haɗu akansa (Bukhari da Muslim ne suka ruwaito shi).

TAMBAYA TA (39): KA AMBACI FALALAR AZUMIN NAFILA?

Amsa: Daga Abu Sa'id Al-Khudri- Allah ya yarda dashi - yace: Manzon Allah -tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - yace: "Babu wani bawa da zaiyi Azumin wani yini ɗaya domin Allah, face sai Allah ya nesantar da fuskarsa daga wuta sanadiyyar wannan Azumin shekara saba'in". An haɗu akansa (Bukhari da Muslim ne suka ruwaito shi).

Ma'ana "Kharif saba'in" wato; Shekara saba'in.

TAMBAYA TA (40): KA AMBACI WASU DAGA CIKIN MASU 'BATA AZUMI?

Amsa:

1. Ci da sha da gangan.
2. Kakalo amai da gangan.
3. Ridda daga musulunci.

TAMBAYA TA (41): MENENE SUNNONIN AZUMI?

Amsa:

1. Gaggauta buɗa baki.
2. Sahur da kuma jinkirtashi.
3. Kari akan ayyukan alheri da kuma ibada.
4. Faɗar mai Azumi idan aka zageshi: Lallai ni ina Azumi.
5. Yin addu'a a lokcin buɗa baki.
6. Yin buɗa baki da ɗanyen dabino ko busasshe, idan kuma bai samu ba sai yayi da ruwa.

TAMBAYA TA (42): KA FADI MA'ANAR HAJJI?

Amsa: Hajji: Shine yin bauta ga Allah - maɗaukain sarki - da nufin ɗakinsa mai alfarma domin gabatar da wasu ayyuka keɓantattu, a lokaci keɓantacce.

Allah Maɗaukakin sarki yace: {Kuma akwai Hajjatar ɗaki domin Allah akan mutane ga wanda ya samu ikon zuwa gareshi wanda ya kafurce to lallai Allah mawadacine ga barin talikai}. [Surat Aal Imran: 97].

TAMBAYA TA (43): KA LISSAFA RUKUNAN HAJJI?

Amsa:

1. Harama (Niyya).
2. Tsayuwar Arafah.
3. Dawafin Ifadah.
4. Tafiya tsakanin Safa da Marwa.

TAMBAYA TA (44): MENENE FALALAR AIKIN HAJJI?

Amsa: Daga Abu Huraira - Allah ya yarda dashi - yace: Naji Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - yana cewa: "Wanda yayi Hajji, bai yi kwarkwasa ba, kuma bai yi fasikanci ba, zai dawo kamar ranar da mahaifiyarsa ta haifeshi". Bukhari da waninsa ne suka rawaito shi.

"Kamar ranar da mahaifiyarsa ta haifeshi" Wato ba tare da wani zunubi ba.

TAMBAYA TA (45): KAFADI MA'ANAR UMRAH?

Amsa: Umara ita ce bauta wa Allah da niyyar fuskantar ɗakinsa mai alfarma domin gabatar da ayyuka keɓantattu, a lokaci keɓantacce.

TAMBAYA TA (46): KA LISSAFA RUKUNAN UMARAH?

Amsa:

1. Harama (Niyya).
2. Dawafin a ɗakin Ka'abah.
3. Tafiya tsakanin Safa da Marwa.

TAMBAYA TA (47): MENENE JIHADI DOMIN ƊAUKAKA ADDININ ALLAH?

Amsa: Shine bada koƙari domin yaɗa Addinin musulunci da kuma kare shi, da ma abotansa, ko kuma yaƙar maƙiyi ga musulunci da ma abotansa.

Allah - maɗaukakin sarki - yace: {Kuyi jihādi da dūkiyōyinku da kuma rāyukanku a cikin hanyar Allah. Wancan ne mafi alhēri a gare ku, idan kun kasance kunā sani}. [Surat Al-Tubah: 41].

BANGARAN TARIHIN ANNABI (TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI).

TAMBAYA TA (1): MECECE NASABAR ANNABIN MU MUHAMMAD - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI -?

Amsa: Shi ne Muhammad dan Abdullahi dan Abdulmudallabi dan Hashim. Shi Hashim daga Kuraishawa yake, su kuma Kuraishawa daga Larabawa suke, su kuma Larabawa daga zuriyar Annabi Isma'il suke, Isma'il kuma dan Annabi Ibrahim - tsira da amincin Allah su agareshi - da kuma Annabin mu.

TAMBAYA TA (2): MENENE SUNAN MAHAFIYAR ANNABIN MU - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI -?

Amsa: Sunanta Amina 'yar Wahab.

TAMBAYA TA (3): YAUSHE NE BABANSA YA RASU?

Amsa: Babansa ya rasu ne a Madina alhali shi yana ciki, ba'a ma haifeshi ba - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi.

TAMBAYA TA (4): YAUSHE AKAN HAIFI ANNABI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA A GARE SHI ?

Amsa: A shekarar giwa, ranar Litinin daga watan Rabi'ul Awwal.

TAMBAYA TA (5): A WANNE GARI AKA HAIFESHI?

Amsa: A cikin Makkah.

TAMBAYA TA (6): SU WAYE SUKA SHAYAR DASHI KUMA SUKA RENESHI BAYAN MAHAFIYARSA?

Amsa:

- Baiwar Babansa Ummu Aiman.
- Baiwar babbanfansa Abu Lahab, Suwaiba.
- Haimat Al-Sa'adiyya.

TAMBAYA TA (7): YAUSHE BABAR SHI TA RASU?

Amsa: Babar shi ta rasune alhali shi yana dan shekara shida, sai kakan sa Abdulmudallabi ya reneshi.

TAMBAYA TA (8): WAYE YARENESHI BAYAN MUTUWAR KAKANSA ABDULMUDALLABI?

Amsa: Kakan sa Abdulmudallabi ya rasu alhali shi yana da shekara takwas, sai bafansa Abu Dalib ya reneshi.

TAMBAYA TA (9): YAUSHE NE YAYI TAFIYA TARE DA BAFANSA ZUWA SHAM?

Amsa: Yayi tafiya tare da bafansa zuwa Sham alhali shekarunsa shekara goma sha biyu ne.

TAMBAYA TA (10): YAUSHE NE TAFIYAR SA TA BIYU TA KASANCE?

Amsa: Tafiyar sa ta biyu ta kasance ne ta fatauci da dukiyar Nana Khadija - Allah ya yarda da ita -, yayin da ya dawo sai ya aureta - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -, alhali yana da shekaru ashirin da biyar.

TAMBAYA (11): A YAUSHE NE KURAISHAWA SUKA SAKE GINA KA'ABA?

Amsa: Kuraishawa sun sake gina Ka'aba ne a lokacin yana da shekara talatin da biyar.

Sai suka sa shi mai yanke hukunci a tsakanin su yayin da suka yi sabani akan wa zai sanya bakin dutse, sai ya sanya shi a wani tufafi, ya kuma umarci kowacce kabila ta kama gefen tufafin, sun kasance kabilu huɗu, da suka daga shi zuwa bigirensa, sai - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi, ya sanya shi da hannunsa.

TAMBAYA TA (12): NAWA SHEKARUNSA SUKA KASANCE ALOKACIN DA AKA AIKOSHI? KUMA ZUWA GA WA AKA AIKOSHI?

Amsa: Shekarunsa sun kasance Arba'in ne kuma an aikoshi ne zuwa ga mutane baki daya mai bushara kuma mai gargafi.

TAMBAYA TA (13): MENENE FARKON ABINDA AKA FARAYI MASA WAHAYI DASHI?

Amsa: Mafarki na gaskiya, ya kasance ba ya ganin mafarki face ya zo kamar bullowar Asuba.

TAMBAYA TA: 14. YA HALAYYARSA TAKE KAFIN A FARA YI MASA WAHAYI? KUMA YAUSHE NE WAHAYI YA SAUKA GARESHI A KARON FARKO?

Amsa: Ya kasance yana bauta wa Allah a kogon Hira, kuma yana yin guzuri saboda hakan.

Kuma wahayi ya sauka a gare shi, alhali yana kogon Hira yana bauta wa Allah.

TAMBAYA TA (15): MENE NE FARKON ABINDA YASAUKA A GARE SHI NA AL-KUR'ANI?

Amsa: Fadin Allah -ma'aukakin sarki -: {Ka yi karatu da sunan Ubangijinka, wanda yayi halitta 1. Ya halicci mutum daga gudan jini 2. Ka yi karatu, kuma Ubangijinka shine mafi girma 3. Wanda Ya sanar (da mutum) da alkalami 4. Ya sanar da mutum abin da bai sani ba}. [Surat Al-alaq: 1-5].

TAMBAYA TA (16): WAYE FARKON WANDA YAYI IMANI DA MANZANCINSA?

Amsa: Daga cikin maza: Abubakar Siddik, daga cikin mata: Nana Khadija 'yar Khuwailid, daga cikin yara: Aliyu dan Abu Dalib, daga cikin 'yantattu: Zaidu dan Harisah, daga cikin bayi: Bilal dan Rabah, da Allah ya yarda da su da wasunsu.

TAMBAYA TA (17): YAYA DA'AWA ZUWA MUSULUNCI TA KASANCE?

Amsa: Da'awar ta kasance ne a boye wajen shekaru uku, sannan sai Ma'aikin Allah - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - yayi umarnin bayyanar da Da'awar.

TAMBAYA TA (18): YA HALIN ANNABI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI - YA KASANCE DA WA'DANDA SUKA YI IMANI DASHI BAYAN BAYYANAR DA DA'AWAH?

Amsa: Mushirikai sun kai matuka wurin cutar dashi da cutar da musulmai, har sai da yayi izini ga mumina da Hijira zuwa wurin Najashi a Habasha.

Ma abota shirka suka hadu akan cutarwa da kuma kashe Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -, sai Allah ya tsare shi, ya kewaye shi da baffansa Abu Dalib domin ya tsare shi daga garesu.

TAMBAYA TA: (19): WAYE YA RASU A SHEKARA TA GOMA DAGA AIKOSHI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI -?

Amsa: Baffansa Abu Dalib ya rasu, da kuma mai dakinsa Nana Khadija, Allah ya yarda da ita.

TAMBAYA (20): A YAUSHE NE AKA YI ISRA'I DA MI'IRAJI?

Amsa: Hakan ya kasance ne a shekaru hamsin daga rayuwarsa, kuma aka wajabta masa salloli biyar.

Isra'i: Shi ne tafiya daga Masallaci mai alfarma zuwa Masallaci mafi nisa (Kudus).

Mi'iraji: Ya kasance ne daga Masallaci mafi nisa (Kudus) zuwa sama har zuwa magaryar tukewa.

TAMBAYA TA (21): YA ANNABI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI - YA KARANCE YAKEWA MUTANE DA'AWA A WAJAN MAKKAH?

Amsa: Ya kasance yana kiran mutanan Da'ifa, kuma yana zuwa wuraran taruka da matattarar mutane, har mutanan Madina daga cikin Ansar sukazo, suka yi imani da Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - kuma suka yi masa caffar akan taimaka masa.

TAMBAYA TA (22): KWANA NAWA ANNABI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI - YA WANZU A MAKKA YANA KIRAN MUTANE?

Amsa: Ya wanzu ne tsawon shekara goma sha uku.

TAMBAYA TA (23): ZUWA INA ANNABI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI - YAYI HIJIRA?

Amsa: Daga Makkah zuwa Madina.

TAMBAYA TA (24): SHEKARA NAWA YA WANZU A MADINA?

Amsa: Shekaru goma (10).

TAMBAYA TA (25): ME AKA WAJABTA MASA A MADINA NA SHARI'O'IN MUSULNCI?

Amsa: An wajabta masa Zakka, da Azumi da Hajji, da Jihadi, da kiran sallah, da wasunsu na Shari'o'in musulunci.

TAMBAYA TA (26): WADANNE NE MANYAN YAKOKIN SA?

Amsa: Babban yakin Badar, Yakin Uhud, Yakin Taron dangi, Yakin Bude Makka.

TAMBAYA TA (27): MENE NE KARSHEN ABINDA YASAUKA NA AL-KUR'ANI?

Amsa: Fadinsa - ma'faukakin sarki -: {Kuma ku ji tsōron wani yini wanda ake mayar da ku a cikinsa zuwa ga Allah, sa'an nan kuma a cika wa kōwane rai abin da ya sanā'anta, kuma sū bā a zāluntar su 281}. [Surat Al-Bakarah: 281].

TAMBAYA TA (28): YAUSHE ANNABI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI - YA RASU? KUMA SHEKARU NAWA?

Amsa: Ya rasu a watan Rabi'ul Awwal, a shekara ta goma sha ɗaya daga Hijira, yana da shekaru sittin da uku.

TAMBAYA TA (29): KA AMBACI MATAN ANNABI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI?

Amsa:

1. Nana Khadija 'yar Khuwailid -Allah ya yarda da ita.
2. Nana Saudatu 'yar Zam'ah - Allah ya yarda da ita.
3. Nana A'isha 'yar Abubakr - Allah ya yarda da ita.
4. Nana Hafsatu 'yar Umar - Allah ya yarda da ita.
5. Nana Zainab 'yar Khuzaimah - Allah ya yarda da ita.
6. Ummu Salamah Hindu 'yar Abu Umayya - Allah ya yarda da ita.
7. Ummu Habiba Ramlatu 'yar Abu Sufyan - Allah ya yarda da ita.
8. Juwairiyya 'yar Haris - Allah ya yarda da ita.
9. Maimuna 'yar Haris - Allah ya yarda da ita.
10. Safiyya 'yar Hayayi - Allah ya yarda da ita.
11. Zainab 'yar Jahash - Allah ya yarda da ita.

TAMBAYA TA (30) SU WAYE 'YA'YANSA - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA A GARE SHI?

Amsa: Daga cikin maza akwai Uku:

Alkasim, da shi ya kasance ake masa alkunya: (Da Abdullahi, Da Ibrahim).

Daga mata kuma akwai: (Fatima, Ruḳayyah, Ummu Kulsum, Zainab).

Dukkanin 'ya'yansa daga Nana Khadija ne - Allah ya yarda da ita - in banda Ibrahim, kuma dukkanin su sun rasu kafin sa in banda Fatima, ta rasu bayan sa da watanni shida.

TAMBAYA TA: (31): KA AMBACI WASU DAGA SIFFOFIN ANNABI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBAT A GARE SHI - NA HALITTA?

Amsa: Ma'aikin Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya kasance tsaka tsaki ne cikin mutane, ba gajere bane kuma ba dogo bane, kai ya kasance tsakanin haka, ya kasance fari ne da sirkin ja - tsira da aminci su tabbata a gare shi - ya kasance mai kaurin gemu ne, mai yalwatattun idanuwa, mai yalwataccan baki, gashinsa mai tsananin baki ne, mai faɗin kafadu ne, mai daɗin kanshi ne, da wanin haka na kyakykyawar halittarsa - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi.

TAMBAYA TA (32): AKAN ME ANNABI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA A GARE SHI - YA BAR AL'UMMAR SA?

Amsa: Ya bar al'ummar sa - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - akan hanya fara kal, daranta kamar hantsinta, babu wanda yake karkata daga gareta sai halakakke, babu wani alheri da ya bari face sai da ya shiryar da al'umma a kansa, haka kuma babu wani sharri sai da ya tsoratar da ita daga gareshi.

BANGARAN TAFSIRI

TAMBAYA TA (1): KARANTA FATIHA KA FASSARATA?

Amsa: Suratul Fatiha da kuma Tafsirinta.

{Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai (1) Godiya ta tabbata ga Allah, Ubangijin talikai (2) Mai Rahama Mai Jin kai (3) Mai nuna Mulkin Rānar Sakamako (4) Kai kadai muke bautawa, kuma Ka kadai muke neman taimakonKa (5) Ka shiryar da mu hanya madaidaiciya (6) Hanyar waƙanda Ka yi wa ni'ima, ba waƙanda aka yi wa fushi akan su ba, kuma ba batattu ba (7)}. [Fatiha: 1-7].

FASSARA:

An ambaceta Suratul Fatiha neɗ domin buƙe littafin Allah da ita.

1- {Da sunan Allah mai yawan rahama ma yawan jinkai 1.} Ma'ana: Da sunan Allah nake fara karatun Al-kur'ani, ina mai neman taimako da shi - maƙaukin sarki - ina mai neman albarka da ambaton sunan sa.

{Allah}. Wato: Abin bautawa da gaskiya, kuma ba'a ambaton wanin sa da shi - tsarki ya tabbatar masa.

{Ar-Rahman}. Wato: Ma'abocin yalwatacciyar rahama, wacce rahamar sa ta yalwaci dukkan komai.

Arrahim.Mai keɓantacciyar rahama ga muminaɗi kaƙai.

2- {Dukkan godiya ta tabbata ga Allah Ubangijin talikai}. Wato: Dukkanin nau'ukan yabo da cika sun tabbata ga Allah shi kaƙai.

3. {Mai yawan rahama mai yawan jin kai}. Wato: Mai yalwatacciyar rahama, wacce ta yalwaci kowanne abu, kuma ma'abocin rahama mai saduwa ga muminaɗi.

4. {Mamallakin ranar sakamako}. Itace ranar Al-kiyama.

5. {Kai kadai muke bautawa kuma gareka kaƙai muke neman taimako}. Wato: Muna bauta maka kai kaƙai kuma muna neman taimako da kai kai kaƙai.

6. {Ka shiryar da mu hanya madaidaiciya}. Itace shiriya zuwa Musulunci da kuma Sunnah.

7. {Hanyar waƙanda ka yi ni'ima agare su, ba waƙanda ka yi fushi da su ba, ba kuma batattu ba 7}. Wato: Tafarkin bayin Allah na gari daga Annabawa da waƙanda suka biyo su, ba hanyar Nasara da Yahudu ba.

-An sunnanta bayan karanta ta yace (AMIN) wato: Ka amsa mana.

TAMBAYA TA (2): KA KARANTA SURATUL ZALZALA. KUMA KA FASSARA TA.

Amsa: Suratul Zalzala da kuma Tafsirinta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Idan aka girgiza kasa, girgizawarta (1) Kuma kasa ta fitar da kayanta, masu nauyi (2) Kuma mutum ya ce "Mē neya same ta ? (3) A rānar nan, zā ta faɗi lābārinta (4) Da cewa Ubangijinka Ya yi umurni zuwa gare ta (5) A rānar nan mutane zasu fito dabam-dabam domin a nuna musu ayyukansu (6) To, wanda ya aikata (wani aiki) gwargwadon nauyin zarra, na alheri, zai gan shi (7) Kuma wanda ya aikata gwargwadon nauyin zarra na sharri, zai gan shi (8) [Surat Al-Zilzilah; 1 - 8].

FASSARA:

- 1- {Idan aka girgiza kasa girgizawar nan tata}. Idan aka motsa kasa motsawa mai tsanani wanda zai faru gare ta a ranar Al-kiyama.
- 2- {Kuma kasa ta fitar da naunye nauyen nan na ta}: Kasa ta fitar da duk abinda yake cikinta na matattu da waninsu.
3. {Kuma mutum ya ce me ya sa me ta}. Mutum yana mai dɪmaucewa sai ya ce: Wanne al'amari kasa take ciki tana motsawa kuma tana bugawa?
4. A wannan ranar za ta ba da labarinta}: Acikin wannan yinin mai girman kasa za ta bada labari da abinda aka aikata akanta na alkhairi ko na sharri.
5. {Saboda Ubangikinka ya yi mata wahayi}: Domin cewa Allah Ya sanar da ita kuma Ya umarce ta da hakan.
6. {Awannan ranar mutane za su fito daban daban domin a nuna musu ayyukansu}. A wannan yini mai girman ne wanda kasa take girgiza acikinsa, mutane za su fito daga matsayar hisabi a rarrabe, domin su ga ayyukan su da suka aikata su a nan duniya.
7. {Wanda ya aikata nauyin komayya na alheri zai gan shi}: Wanda ya aikata nauyin karamar tururuwa na ayyukan alheri da biyayya zai gan shi a gabansa.
8. {Wanda ya aikata nauyin komayyana na sharri zai gan shi}: Haka kuma duk wanda ya aikata nauyinta na ayyukan sharri zai gan shi a gaban sa.

TAMBAYA TA (3): KA KARANTA SURATUL ADIYAT, KUMA KA FASSARATA.

Amsa: Suratul Adiyat da kuma fassararta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Ina rantsuwa da dawakai masu gudu suna fitar da kukan ciki (1) Masu kyasta wuta kyastawa (2) Sannan masu kai hari a lokacin Asuba (3) Sai su motsar da kura game da shi (4) Sai su shiga, game da ita (kurar) a tsakin jama'ar makiya (5) Lalle ne mutum mai tsananin butulci ne ga Ubangijin sa (6) Lalle ne shi mai shaida ne a kan laifin sa akan haka (7) Kuma lallai ne ga dūkiya shi mai tsananin so ne (8) Shin, bā ya da sanin lokacin da aka tōne abin da yake cikin kaburbura (9) Aka bayyana abin da ke cikin zukata (10) Lalle ne Ubangijin su, game da su a ranar nan Mai kididdigewa ne? (11) [Surat Al-Adiyat: 1 - 11].

FASSARA:

1. {Ina rantsuwa da dawakai masu gudu suna fitar da kukan ciki}: Allah Ya rantse da dawakai masu gudu har ake jin kukan cikin su saboda matsanancin gudu.
2. {Masu kyasta wuta kyastawa}: Kuma Allah ya rantse da dawakai waɗanda suke kyastawa da kofatansu idan suka taka duwatsu, saboda tsananin takawar akan su.
3. {Masu kai hari da Asuba 3}: Kuma Allah ya rantse da dawakai waɗanda suke kai hari ga abokan gaba a lokacin Asuba.
4. {Sai su motsar da kura game da shi 4}: Sai su motsar da kura saboda gudun su.
5. {Sai su shiga, game da ita a tsakanin jama'a makiya 5}: Sai su shiga tsakiya da sadaukan su gaba daya daga makiya.
6. {Lalle ne mutum mai tsananin butulci ne ga Ubangijinsa 6}: Lallai mutum mai hanawane ga alherin da Ubangijin sa Ya ke nufin sa daga gare su.

7. {Lalle ne shi mai shaida ne a kan laifin sa da haka 7}: Lallai cewa shi mai shaida ne akan hanawar sa ga alheri. kuma ba zai taba musun haka ba saboda bayyanar sa.
8. {Kuma lalle ne shi ga dukiya shi mai tsananin so ne 8}: Lallai cewa shi saboda tsananin son sa ga dukiya yana rowa da ita ne.
9. {Shin, ba ya sanin cewa idan aka tone abin da yake cikin kaburbura 9}: Shin yanzu wannan mutumin mai ruɗuwa da rayuwar duniya idan Allah Ya tayar da waɗanda ke cikin kabarbura na matattu, kuma ya fito da su zuwa doran kasa domin hisabi da sakamako, to lalle al'amarin bai kasance kamar yanda yake tsammani ba?!
10. {Aka bayyana abinda ke cikin zukata 10}: Kuma aka futo, aka bayyanar da abinda yake cikin zukata na niyyoyi, da kudurce-kudirce da wasun su.
11. {Lalle ne Ubanginsu game da su a ranar nan, mai kididdiga ne 11}: Wato lalle Ubangijinsu dangane da su a wannan ranar wanda zai ba su labari ne, babu wani abinda yake boyuwa a gare shi na al'amarin bayin sa, kuma zai yi musu sakayya akan hakan.

TAMBAYA TA (4) KA RANTA SURATUL QARI'AH? KUMA KA FASSARATA?

Amsa: Suratul Qari'ah da kuma fassararta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Mai kwankwasa (1) Mece ce mai kwankwasar (2) Kuma wane ne ya sanar da kai abin da ake nufi da Makwankwashiya? (3) Rānar da mutāne za su kasance kamar 'ya'yan fari māsu wātsuwa (4) Kuma duwātsu su kasance kamar gāshin sūfin da aka saɓe (5) To, amma wanda ma'aunansa suka yi nauyi (6) Sabōda haka, shi yana cikin wata rāyuwa yardadda (7) Kuma amma wanda ma'aunansa suka yi sauki (bābu nauyi) (8) To uwarsa Hawiya ce (9) Kuma me ya sanar da kai mece ce ita? (10) Wata wuta ce mai zafi (11)}. [Surat Al-Qari'ah: 1 - 11].

FASSARA:

- 1- {Mai kwankwasa}: Al-kiyama tana kwankwasa akan zukatan mutane saboda girman tashin hankalinta.
2. {Mecce ce mai kwankwasa}: Mecce ce wannan Al-kiyamar wacce take kwankwasar zukatan mutane saboda girman tashin hankalinta?!
3. {Kuma me ya sanar da kai mecece mai kwankwasa}: Mene ne ya sanar da kai - ya kai wannan Manzo - mecece wannan Al-kiyamar wacce take kwankwasar zukatan mutane, saboda girman sha'aninta, lalle itace ranar Al-kiyama.
4. {Ranar da mutane zasu kasance kamar 'ya'yana fari masu watsuwa}: Ranar da zata kwankwashi zukatan mutane su kasance kamar fari masu yaɗuwa masu tarwatsewa nan da can.
5. {Kuma duwatsu su kasance kamar gashin sufin da aka saɓe}: Duwatsu su kasance kamar gashin sufi wanda aka saɓe, acikin sakin tafiyar su da motsin su.
6. {To, amma wanda ma'aunan sa suka yi nauyi}: Amma wanda kyawawan ayyukan sa suka rinjayi munanan ayyukan sa.
7. {To, shi yana cikin wata rayuwa yardadda}: Shi yana cikin rayuwa yardadda da zai sameta a cikin Aljanna.
8. {To, amma duk wanda ma'aunansa suka yi sauki}: Amma wanda munanan ayyukansa suka rinjayi kyawawan ayyukansa.
9. {To, Uwar sa Hawiyace}: Masaukin sa da madabbatar sa a ranar Al-kiyama ita ce Jahannama.
10. {Kuma me ya sanar da kai menene ita}: Me ya sanar da kai - ya kai wannan Manzo - mecece ita?!

11. {Wata wuta ce mai zafi}: Ita wuta ce mai tsananin zafi.

TAMBAYA TA: (5): KA RANTA SURATUL TAKASUR, KUMA KA FASSARA TA.

Amsa: Suratut Takatur da fassarar ta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Alfahari da yawan dukiya da dangi ya shagaltar da ku (1) Har kuka ziyarci maƙabartu (2) A'aha! (Nan gaba) zā ku sani (3) A'aha! dai (Nan gaba) zā ku sani (4) Haƙīka, da kuna da sani sani na yaƙīni (5) Lalle ne zakuga Jahim (6) Sannan kuma lalle ne za ku ganta da idanu, bayyane (7) Sannan lalle ne za a tambaye ku, a rānar nan lābārin ni'imar (da aka yi muku) (8)} [Surat At-Takasur: 1 - 8].

FASSARA:

- {Alfahari da yawan dukiya da dangi ya shagaltar da ku}: Alfahari da dukiya da kuma 'ya'ya sun shagaltar da ku - yaku mutane - daga bin Allah.
- {Har kuka ziyarci maƙabartu}: Har kuka mutu kuka shiga ƙaburburan ku.
- {A'aha! (Nan gaba) zā ku sani}: Abinda yakasance tare da ku har alfahari ya shagaltar da ku daga ƙin bin Allah, to da sannu za ku san ƙarshen wannan shagaltarwar.
- {A'aha! dai (Nan gaba) zā ku sani}: Sannan za ku san ƙarshensa.
- {Haƙīka, da kuna da sani sani na yaƙīni}: Tabbas da a ce ku kuna sani na haƙikanin cewa lalle ku za'a tasheku a gaban Allah, kuma zai saka muku akan ayyukan ku, da ba ku shagaltu da alfahari da dukiya da kuma 'ya'yaba.
- {Lalle ne zaku ga Jahim 6}: Kuma wallahi sai kunga wuta a ranar Al-kiyama.
- {Sannan kuma lalle ne za ku ganta da idanu, bayyane}: Sannan tabbas zaku ganta gani na haƙika da babu kokwanto acikin sa.
- {Sannan lalle ne za a tambaye ku, a rānar nan lābārin ni'imar (da aka yi muku) 8}: Sannan kuma tabbas sai Allah ya tambaye ku a kan hakan a ranar akan abin da yayi muku na ni'ima kamar lafiya da wadata da wasunsu.

TAMBAYA TA (6): KA RANTA SURATUL ASR, KUMA KA FASSARA TA.

Amsa: Suratul Asr da kuma fassarar ta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Ina rantsuwa da zamani (1) Lalle ne mutum yana a cikin hasara (2) Face waƙanda suka yi imani, kuma suka aikata ayyukan ƙwarai, kuma sukai wasiyya da gaskiya kuma sukai wasiyya da yin haƙuri (3)} [Suratul Asr: 1 - 3].

FASSARA:

- {Ina rantsuwa da zamani} Allah - tsarki ya tabbatar masa - ya yi rantsuwa da zamani.
- {Lalle ne mutum yana a cikin hasara}: Wato: Dukkanin mutum yana cikin tawaya da kuma halaka.
- {Face waƙanda suka yi imani, kuma suka aikata ayyukan ƙwarai, kuma sukai wasiyya da gaskiya kuma sukai wasiyya da yin haƙuri}: Sai dai wanda ya yi imani kuma ya yi aiki na ƙwarai, tare da haka suka yi kira zuwa ga gaskiya, kuma suka yi haƙuri akansa, to waƙannan sune waƙanda suka tsira daga hasara.

TAMBAYA TA (7): KA RANTA SURATUL HUMAZA, KUMA KA FASSARA TA?

Amsa: Suratul Humaza da kuma fassararta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Bone ya tabbata ga duk mai nune, mai zundē (mai rafa) (1) Wanda ya tara dūkiya, kuma ya mayar da ita abar tattalinsa (2) Yana zaton cēwa dūkiyarsa za ta dawwamar da shi (3) A'aha! Lalle ne zā a jēfa shi a cikin Hudama (4) Kuma mene ne ya sanar da kai abin da ake cē wa Hudama (5) Wutar Allah ce wadda ake hurawa (6) Wadda take lēkāwa a kan zukata (7) Lalle ne ita abar kullēwa ce a kansu (8) A cikin wasu ginshikai mīkakku (9)}. [Surat Al-Humazah: 1 - 9].

FASSARA:

1. Bone ya tabbata ga duk mai nune, mai zundē (mai rafa): Azaba da tsananin azaba ta tabbata ga dukkan wanda yake yin gulmar mutane da suka acikin su.
2. {Wanda ya tara dūkiya, kuma ya mayar da ita abar tattalinsa}: Wanda shi himmar sa ita ce tara dukiya da lissafa ta, ba shi da wata himma in ba haka ba.
2. {Yana zatan cewa dukiyarsa zata dawwamar dashi}: Yana zatan cewa dukiyar sa wacce ya tarata zata tseratar da shi daga mutuwa, zai wanzu yana madawwami acikin rayuwar duniya.
4. {A'aha! Lalle ne zā a jēfa shi a cikin Hudama}: Al'amarin ba kamar yadda wannan jahilin yake hasashe ba ne, tabbas sai an watsa shi a wutar Jahannama wacce take nika ta karya duk abinda aka watsa a cikinta saboda tsananin masifar ta.
5. {Kuma mene ne ya sanar da kai abin da ake cē wa Hudama?}: Me ya sanar da kai - Ya kai wannan Manzo mai girma- mece ce wannan wutar wacce take haɗe duk abin da aka watsa cikinta?!
6. {Wutar Allah ce wadda ake hurawa}: Lallai cewa ita wutar Allah ce abar rurawa.
7. {Wadda take lēkāwa a kan zukata}: Wacce take zarcewa daga cikin jikkunan mutane zuwa zuciyyoyin su.
8. {Lalle ne ita abar kullēwa ce a kansu}: Ita abar kullewace akan waɗanda ake azabtarwa acikin ta.
9. {A cikin wasu ginshikai mīkakku}: Da wasu turaku mīkakku dogaye ta yadda bazasu iya fita daga gare ta ba.

TAMBAYA TA (8): KA RANTA SURATUL FIL, KUMA KA FASSARA TA?

Amsa: Suratul Fil da kuma fassararta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Ashe, ba ka ga yadda Ubangijinka Ya aikata ga mutanen giwa ba? (1) Ashe, bai sanya kaidinsu a cikin bata ba? (2) Kuma Ya sako, a kansu, wasu tsuntsāye, jama'a-jama'a (3) Suna jifar su da wasu duwatsu na yumbun wuta (4) Sa'an nan Ya sanya su kamar karmami wanda aka cinye (5)} [Surat Al-Fil: 1 - 5].

FASSARA:

1. {Ashe, ba ka ga yadda Ubangijinka Ya aikata ga mutanen giwa ba?} Ashe ba ka sani ba - ya kai wannan Manzo - yadda Ubangijin ka Ya yi da Abraha ba, shi da mutanan sa ma'abota giwaye, yayin da suka yi nufin rushe Ka'aba?
2. {Ashe, bai sanya kaidinsu a cikin bata ba?} Hakiƙa Allah ya mayar da mummunan makircinsu na ruɓhe Ka'abah acikin tozarta, basu sami abinda sukayi buri na kawar da mutane daga Ka'aba, kuma ba su sami komai daga gare ta ba.

- {Kuma Ya sako, a kansu, wasu tsuntsāye, jama'a-jama'a}: Kuma ya aika musu da tsuntsaye suka je musu jama'a jama'a.
- {Suna jifar su da wasu duwatsu na yumbun wuta}: Suna jifansu da duwatsu na taɓo masu tsananin zafi.
- {Sa'an nan Ya sanya su kamar karmami wanda aka cinye}: Sai Allah Ya mayar da su kamar ganyan karmami da dabbobi suka cinye shi kuma suka take shi.

TAMBAYA TA (9): KA RANTA SURATL KURAISH? KUMA KA FASSARA TA?

Amsa: Suratu Kuraishi da fassarar ta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Saboda sabon Kuraishawa (1) Sabonsu na tafiyar hunturu da ta bazara (2) Sabōda haka sai su bauta wa Ubangijin wannan Gida (Ka'abah) (3) Wanda Ya ciyar da su (Ya hana su) daga yunwa, kuma Ya amintar da su daga wani tsōro (4)} [Surat Kuraish: 1 - 4].

FASSARA:

- {Sabon da Kuraishawa sukayi}: Abin nufi da wannan shine abinda suka kasance suna sabo da shi daga tafiya acikin hunturu da bazara.
- {Sabonsu na tafiyar hunturu da ta bazara}: Tafiyar hunturu zuwa Yaman, da tafiyar bazara zuwa kasar Sham suna amintattu.
- {Sabōda haka sai su bauta wa Ubangijin wannan Gida (Ka'abah)}: Sai su bautawa Ubangijin wannan dakin mai alfarma shi kadai, wanda ya sawwake musu wannan tafiya, kada su haɗa shi da kowa wurin bauta.
- {Wanda Ya ciyar da su (Ya hana su) daga yunwa, kuma Ya amintar da su daga wani tsōro}: Shi ne wanda Ya ciyar da su daga yunwa, kuma Ya amintar da su daga tsoro, na abin da Ya sanya azukatan Larabawa na girmama wannan Harami, da girmama mazauna wurin.

TAMBAYA TA (10): KARANTA SURATUL MA'UN, KUMA KA FASSARA TA?

Amsa: Suratul Ma'un da kuma fassarar ta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Shin, ka ga wanda ke karyatāwa game da sakamako? (1) To, wannan shi ne ke tunkude marāya (daga hakkinsa) (2) "Kuma ba ya kwadaitarwa ga (bāyar da) abincin matalauci (3) To, bone ya tabbata ga masu yin salla (4) Waɗanda sune masu shagala daga sallar su (5) Waɗanda sune suke yin riya (ga ayyukan su) (6) Kuma suna hana taimako (7)}. [Surat Al-Ma'un: 1 - 7].

FASSARA:

- {Shin, ka ga wanda ke karyatāwa game da sakamako?}: Shin kasan wanda yake karyata sakamako a ranar Al-kiyama?!
- {To, wannan shi ne ke tunkude marāya (daga hakkinsa)}. To shi ne wannan wanda ya ke tunkude maraya da karfin gaske daga barin bukatun sa.
- {Kuma ba ya kwadaitarwa ga (bāyar da) abincin matalauci}: Ba ya kwadaitar da kansa ba kuma ya kwadaitar da waninsa akan ciyar da mabukaci.
- {To, bone ya tabbata ga masu yin sallah}: Hallaka da azaba sun tabbata aga masu sallah.
- {Waɗanda suke masu shagala daga sallarsu}: Waɗanda sune dangane da sallar su suna wasa da ita ba sa damuwa da ita har lokacinta ya fita.

6. {Wafanda suke yin riya (ga ayyukansu)}: Wato su ne wafanda suke nuna sallar su da ayyukansu, ba sa yin aiki domin Allah.

7. {Kuma suna hana taimako}: Suna hana taimakon wasu a abin da babu wata cutarwa a taimakon da shi.

TAMBAYA TA (11): KA KARANTA SURATUL KAUSAR, KUMA KA FASSARA TA?

Amsa: Suratul Kausar da kuma fassarar ta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Lalle ne Mu, Mun baka alheri mai yawa (1) Saboda haka, ka yi salla dōmin Ubangijinka, kuma ka sōke (baiko, wato sukar rakumi) (2) Lalle mai aibanta ka shi ne mai yankakkiyar albarka (3)}. [Surat Al-kausar: 1 - 3].

FASSARA:

1. {Lallai ne mu munbaka alheri mai yawa}: Lallai mu munzo maka - ya kai wannan Manzo - da alheri mai yawa, daga cikinsa akwai koramar Al-kausara acikin Aljanna.

2. {Saboda haka, ka yi salla dōmin Ubangijinka, kuma ka sōke (baiko, wato sukar rakumi)}: Sai ka bada godiyar Allah akan wannan ni'ima, ta hanyar yin sallah saboda shi kaɗai, kuma ka yi yanka, sabanin abin da mushurukai suke aikata shi na neman kusanci ga gumakan su da yankan.

3. {Lalle mai aibanta ka shi ne mai yankakkiyar albarka}: Lalle mai kinka to shi ne abin yankewa daga dukkanin alheri, abin mantawa wanda in za'a ambace shi za'a ambace shi ne da mummuna.

TAMBAYA TA (12) KA KARANTA SURATUL KAFIRUN? KUMA KA FASSARATA?

Amsa: Suratul Kafirun da fassararta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Ka ce: "Ya kū kāfirai (1) "Bā zan bautā wa abin da kuke bautā wa ba (2) Kuma kū, ba ku zama masu bauta wa abin da nake bautā wa ba (3) Kuma nī ban zama mai bautā wa abin da kuka bautā wa ba (4) {Kuma kū, ba ku zama masu bauta wa abin da nake bautā wa ba 5. Addininku na garē ku, kuma addinina yanā gare ni (6)}. [Surat Al-Kafirun: 1 - 6].

FASSARA:

1. Ka ce: {Ya kū kāfirai} Ka ce -Ya kai wannan Manzo -Ya ku wafanda suka kafirce wa Allah.

2. {Bā zan bautā wa abin da kuke bautā wa ba}: Ba zan taɓa bautawa duka abinda kuke bautawa ba na gumaka, a yanzu ko a nan gaba.

3. {Kuma kū, ba ku zama masu bauta wa abin da nake bautā wa ba}: Haka kuma ba za ku zamo masu bauta wa abin da ni na ke bautawa ba, wanda yake shi ne Allah shi kaɗai.

4. {Kuma nī ban zama mai bautā wa abin da kuka bautā wa ba}: Ni kuma ba zan bautawa abinda kuka bauta wa na gumaka ba.

5. {Kuma kū, ba ku zama masu bauta wa abin da nake bautā wa ba}: Haka kuma ba za ku zamo masu bauta wa abin da ni nake bautawa ba, wanda yake shi ne Allah shi kaɗai.

6. {Addininku na garē ku, kuma addinina yanā gare ni}: Addinin ku da kuka kirƙira yana gareku, ni kuma addini na wanda Allah ya saukar da shi agare ni yana gare ni.

TAMBAYA TA (13): KA RANTA SURATUL NASR? KUMA KA FASSARA TA?

Amsa: Suratul Nasr da kuma fassarar ta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Idan taimakon Allah ya zo da budfi (1) Kuma ka ga mutane suna shiga addinin Allah, jama'a jama'a (2) To, ka yi Tasbihi game da gōde wa Ubangijinka, kuma ka nēme Shi gafara, lalle Shi (Ubangijinka) Ya kasance Mai karbar tūba ne (3)}. [Surat Al-Nasr; 1 - 3].

FASSARA:

1. {Idan taimakon Allah ya zo da cin nasara} Idan taimakon Allah ya zo wa addinin ka - ya kai wannan manzo - da kuma yadda ya karfafi addinin, kuma buɗe Makkah ya faru.
2. {Kuma ka ga mutane suna shiga addinin Allah, jama'a jama'a}: Kuma ka ga mutane suna shiga addinin musulunci kungiya bayan kungiya.
3. {To, ka yi Tasbihi game da gōde wa Ubangijinka, kuma ka nēme Shi gafara, lalle Shi (Ubangijinka) Ya kasance Mai karbar tūba ne}: Ka sani hakan wata alama ce ta kusancin karewar aikin da aka aiko ka da shi, to sai ka yi Tasbihi hadfi da godewa Ubangijinka, domin gode masa a kan wannan ni'ima ta nasara da kuma buɗe Makkah, kuma ka nemi gafarar sa, lalle shi ya kasance mai yawan karbar tuba ne yana karbar tuban bayinsa, kuma yana gafarta musu.

TAMBAYA TA (14): KARANTA SURATUL MASAD, KUMA KA FASSARA TA?

Amsa: Suratul Masad da kuma Tafsirin ta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Hannāye biyu na Abūlahabi sun taɓe, kuma ya taɓe (1) Dūkiyarsa ba ta tsare masa kōme ba, da abin da ya tāra 2. 3. Zāi shiga wuta mai hūruwa 3. 4. Da kuma matarsa mai ɗaukar iatacen (wuta) 4. 5. A cikin kyakkyāwan wuyanta akwai igiya ta kaba (Rānar jiyāma) (5)}. [Surat Al-Masad: 1 - 5].

FASSARA:

1. {Hannāye biyu na Abūlahabi sun taɓe, kuma ya taɓe}: Hannayan Abu Lahab sun yi asara, wanda yake kuma shi ne baffan Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - Abu Lahab ɗan Abdul mudallabi, saboda tabewar aikin sa, domin ya kasance yana cutar da Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -, kuma aikin sa ya taɓe.
2. {Dūkiyarsa ba ta tsare masa kōme ba, da abin da ya tāra}: Wane abu ne dukiyar sa da 'ya'yan sa suka tsinana masa? ba su kare shi daga azaba ba, kuma ba su jawo masa rahama ba.
3. {Zāi shiga wuta mai hūruwa}: Zai shiga wata wuta mai huruwa ranar Al-kiyama da zai yi fama da zafin ta.
4. {Da kuma matarsa mai ɗaukar iatacen (wuta)}: Kuma da sannu matar sa Ummu Jamil wacce ta kasance ita ma tana cutar da Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ta hanyar zuba kaya akan hanyar sa, zata shiga wutar.
5. {A cikin kyakkyāwan wuyanta akwai igiya ta kaba (Rānar kiyāma)}: A wuyan ta igiya ce mai ingancin tufkewa za'a koro ta da ita zuwa wuta.

TAMBAYA TA (15): KA KARANTA SURATUL IKHLAS KUMA KA FASSARA TA?

Amsa: Suratul Ikhlas da fassarar ta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Ka ce: "Shi ne Allah Makada'ici (1) Allah shi ne abun nufi da bukata (2) Bai haifa ba kuma ba'a haife shi ba (3) Kuma babu ɗaya da ya kasance kini a gare Shi (4)}. [Surat Al-Ikhlas: 1 - 4].

FASSARA:

1. {Ka ce: "Shi ne Allah Makada'ici} Ka ce: - Ya kai wannan manzo: - Shi ne Allah wanda babu abin bautawa da gaskiya sai shi.
2. {Allah shi ne abun nufi da bukata} Wato: Shi ne wanda ake daga bukaton halittu zuwa gare shi.
- 3 {Bai haifa ba kuma ba'a haife shi ba}: Ba shi da ɗa, tsarki ya tabbata a gare shi, kuma ba shi da uba.
4. {Kuma babu ɗaya da ya kasance kini a gare Shi}: Babu kwatankwacin sa a halittar sa.

TAMBAYA TA (16): KA KRANTA SURATUL FALAK, KUMA KA FASSARA TA?

Suratut Falak da kuma fassarar ta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Ka ce "ina neman tsari ga Ubangijin safiya (1) Daga sharrin abin da Ya halitta (2) Daga sharrin dare, idan ya yi duhu (3) Daga sharrin mātā māsū tōfi a cikin kuduri (4) Daga sharrin mai hasada idan ya yi hasada (5)}. [Surat Al-falak: 1 - 5].

FASSARA:

1. {Ka ce "ina neman tsari ga Ubangijin safiya}: Ka ce - Ya kai wannan manzo -: Ina neman kariya daga Ubangijin safiya, ina kuma neman tsarin sa.
2. {Daga sharrin abin da Ya halitta}: Daga sharrin abin da zai cuitar daga halittu.
3. {Da sharrin dare, idan ya yi duhu}: Ina neman kariya daga Allah daga sharrikan abin da yake bayyana cikin dare na dabbobi da 'yan fashi.
4. {Daga sharrin mātā māsū tōfi a cikin kuduri}: Ina neman kariya daga gare shi daga sharrin matsafa waɗanda suke tofi a guduri (kulli).
5. {Daga sharrin mai hasada idan ya yi hasada}: Daga kuma sharrin mai hasada mai kiyayya ga mutane, idan yayi musu hassada akan abin da Allah ya ba su na ni'imomin sa, yana son gushewar su daga gare su, da kuma afka cuta da su.

TAMBAYA TA (17): KARANTA SURATUN NAS, KUMA KA FASSARA TA?

Amsa: Suratun Nas da fassarar ta:

Da sūnan Allah, Mai rahama, Mai jin kai.

{Ka ce: "ina neman tsari ga Ubangijin mutane (1. Mamallakin mutane (2) Ubangijin Mutane (3) Daga sharrin mai sanya wasuwāsi, mai boyewa (4) Wanda ke sanya wasuwāsi a cikin kirāzan mutane (5) Daga Aljannu da mutane (6)}. [Suratun Nas: 1 - 6].

FASSARA:

1. {Ka ce "ina neman tsari ga Ubangijin mutane}: Ka ce - Ya kai wannan manzo -: Ina neman kariya da Ubangijin mutane, kuma ina neman kulawar sa.

2. {Mamallakin mutane}: Wanda Yake tasarriufi acikin su da abin da ya ga dama, ba su da wani mamallaki in ba shi ba.
3. {Ubangijin Mutane}: Abin bautar su da gaskiya, babu wani abin bauta gare su da gaskiya in ba shi ba.
4. {Daga sharrin mai sanya wasawasi, mai boyewa}: Daga sharrin shaidan wanda yake jefa waswasin sa ga mutane.
5. {Wanda yake sanya wasuwāsi a cikin kirāzan mutane}: Yake jefa wasiwasin sa a zukan mutane.
6. {Daga Aljannu da mutane}: Wato: Mai jefa wasawasin yana kasancewa daga cikin mutane kuma yana kasancewa daga cikin Aljannu.

BANGAREN HADISI

- **HADISIN FARKO:**

TAMBAYA TA (1): KA KARASA WANNAN HADISIN: "KADAI DUKKANIN AYYUKA BASA TABBATA SAI DA NIYYOYI...", KUMA KA AMBACI FA'IDOJIN SA?

Amsa: An karbo daga sarkin Muminai baban zaki Umar dan Khadfab - Allah Ya yarda da shi - ya ce: Na ji Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - yana cewa: "Kadai dukkan ayyuka basa tabbata sai da niyyoyi, kuma kowane mutum da irin niyyar da ya niyyata, wanda Hijirar sa ta kasance zuwa ga Allah da Manzon sa to Hijirar sa tana ga Allah da Manzon sa, kuma wanda Hijirar sa takasance dan duniya da zai same ta, ko wata mace da zai aure ta, to Hijirar sa tana ga abinda yayi Hijira zuwa gare shi. Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi.

Abinda za'a iya koya daga Hadisin:

1. Kowanne aiki ba makawa gareshi daga niyya, na sallah, da Azumi da Hajji, da wasun su daga ayyuka.
2. Ba makawa daga tsarkakewa acikin niyya ga Allah - madaukakin sarki -.

- **HADISI NA BIYU:**

TAMBAYA TA (2): KA KARASA HADISIN "WANDA YA KAGO A WANNAN AL'AMARI NAMU...", KUMA KA FADI WASU DAGA CIKIN FA'IDOJIN SA?

Amsa: An karbo daga Uwar muminai Babar Abdullahi A'isha - Allah ya yarda da ita - ta ce: Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - ya ce: "Wanda ya farar acikin al'amarin mu wannan abinda baya daga gare shi to shi abin juyarwane". Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi.

Abinda za'a iya koya daga Hadisin:

1. Hani daga kirkira acikin addini.
2. Kuma fararrun ayyuka ababen juyarwa ne ba karbabbu bane.

- **HADISI NA UKU:**

TAMBAYA TA (3): KA KARASA HADISIN: "WATA RANA MU MUNA ZAUNE A WURIN MANZON ALLAH - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI -" KUMA KA AMBACI WASU DAGA FA'IDOJIN SA?

Daga Umar dan Khadfab - Allah ya yarda da shi - ya ce: "A yayin da muke zaune tare da Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - wata rana, yayin da wani mutum ya bullo mana, mai tsananin farin tufafi, mai tsananin bakin gashi, ba a ganin alamun tafiya agare shi, kuma babu wani daya daga cikin mu da ya san shi, har sai da ya zauna zuwa ga Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agare shi -, kuma ya sanya gwiwowin sa a gwiwoyin sa, ya sanya tafukan sa akan cinyoyin sa, sai ya ce: "Ya Muhammad, ka bani labari game da Musulunci? Sai Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - ya ce: "Musulunci: Ka shaida cewa babu wani abin bauta da gaskiya sai Allah, kuma lallai Muhammadu Manzon Allah ne, kuma ka tsayar da sallah, ka ba da zakka, ka Azumci Ramadan, kuma ka yi Hajjin daki idan kasami ikon zuwa gare shi". Ya ce: "Ka yi gaskiya", sai mukayi mamakin sa, yana tambayar sa kuma yana gasgata shi. Yace: "To ka bani labari game da imani? Ya ce: "Ka bada gaskiya da Allah, da Mala'ikunsa, da littafan sa, da Manzannin sa, da Ranar Lahira, kuma ka yi imani da kaddara, alherin sa da sharrin sa. Ya ce: "Kayi gaskiya" Yace:

"To kabani labari game da kyautatawa". Yace: "Ka bauta wa Allah kamar kana ganin sa, idan ka kasance ba ka ganin sa, to Shi yana ganin ka". Yace: "Ka bani labari game da Al-kiyama". Yace: "Wanda ake tambaya baifi wanda yake tambayar sani ba". Yace: "Ka bani labari game da alamomin ta". Yace: "Kuyanga ta haifi uwargijiyar ta, kuma kaga marasa takalma talakawa masu kiwon dabbobi, suna gasa acikin tsawaita gini". Sannan ya tafi sai na zauna tsawon lokaci, sannan yace: "Ya Umar, shin kasan mai tambayar?" Na ce: "Allah da Manzonsa ne mafi sani" Yace: "Lallai shine Jibrilu, yazone dan ya sanar daku addinin ku". Muslim ne ya rawaito shi.

Abinda za'a iya koya daga Hadisin:

Ka ambaci rukunan Musulunci guda biyar, sune:

- 1- Shaidawa cewa babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, kuma Muhammadu Manzon Allah ne.
- 2- Da tsayar da sallah.
- 3- Da bayar da zakkah.
- 4- Da Azumin watan Ramadan.
- 5- Da Hajjin dakin Allah mai alfarma.

Ambaton rukunan Imani, su shida ne:

1. Imani da Allah.
2. Da Mala'ikun sa.
3. Da Littattafan sa.
4. Da Manzannin sa.
5. Da Ranar Lahira.
6. Da kaddara alherin sa da kuma sharrin sa.

Ambaton rukunan kyautatawa, shi rukuni daya ne, shine, ka bauta wa Allah kamar kana ganin sa, idan ba ka kasance kana ganin sa ba to shi yana ganin ka.

Lokacin tashin Al-kiyama, babu wanda ya san shi sai Allah madfaukakin sarki.

- **HADISI NA HU'DU:**

TAMBAYA TA (4): KA KARASA HADISIN: "MAFI CIKAR MUMINAI A IMANI ...", SANNAN KA AMBACI FAIDOJINSA.

Amsa: Daga Abu Huraira - Allah ya yarda dashi - yace: Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Mafi cikar muminai imani: Mafi cikar su a dabi'u". Tirmizine ya ruwaito shi kuma ya ce: "Hadisine kyakykawa ingantacce".

Abinda za'a iya koya daga Hadisin:

1. Kwadaitarwa akan kyawawan halaye.
2. Kuma cikar dabi'u yana daga cikin cikar imani.
3. kuma cewa imani yana karuwa kuma yana raguwa.

- **HADISI NA BIYAR:**

TAMBAYA TA (5): KA KARASA HADISIN: "WANDA YA RANTSE DA WANIN ALLAH...", KUMA KA AMBACI WASU DAGA CIKIN FA'IDOJIN SA?

Amsa: Daga Abdullahi dan Amr - Allah ya yarda da su - lallai cewa Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - ya ce: "Wanda ya rantse da wanin Allah, to hakika ya kafirta, ko ya yi shirka". Al-Tirmithi ne yawaito shi.

Abinda za'a iya koya daga Hadisin:

- Rantsuwa bata halatta sai da Allah - madaukakin sarki -.
- Rantsuwa da wanin Allah yana daga cikin karamar shirka.

- **HADISI NA SHIDA:**

TAMBAYA TA (6) KA KARASA HADISIN: "DAYANKU BAZAI YI IMANI BA HAR SAI NA KASANCE MAFISOYIWA A GARE SHI..." KUMA KA AMBACI WASU DAGA CIKIN FAIDOJIN HADISIN?

Amsa: Daga Anas - Allah ya yarda da shi - ya ce: Lallai Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Dayan ku ba zaiyi imani ba har sai na kasance mafi soyuwa a gare shi daga mahaifin sa da ɗan sa da mutane baki ɗaya". Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi.

Daga cikin fa'idojin Hadisin:

- Son Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - yana wajaba sama da dukkanin mutane.
- Lallai hakan yana daga cikin imani.

- **HADISI NA BAKWAI:**

TAMBAYA TA (7). KA KARASA HADISIN: "DAYANKU BAZAIYI IMANI BA HAR SAI YA SO WA 'DAN'UWAN SA...'", KUMA KA AMBACI WASU DAGA CIKIN FAIDOJIN HADISIN?

Amsa: Daga Anas - Allah ya yarda da shi -, ya ce: Manzon Allah -tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Dayanku ba zaiyi imani ba har sai ya sowa ɗan uwan sa abin da yake sowa ga kan sa". Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi.

Daga cikin fa'idojin Hadisin:

1. Ya wajaba akan mumini yasowa mumina alheri kamar yadda yake sowa ga kan sa.
2. Hakan kuma yana daga cikin imani.

- **HADISI NA TAKWAS:**

TAMBAYA TA (8): KA KARASA HADISIN: "NA RANTSE DA WANDA RAINA YAKE A HANNUN SA..." SANNAN KA AMBACI FAIDOJIN SA?

Amsa: Daga Abu Sa'id - Allah ya yarda da shi - daga Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Na rantse da wanda raina yake a hannunsa!, lallai cewa ita tayi daidai da ɗaya bisa ukun Al-kur'ani". Bukhari ne ya rawaito shi.

Daga cikin fa'idojin Hadisin:

1. Falalar Suratul Ikhlas.
2. Cewar ita tayi daidai da ɗaya bisa ukun Al-kur'ani.

- **HADISI NA TARA:**

TAMBAYA TA (9): KA KARASA HADISIN: "BABU DABARA BABU KARFI, SAI GA ALLAH...", KUMA KA AMBACI WASU DAGA FA'IDOJIN SA?

Amsa: Daga Abu Musa - Allah ya yarda da shi - yace: Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Babu dabara kuma babu karfi, taska ce daga cikin taskokin Aljanna". Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi.

Daga cikin fa'idojin Hadisin:

1. Falalar wannan kalmar, kuma ita taska ce daga cikin taskokin Aljanna.
2. Barrantar bawa daga dabarar sa da kuma karfin sa, da dogaron sa ga Allah shi kadai.

- **HADISI NA GOMA:**

TAMBAYA TA (10): KA KARASA WANNAN HADISIN: " KU SAUARA, LALLAI A CIKIN JIKI AKWAI WATA TSOKA...", KUMA KA AMBACI WASU DAGA CIKIN FA'IDOJIN SA?

Amsa: Daga Nu'uman dan Bashir - Allah ya yarda dasu - ya ce: Na ji Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - yana cewa: "Ku saurara, kuma a cikin jiki akwai wata tsoka, idan ta gyaru dukkan jiki ya gyaru, kuma idan ta baci dukkan jiki ya baci". Bukhari da Muslim ne suka rawaito shi.

Daga cikin fa'idojin Hadisin:

1. Gyaran zuciya acikin sa akwai gyaran waje da ciki.
2. Himmatuwa akan gyaran zuciya, domin akwai gyaruwar mutum da shi.

- **HADISI NA GOMA SHA DAYA:**

TAMBAYA TA (11): KA KARASA HADISIN: "WANDA KARSHEN MAGANARSA TA BARIN DUNIYA TA KASANCE "LA'ILAHA ILLALLAHUI...", KUMA KA AMBACI WASU DAGA CIKIN FAIDOJIN SA?

Amsa: Daga Mu'azu dan Jabal - Allah ya yarda da shi - ya ce: Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Wanda karshen zancen sa ya kasance babu abin bautawa da gaskiya sai Allah zai shiga Aljanna". Abu Daud ya ruwaito shi.

Daga fa'idojin Hadisin:

1. Falalar : Babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, kuma bawa zai shiga Aljanna da ita.
2. Da falalar wanda karshen zancen sa na duniya yakasance Babu abin bautawa da gaskiya sai Allah.

- **HADISI NA SHA BIYU:**

TAMBAYA TA (12): KA KARASA HADISIN: "MUMINI BAI ZAMA MAI YAWAN SUKA BA, KUMA BA MAI YAWAN TSINUWA BA NE..." DA WASU DAGA CIKIN FAIDOJIN SA?

Amsa: Daga Abdullahi dan Mas'ud - Allah ya yarda da shi - ya ce: Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Mumini bai zama mai yawan sukar mutane ba, kuma ba mai

yawan tsinuwa bane, kuma ba mai alfasha bane, kuma ba mai yawan batsa bane". Al-Tirmithi ya ruwaito shi.

Daga cikin fa'idojin Hadisin:

1. Hani daga batacciyar magana da mummuna.
2. Lallai cewa wannan siffar mumini ce a harshen sa.

- **HADISI NA SHA UKU:**

TAMBAYA TA 13. KA KARASA WANNAN HADISIN: "YANA DAGA KYAWUN MUSULUNCIN MUTUM, BARIN SA ABIN DA BABU RUWAN SA...", KUMA KA AMBACI WASU DAGA FA'IDOJIN SA.

Amsa: Daga Abu Huraira - Allah ya yarda dashi - yace: Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Yana daga kyawun Musuluncin mutum, barin sa abin da babu ruwan sa". Tirmizi ne ya ruwaito shi da wanin sa.

Daga cikin fa'idojin Hadisin:

1. Barin abinda bai shafi mutum ba, na daga al'amuran addinin wanin sa da kuma duniyar sa.
2. Lalle barin abin da bai shafi mutum ba to yana daga cikas Musuluncin sa.

- **HADISI NA SHA HU'DU:**

TAMBAYA TA 14. KA KARASA HADISIN: "WANDA YA KARANTA WANI HARAFI DAGA LITAFIN ALLAH...", SANNAN KA AMBACI WASU DAGA FAIDOJIN SA?

Amsa: Daga Abdullahi dan Mas'ud: Lalle cewa Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - ya ce: "Wanda ya karanta wani harafi daga littafin Allah to yana da kyakykyawan lada, kuma kowane lada za'a ninkashi da tamkarsa goma, bazance: Alif lam meem harafi daya bane, sai dai Ali harafi ne, Meem harafi ne". Al-Tirmithi ya ruwaito shi.

Daga cikin fa'idojin Hadisin:

1. Falalar karanta Al-kur'ani.
2. Kuma akan kowane harafi da ka karanta kana da kyawawan lada da shi.

BANGARAN LADUBBAN MUSULUNCI

LADABI TARE DA ALLAH MADAUKAKIN SARKI:

TAMBAYA TA (1): TA YAYA LADABI ZAI KASANCE TARE DA ALLAH - MADAUKAKIN SARKI -?

Amsa:

1. Girmama shi - tsarki ya tabbatar masa ya daukaka -.
2. Bauta masa shi kadai ba shi da abokin tarayya.
3. Yi ma sa biyayya.
4. Barin saba ma sa.
5. Gode ma sa da yaba ma sa - ya girma ya daukaka - akan falalar sa da ni'imomin sa wafanda ba za su lissafu ba.
6. Yin hakuri akan abubuwan da ya kaddara.

LADUBBA TARE DA MANZON ALLAH - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARE SHI -.

TAMBAYA TA (1): TA YAYA LADABI ZAI KASANCE TARE DA MANZON ALLAH - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA A GARE SHI -?

Amsa:

1. Bin sa da kuma koyi da shi.
2. Yi masa biyayya.
3. Barin saba ma sa.
4. Gasgata shi a dukkanin abin da ya bada labari.
5. Rashin kirkira acikin dari akan sunnar sa.
6. Son sa sama da rai da kuma dukkanin mutane.
7. Girmama shi da taimakon sa da kuma taimakon Sunnar sa.

TAMBAYATA (2): YA LADABI YAKE TARE DA IYAYE?

Amsa:

1. Yi wa iyaye biyayya a duk abinda yake ba sabon Allah bane.
2. Yi wa iyaye hidima.
3. Taimakawa iyaye.
4. Biyan bukatun iyaye.
5. Yin addu'a ga iyaye.
6. Yin ladabi tare da su a magana, faɗin: "tsaki" baya halatta, shi ne kuwa mafi karancin maganganu.
7. Yin murmushi a fuskar iyaye, kar ka daure fuska.
8. Ba zan daga murya ta ba sama da ta iyaye, zan kuma saurare su, ba kuma zan katse su ba da zance, ba kuma zan kira su da sunan su ba, sai dai zan ce: "Babana", "Babata".
9. Zan nemi izini kafinin shiga ga babana da babata alhali su suna cikin daki.
10. Sumbantar hannu da kan iyaye.

LADUBBAN SADA ZUMUNCI:

TAMBAYA TA (3): YAYA ZAN SADAR DA ZUMUNCI?

Amsa:

1. Ziyartar dangi na kusa, kamar: Dan uwa, da 'yar uwa, da baffa da gwaggo da kawu da inna, da sauran 'yan uwa.
2. Kyautata mu su, ta hanyar magana da aiki da kuma taimaka mu su.
3. Yana cikin haka buga musu waya da kuma tambayar halin da suke ciki.

LADUBBAN 'YAN UWANTAKA ACIKIN SHA'ANIN ALLAH - MADAUKAKIN SARKI - ('YAN UWANTAKA TA ADDINI).

TAMBAYA TA (4): YA YAKAMATA IN KASANCE TARE DA SAURAN 'YAN UWA NA DA KUMA ABOKAINA NA?

Amsa:

1. Ina so kuma ina abota da mutanan kwarai.
2. Ina nisanta kuma ina barin mutanen banza.
3. Ina yin sallama ga 'yan uwana kuma ina musafaha da su.
4. Ina zuwa gaida su idan ba su da lafiya, kuma ina musu addu'ar samun sauki.
5. Ina gaida wanda ya yi atishawa.
6. Ina amsa gayyatar sa idan ya gayyaceni dan ziyartar sa.
7. Ina kuma yi masa nasiha.
8. Ina taimaka ma sa idan aka zalunce shi, ina kuma hana shi yin zalunci.
9. Ina so wa dan'uwa na musulmi abin da nake so wa kaina.
10. Ina taimaka masa idan ya bukaci taimako na.
11. Bazan shafe shi da cuta ba, da magana ko da aiki.
12. Ina boye masa sirrin sa.
13. Ba na zagin sa, kuma ba na gulmar sa. sannan ba na wulakanta shi, kuma ba na yi masa hassada, kuma ba na masa binciken kwakwaf, kuma ba nanyi masa magudi.

LADUBBAN MAKWABTAKA

TAMBATA TA (5): MENENE LADUBBAN MAKOCI?

Amsa:

1. Ina kyautata wa makoci ta hanyar magana da aiki, kuma ina taimaka masa idan ya bukaci taimako na.
2. Ina mishi barka idan yana farin ciki da idi (sallah karama ko babba) ko aure ko ma wanin haka.
3. Ina gaida shi idan ya yi rashin lafiya, kuma ina taya shi alhini idan wata masifa ta afka ma sa.
4. Ina ba shi irin abin cin da nanyi gwargwadon iko.
5. Ba na riskar da cuta da shi, da wata magana ko da wani aiki.
6. Ba na damun sa ta daga murya, ko in yi mishi leken asiri, kuma ina yin hakuri da shi.

LADUBBAN BAKUNTA:

TAMBAYA TA (7): MENE LADUBBAN ABIN CIN BAKO DA KUMA BAKUNTA?

Amsa:

1. Ina amsa wa duk wanda ya kira ni zuwa bakuncin sa.
2. Idan ina son in ziyarci wani, ina neman izinin sa da kuma lokacin.
3. Zan nemi izini kafin in shiga.
4. Ba na jinkiri a ziyara.
5. Ina runtse idanu dangane da iyalan gidan.
6. Ina madalla da bako kuma ina tarbar shi da kyakkyawa tarba, da sakin fuska, da kyakkyawar magana ta maraba lale.
7. Ina saukar da bako a mafi kyawun wuri.
8. Ina kuma girmama shi ta hanyar shirya garar baki, na abinci da abin sha.

LADUBBAN RASHIN LAFIYA

TAMBAYA TA (8): KA AMBACI LADUBBAN RASHIN LAFIYA, DA KUMA ZIYARAR MARASA LAFIYA?

Amsa:

1. A lokacin da nake jin radadi, ina dora hannu na na dama a wurin sa, sai in ce: "Bismillah". Sau uku, sai kuma in ce: "Ina neman tsari da buwayar Allah da kuma ikoin sa (ya kare ni) daga sharrin abinda nake ji, kuma nake tsoro". Sau bakwai.
2. Ina yarda da abinda Allah ya kaddara shi, kuma ina hakuri.
3. Ina gaggawar ziyarar dan uwa na mara lafiya, kuma ina ma sa addu'a, ba na tsawaita zama a wurin sa.
4. Ina masa addu'a ba tare da ya nema daga gareni ba.
5. Ina yi masa wasiyya da yin hakuri da addu'a, da kuma sallah da tsarkaka gwargwadon yanda zai iya.
6. Addu'a ga maralafiya: "Ina rokon Allah mai girma, Ubangijin Al'arshi maigirma da ya baka lafiya". Sau bakwai.

LADUBBAN NEMAN ILIMI

TAMBAYA TA (9): KA AMBACI LADUBBAN NEMAN ILIMI?

Amsa:

1. Tsarkake niyya domin Allah - mai girma da daukaka -.
2. Ina aiki da ilimin da nake neman sanin sa.
3. Ina girmama malami, kuma ina mutunta shi a gaban sa da fakuwarsa.
4. Ina zama a gaban sa cikin ladabi.
5. Ina yin shiru gare shi sosai, ba na katse shi a karatun sa.
6. Ina ladabi wurin gabatar da tambaya.
7. Ba na kiran sa da sunan sa.

LADUBBAN WURIN ZAMA

TAMBAYA TA (10): WADANNENE LADUBBAN WURIN ZAMA?

Amsa:

1. Zan yi sallama ga ma'abota wurin zaman.
2. Ina zama inda wurin zama ya tike da ni, ba zan tayar da wani daga inda yake zaune ba, ko in zauna tsakanin mutane biyu, sai da izinin su.
3. Zan buɗa wuri domin wani na ya ya zauna.
4. Ba zan katse maganar (da ake yi) a wurin zaman ba.
5. Ina neman izini, kuma ina yin sallama kafin juyawa daga wurin zaman.
6. Alokacin da majalisar ta kare ina yin addu'ar da ake yi Kaffaratul Majlis. "Tsarki ya tabbatar maKa da godiyar Ka, ina shaidawa cewa babu abin bautawa da gaskiya sai Kai, ina neman gafararKa kuma ina tuba zuwa gareKa".

LADUBBAN BACCI

TAMBAYA TA (11): KA AMBACI LADUBBAN BACCI?

Amsa:

1. Ina bacci da wuri.
2. Ina yin bacci acikin alwala.
3. Ba na bacci rub da ciki.
4. Ina kwanciya a gefa na na dama, sai in sanya hannuna na dama a karkashin kunci na na dama.
5. Ina karkafe shinfida ta.
6. Ina karanta zikiran kwanciya bacci, kamar karanta Ayatul Kursiyy, Suratul Ikhlas, Falaki da Nasi. Sau uku Sai in ce: "Da sunanKa Ya Allah nake mutuwa, kuma nake rayuwa".
7. Ina tashi domin yin sallar Asuba.
8. Sai in ce bayan na farka daga bacci: "Dukkan godiya ta tabbata ga Allah wanda ya rayar da mu bayan ya matar da mu, kuma taruwa gare shi take".

LADUBBAN ABINCI

TAMBATA TA (12): MENENE LADUBBAN ABINCI?

Amsa:

1. Ina yin niyya a cin abin ci na da shan abin sha na samun karfi akan bautar Allah - mai girma da daukaka -.
2. Wanke hannuwa biyu kafin cin abin ci.
3. Ina cewa: "Da sunan Allah", ina kuma ci ne da hannu na na dama, kuma (ina cin) abinda ke gaba na, ba na ci daga tsakiyar akussa, ko kuma daga gaban wani na.
4. Idan na manta ambaton Allah, sai in ce: "Da sunan Allah a farkon sa da karshen sa".
5. Ina yarda da abinda aka samu na abinci, ba kuma na aibata abinci, idan ya kayatar da ni sai in ci shi, idan kuma bai kayatar da ni ba sai in bar shi.
6. Ina ci laumoni ne kaɗan, ba na ci da yawa.
7. Ba na busa acikin abin ci ko abin sha, ina barinsa ne har ya huɗe.
8. Ina taruwa ne da wani na a abin ci, tare da iyali ko baƙo.
9. Ba na fara cin abin ci kafin wani na daga wanda shine mafi girma gare ni.
10. Ina ambaton Allah alokcin da zan sha, kuma ina sha ne a zaune, kuma a kwankwada uku.
11. Ina godewa Allah yayin da na gama daga abincin.

LADUBBAN SAYA TUFABI

TAMBAYA TA (13): KA LISSAFA LADUBBAN SANYA TUFABI?

Amsa:

1. Ina fara sanya tufafi na ne ta dama, kuma ina godewa Allah akan hakan.
2. Ba na sakin tufafi har yakai kasan idon sawu.
3. 'Ya'ya maza ba sa sanya tufafin 'ya'ya mata, haka kuma 'ya'ya mata ba sa sanya tufafin 'ya'ya maza.
4. Rashin yin kamanceceniya da tufafin kafirai ko fasikai.
5. Yin Bismillah lokacin cire tufafi.
6. Sanya takalmi da (kafar) dama a farko, da kuma cirewa da (kafar) hagu.

LADUBBAN HAWA (ABIN HAWA)

TAMBAYA TA (14): KA AMBACI LADUBBAN HAWA (ABIN HAWA)?

Amsa:

1. Ina faɗin: "Da sunan Allah, kuma godiya ta tabbata ga Allah". {Tsarki ya tabbata ga wanda ya hore mana wannan, alhali kuwa ba mu kasance masu iya rinjaya gare shi ba 13. Kuma lalle mū hakīka māsu jūyāwa muke, zuwa ga Ubangijinmu 14}. [Surat Al- Zukhruf 13-14].
2. Idan na wuce musulmi sai in yi masa sallama.

LADUBBAN HANYA

TAMBAYA TA (15): KA AMBACI LADUBBAN HANYA?

Amsa:

1. Ina daidaituwa kuma ina kanƙar da kai a tafiya ta, ina kuma tafiya ne ta daman hanya.
2. Ina yin sallama ga duk wanda na haɗu da shi.
3. Ina rintse idanu na, ba kuma na cutar da kowane ɗaya.
4. Ina yin umarni da kyakkyawan aiki, ina kuma hani daga mummuna.
5. Ina gusar da kazanta daga hanya.

LADUBBAN SHIGA GIDA DA KUMA FITA DAGA GARESHI:

TAMBAYA TA (16): KA AMBACI LADUBBAN SHIGA GIDA DA KUMA FITA DAGA GARE SHI.

Amsa:

1. Ina fita ne da kafa ta ta hagu, sai in ce: "Da sunan Allah, na dogara ga Allah, babu karfi babu dabara sai ga Allah, Ya Allah lallai ni ina neman tsarin Ka akan kada in bata ko abatar da ni, ko in karkace ko a karkatar da ni, ko in yi zalinci ko a zalinke ni, ko in yi wawanci ko a yi wawanci akaina".
2. Ina shiga gida da kafa ta ta dama, sai kuma in ce: "Da sunan Allah muka shiga, kuma da sunan Allah muka fita, kuma ga Allah Ubangijin mu muka dogara".
3. Ina farawa da yin asuwaki, sannan in yi sallama ga masu gida.

LADUBBAN BIYAN BUKATA

TAMBAYA TA (17): KA AMBACI LADUBBAN BIYAN BUKATA?

Amsa:

1. Ina shiga ne da kafa ta ta hagu.
2. Sai in ce kafin shiga: "Da sunan Allah, Ya Allah lallai ni ina neman tsarin Ka daga shaidanu maza da shaidanu mata".
3. Ba na shiga da wani abun da yake akwai ambaton Allah acikin sa.
4. Ina boyuwa a halin biyan bukata.
5. Ba na magana a wurin da biyan bukata.
6. Ba na fuskantar Al-kibla, kuma ba na juya mata baya, a yayin fitsari ko bayan gida.
7. Ina amfani da hannu na na hagu a kawar da najasa, ba na amfani da na dama.
8. Ba na biyan bukata ta akan hanyar mutane ko kuma inuwar su.
9. Ina wanke hannu na bayan biyan bukata.
10. Ina fita ne da kafa ta ta hagu, sai kuma in ce: "Ina neman gafarar Ka".

LADUBBAN MASALLACI

TAMBAYA TA (18): KA AMBACI LADUBBAN MASALLACI?

Amsa:

1. Ina shiga masallaci ne da kafa ta ta dama, sai in ce: "Da Sunan Allah, Ya Allah Ka buɗa min kofofin rahamar Ka".
2. Ba na zama har sai na yi sallah raka'a biyu.
3. Ba na wuce wa ta gaban mai sallah, ko kuma in yi cigiyar bataccen abu acikin masallaci, ko in sayar ko kuma in saya a cikin masallaci.
4. Ina fita daga masallaci da kafa ta ta hagu, sai in ce: "Ya Allah, lallai ni ina rokon Ka daga falalar Ka".

LADUBBAN SALLAMA

TAMBAYA TA (19): KA AMBACI LADUBBAN SALLAMA?

Amsa:

1. Alokacin da na haɗu da wani musulmi zan fara yi masa sallama, da faɗin: "Amincin Allah da rahamar Sa da kuma albarka Sa su tabbata a gare ku". ba da wanin sallama ba, bana nuni da hannu na shi kaɗai.
2. Ina yin murmushi a fuskar duk wanda nakewa sallama.
3. Kuma ina yin musafaha da shi da hannu na na dama.
4. Idan wani ɗaya ya gaishe ni da gaisuwa, to ni ma zan gaishe shi da mafi kyau daga gare ta, ko na mayar da tamkar ta.
5. Ba na fara yi wa kafiri sallama, idan ya yi sallama zan mayar masa da tamkar ta.
6. Kuma karami yake fara yi wa babba sallama, wanda ke kan abin hawa shi zai fara yi wa mai tafiya a kasa sallama, wanda ke tafiya a kafa shi zai fara yi wa na zaune sallama, mutane kaɗan su za su fara yi wa masu yawa sallama.

LADUBBAN NEMAN IZINI

TAMBAYA TA (20): KA AMBACI LADUBBAN NEMAN IZINI?

Amsa:

1. Ina neman izini kafin shiga wuri.
2. Ina neman izini sau uku, bana karawa, bayan su sai in juya.
3. Ina kwankwasa kofa a hankali, ba na tsayawa a gaban kofa, kai a daman ta ne ko a hagin ta.
4. Ba na shiga ga baba na ko baba ta ko daya daga dakunan kafin neman izini, musamman ma kafin Asuba, da lokacin baccin rana, da kuma bayan sallar Isha'i.
5. Zai iya yiwuwa na shiga wuraran da ba na zama ba, kamar: Asibiti, ko wurin kasuwanci ba tare da neman izini ba.

LADUBBAN TAUASAWA DABBOBI

TAMBAYA TA (21): KA AMBACI LADUBBAN TAUSAYAWA DABBOBI?

Amsa:

1. Ina ciyar da dabbobi kuma ina shayar da su.
2. Jin kai da tausayi ga dabbobi, da rashin dora musu abin da ba za su iya ba.
3. Ba na azabtar da dabbobi da kowanne irin nau'i na azaba, da cutarwa.

LADUBBAN MOTSA JIKI

TAMBAYA TA (22): KA AMBACI LADUBBAN MOTSA JIKI?

Amsa:

1. Ina niyyar samun karfi saboda bautar Allah da kuma yardar Shi da motsa jiki.
2. Ba ma yin wasa a lokacin sallah.
3. Yara maza ba sa wasan motsa jiki tare yara mata.
4. Ina sanya kayan motsa jiki na wanda zai rufe mini al'aura ta.
5. Ina nisantar wasannin motsa jikin da aka haramta, kamar waɗanda acikin su akwai marin fuska, ko yaye al'aurori.

LADUBBAN KAKACI

TAMBAYA TA (23): KA AMBACI WASU DAGA LADUBBAN KAKACI?

Amsa:

1. Gaskiya a kakaci da rashin karya.
2. Kakaci wanda ya kadaita daga izgili da wulakanci da cutarwa da tsoratarwa.
3. Rashin yawaita kakaci.

LADUBBAN ATISHAWA

TAMBAYA TA (24): LISSAFA LADUBBAN ATISHAWA?

Amsa:

1. Sanya hannu ko tufafi ko hankici yayin atishawa.
2. Ka godewa Allah bayan atishawa (ka ce): "Godiya ta tabbata ga Allah".
3. Sai dan'uwan sa ko abokin sa ya ce da shi: "Allah Ya yi maka rahama".
4. Idan ya fadfa masa: sai ya ce: "Allah Ya shiryar da ku, kuma Ya kyautata sha'anin ku".

LADUBBAN HAMMA

TAMBATA TA (25): MENENE LADUBBAN HAMMA?

Amsa:

1. Kofari wurin matse hammar.
2. Rashin daga murya da fadin: "hah, ha".
3. Sanya hannu a baki.

LADUBBAN KARATUN AL-KUR'ANI MAI GIRMA:

TAMBAYA TA (26): KA AMBACI LADDUBBAN KARATUN AL-KUR'ANI?

Amsa:

1. Yin karatun da tsarki bayan alwala.
2. Zama da Ladabi da natsuwa.
3. Ina neman tsarin Allah daga Shaidani a farkon karatu.
4. Ina jujjuya ma'anonin karatun.

BANGAREN DABI'U:

TAMBAYA TA (1): KA AMBACI FALALAR KYAWAWAN DABI'U?

Amsa: Annabi - tsira da aminci su tabbata a gare shi - ya ce: "Mafi cikas muminai imani mafi kyawunsu a dabi'u". Tirmizi da Ahmad ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (2): SABODA ME MUKE LIZIMTAR DABI'UN MUSULUNCI?

Amsa:

1. Domin cewa su sababi ne na soyayyar Allah - madaukakin sarki -.
2. Kuma sababi ne na soyayyar halitta.
3. Kuma su ne mafi girma a ma'auni.
4. Kuma ana ninka lada da sakamako saboda kyawawan dabi'u.
5. Kuma alama ce ta cikas imani.

TAMBAYA TA (3) DAGA INA ZAMU DAKKO DABI'U?

Amsa: Daga Al-kur'ani mai girma, Allah - madaukakin sarki - Ya ce: {Lallai wannan Al-kur'anin yana shiryarwa ga (halaye) wadanda suke mafi daidaita}. [Surat Al-Isra'i: 9]. Daga Sunna ta Annabi kuma: inda Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - ya ce: "Kadai ni an aiko ni ne don in cika kyawawan dabi'u". Ahmad ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (4): MENENE DABI'U NA KYAUTATAWA DA SURORINSA?

Amsa:

Kyautatawa: Shi ne jin tsoron Allah a koda yausha, da kuma shinfida alheri da kyautatawa ga halittu.

Annabi - tsira da Amincin Allah su tabbata agareshi - ya ce: "Lallai Allah ya wajabta kyautatawa akan kowanne abu". Muslim ne ya ruwaito shi.

Daga cikin nau'ukan kyautatawa :

1. Kyautatawa acikin bautar Allah - madaukakin sarki - ta hanyar tsarkake niyya acikin bautar sa.
2. Kyautatawa ga mahaifa, ta hanyar faɗa da kuma aikatawa.
3. kyautatawa ga zumunci da 'yan uwa.
4. Kyautatawa ga makoci.
5. Kyautatawa ga marayu da miskinai.
6. Kyautatawa ga wanda ya munana maka.
7. Kyautatawa a zance.
8. Kyautatawa a tattaunawa.
9. Kyautatawa ga dabbobi.

TAMBAYA TA (5): MENENE KISHIYAR KYAUTATAWA?

Amsa: Kishiyar kyautatawa ita ce munanawa.

* Yana daga haka: Barin tsarkake niyya acikin bautar Allah - madaukakin sarki -.

* Da sabawa iyaye.

* Da yanke zumunci.

* Da mummunar makwabtaka.

* Da barin kyautatawa zuwa ga talakawa da miskinai da wanin wannan, na abinda ya shafi munanan maganganu da kuma ayyuka.

TAMBAYA TA (6): WADANNE NE NAU'UKAN AMANA, KUMA DA SURORINSU?

Amsa:

1. Amana acikin kiyaye hakƙokin Allah - maƙaukakin sarki -

Surorinsu: Amana acikin yin ibadu na abinda ya shafi Sallah, da Zakkah, da Azimi, da Hajji, da kuma waninsu, na daga abinda Allah Ya wajaƙta akan mu.

2. Amana a cikin kiyaye hakƙokin halittu:

- Daga abinda ya shafi kiyaye mutuncin mutane.

- Da dukiyoyin su.

- Da jinanan su.

- Da sirrikan su, da dukkan abinda mutane suka amintar da kai akan sa.

Allah - maƙaukakin sarki - Ya faɗa acikin ambatan siffofin masu rabauta. {Sune waɗannan da suke ga amānōninsu da alƙawarinsu māsu tsarēwa ne}. [Surat: Al-Mu'uminun: 8].

TAMBAYA TA (7): MECECE KISHIYAR AMANA?

Amsa: Ha'inci, shi ne tozarta hakƙokin Allah - maƙaukain sarki -da kuma hakƙokin mutane.

Annabi - tsira da aminci su tabbata agareshi - ya ce: "Alamomin munafiki uku ne"- A ciki sai ya ambaci: "Idan aka amince masa sai ya yi ha'inci". Anhaɗu akansa (Bukhari da Muslim suka rawaito shi).

TAMBAYA TA (8): WANNE NE 'DABI'AR GASKIYA?

Amsa: Shi ne bayar da labari da abinda yake ya yi daidai da yadda abin yake, ko kuma abin akan yanda yake.

Daga surorinsa:

Gaskiya acikin zance da mutane.

Gaskiya acikin alƙawari.

Gaskiya akowacce magana da kuma kowanne aiki.

Annabi - tsira da aminci su tabbata agareshi - ya ce: "Lallai gaskiya tana shiryarwa zuwa ga aikin alheri, kuma lallai aikin alheri yana shiryarwa zuwa ga Aljanna, kuma lallai mutum zai yi gaskiya har ya kasance cikakken mai gaskiya". Anhaɗu akansa (Bukhari da Muslim suka rawaito shi).

TAMBAYA TA (9): MECE CE KISHIYAR GASKIYA?

Amsa: Karya. Ita ce kuma sabanin haƙiƙa, daga wannan: Yi wa mutane karya, da sabawa alƙawaruka, da shaidar karya (zur).

Annabi - tsira da Amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Lallai karya tana shiryarwa zuwa fajirci, kuma lallai fajirci yana shiryarwa zuwa wuta, lallai mutum zai dinga yin karya har sai an rubuta shi cikakken makaryaci a wurin Allah". Anhaɗu akansa (Bukhari da Muslim suka rawaito shi). Annabi - tsira da aminci su tabbata agareshi - ya ce: ("Alamomin munafiki uku ne" sai ya ambata daga ciki: "Idan ya bada labari sai ya yi karya, kuma idan ya yi alƙawari ya saɓa". Anhaɗu akansa (Bukhari da Muslim suka rawaito shi).

TAMBAYA TA (10): KA AMBACI NAU'UKAN KAKURI?

Amsa: Hakuri akan bautar Allah - madaukakin sarki -.

- Hakuri akan kin yin sabo.

- Hakuri akan abubuwan da Allah ya kaddara masu radafi, da kuma godewa Allah akowanne hali.

Allah - Madaukakin sarki - Ya ce: {Allah Yana son masu hakuri 146}. [Surat Aal Imran: 146]. Annabi - tsira da aminci su tabbata agareshi - ya ce: "Mamaki ga lamarin mumini, lallai al'amuran sa dukkannin su alheri ne, wannan bai zamo ga wani daya ba sai mumini, idan farin ciki ya same shi sai yayi godiya, sai ya zama alheri gare shi, idan kuma cuta ta same shi sai ya yi hakuri, shi ma sai ya zama alheri a gare shi". Muslim ne ya rawaito shi.

TAMBAYA TA (11): MENENE KISHIYAR HAKURI?

Amsa: Shine rashin yin hakuri akan biyayya ga Allah, da kuma rashin yin hakuri akan sabawa Allah, da yin fushi akan abubuwan da Allah ya kaddara, ta hanyar maganganu da kuma ayyuka.

Daga cikin surorinsa:

- Burin mutuwa.
- Marin kundukuki.
- Yaga tufafi.
- Fizgar gasu.
- Yi wa kai mummunar addu'a ta halaka.

Annabi - tsira da aminci su tabbata agareshi - ya ce: "Sakamako yana tare da girman bala'i, kuma lallai cewa Allah idan Ya so wasu mutane to sai ya Jarrabesu, wanda ya yarda (da Jarrabawar) to yardar tana gareshi, wanda kuma yayi fushi to fushin yana gareshi". Tirmizi da Ibn Majah ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (12): KA AMBACI DABI'UN TAIMAKEKENIYA?

Amsa: Shi ne taimakon da mutane za su yi a taskanin su akan gaskiya da alheri.

Surorin taimakekeniya:

- Taimakekeniya acikin mayar da haƙƙoki.
- Taimakekeniya acikin juyar da azzalimi.
- Taimakekeniya acikin toshe bukatun mutane da miskinai.
- Taimakekeniya akan kowanne alheri.
- Rashin taimakekeniya akan aikata laifi da cuta da shishshigi.

Allah - Madaukakin sarki - Ya ce: {Ku yi taimakekeniya akan aikin alheri da kuma tsoron Allah, kada kuyi taimakekeniya akan laifi da shishshigi, kuji tsoron Allah, lallai Allah mai tsananin ukuba ne 2}. [Surat Al-Ma'idah: 2]. Annabi - tsira da aminci su tabbata agareshi - ya ce: "Mumini ga mumini tamkar gini ne, sashin sa yana karfafar sashi". Anhadu akansa (Bukhari da Muslim suka rawaito shi). Annabi - tsira da aminci su tabbata agareshi - ya ce: "Musulmi dan uwan musulmi ne, kada ya zalunce shi, kuma kada ya miƙa shi, wanda ya kasance acikin buƙatar dan uwan sa Allah zai kasance acikin buƙatar sa, wanda ya yaye wani bakin ciki daga musulmi Allah zai yaye wani bakin ciki daga bakkan cikin ranar Al-kiyama daga gareshi, wanda ya suturta wani musulmi Allah zai suturta shi ranar Al-kiyama". Anhadu akansa (Bukhari da Muslim suka rawaito shi).

TAMBAYA TA (13): WADANNE NE NAU'UKAN DABI'UN KUNYA?

Amsa:

1. Jin kunyar Allah: Yana kasancewane ta hanyar kada ka saba masa - tsarki ya tabbatar masa.
2. Jin kunyar mutane: Daga wannan akwai barin zance na alfasha mummuna da kuma yaye al'aura.

Manzon Allah - tsira da Amincin Allah su tabbata agareshi - ya ce: "Imani saba'in da wani abune" - ko: "Sittin da wani abune" - "Yanki, mafi daukakar su: fadin: Babu abin bautawa da gaskiya sai Allah, mafi kaskantar su; Gusar da kazanta daga hanya. Kunya wani yankine na imani". Muslim ne ya rawaito shi.

TAMBAYA TA (14): KA AMBACI D ABI'UN SURORIN TAUSAYI?

Amsa:

1. Tausayawa masu manyan shekaru, da kuma girmama su.
2. Tausayawa masu kananan shekaru da kuma kananan yara.
3. Tausayawa talaka da miskini da mabukaci.
4. Tausayawa dabbobi shine ka ciyar da su, kuma kada a cutar da su.

Daga wannan fadin Annabi - tsira da amici su tabbata agareshi -: "Kana ganin mumina a cikin jin kan su da soyayr su kamar jiki ne, idan wata gaba ta koka, sai duka jikin ya dauka da rashin bacci da kuma zazzabi". Anhadu akansa (Bukhari da Muslim suka rawaito shi). Manzon Allah - tsira da Amincin Allah su tabbata agareshi - ya ce: "Masu jin kai Allah yana jin kan su, ku ji kan wafanda ke bayan kasa sai wanda yake sama ya ji kan ku". Abu Daud da Al-Tirmizi ne suka rawaito shi.

TAMBAYA TA (15): WADANNE NE NAU'UKAN DABI'AR SOYAYYA?

Amsa: Son Allah - madaukakin sarki -.

Allah - Madaukakin sarki - Ya ce: {Kuma wafanda suka yi imani sune mafi tsananin soyayya ga Allah}. [Surat Al-Bakarah: 165].

Son Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi -.

Ya ce: "Na rantse da wanda raina yake a hannun Sa, dayan ku ba zaiyi imani ba har sai na kasance mafi soyuwa a gare shi daga mahaifin sa da kuma dan sa". Bukhari ne ya rawaito shi.

Son Muminai, da kuma son alheri gare su kamar yadda kake so wa kanka.

Annabi - tsira da aminci su tabbata agareshi - ya ce: "Dayanku ba zaiyi imani ba har sai ya sowa dan uwansa abin da yake sowa kan sa". Bukhari ne ya rawaito shi.

TAMBAYA TA (16): KA FADI MA'ANAR WALWALA?

Amsa: Ita ce sakin fuska, tare da farin ciki da murmushi da tausasawa, da bayyanar da farin ciki a lokcin haduwa da mutane.

Ita ce kuma kishiyar daure fuska a fuskar mutane daga abinda zai kore su.

Acikin falalar hakan hadisai da yawa sun zo, daga Abu Zarr - Allah ya yarda da shi - ya ce: Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce da ni: "Kada ku wulakanta wani abu daga aikin alheri, koda kuwa ka hadu da dan'uwan ka ne da sakakkiyar fuska". Muslim ne ya rawaito shi. Manzon Allah - tsira da Amincin Allah su tabbata agareshi - ya ce: "Murmushin ka a fuskar dan'uwan ka sadaka ne". Al-Tirmizi ne ya rawaito shi.

TAMBAYA TA (17): MECECE HASSADA?

Amsa: Ita ce fatan gushewar ni'ima daga wani, ko kuma kyamar ni'ima ga wani.

Allah - madaukakin sarki - Ya ce: {Kuma daga sharrin mai hassada idan ya yi hassada 5}. [Suratu Falak: 5].

Daga Anas dan Malik - Allah ya yarda da shi - lallai cewa Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Kada ku ki juna, kada ku yiwa juna hassada, kada ku juyawa juna baya, ku kasance - yaku bayin Allah - 'yan'uwan juna. Bukhari da Muslim ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (18): MENENE IZGILI?

Amsa: Shine izgili ga dan'uwan ka musulmi, da wulakantar da shi, wannan baya halatta.

Allah - madaukakin sarki - Ya ce dangane da hani daga hakan: {Yā ku waɗanda suka yi īmāni! Kada waɗansu mutāne su yi izgili game da waɗansu mutāne, mai yiwuwa ne (abin yi wa izgilin) su kasance mafifita daga gare su (māsu izgilin), kuma waɗansu mātā kada su yi izgili game da waɗansu mātā mai yiwuwa ne su kasance mafifita daga gare su. Kuma kada ku aibata kanku, kuma kada ku jēfi jūna da miyāgun sunāye na lakabōbī. Tir da sūna na fāsikanci a bāyān īmāni. Kuma wanda bai tūba ba, to, waɗannan sū ne azzālumai}. [Suratul Hujurat: 11].

TAMBAYA TA (19): KAYI BAYANI AKAN KANKAR DA KAI?

Amsa: Shi ne kada mutum ya ga kan sa (maffici) akan mutane, kada ya wulakanta mutane, kada kuma ya ki gaskiya.

Allah - Madaukakin sarki - Ya ce: {Kuma bayin Mai rahama su ne waɗanda suke tafiya a bayan kasa cikin sauki}. [Suratul Furkan: 62]. Wato: Masu kankar da kai. Manzon Allah - tsira da Amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Kuma wani ɗaya bazai kankar da kai ga Allah ba face sai Allah ya ɗaukaka shi". Muslim ne ya ruwaito shi. Manzon Allah - tsira da Amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Lallai Allah ya yi wahayi zuwa gareni cewa ku kankar da kanku, ta yadda babu wani ɗaya da zai yi alfahari a kan wani ɗaya, kuma kada wani ɗaya ya yi zalinci akan wani ɗaya". Muslim ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (20): WADANNE NE NAU'UKAN GIRMAN KAI ABABEN HARAMTAWA?

Amsa:

1. Girman kai akan gaskiya, shi ne kin karɓar gaskiya da rashin karɓar ta.
2. Girman kai ga mutane, shi ne, shi ne wulakantar da su, da maida su ba ba'abakin komai ba.

Manzon Allah - tsira da Amincin Allah su tabbata agareshi - ya ce: "Ba zai shiga Aljanna ba wanda duk ya kasance akwai kwatankwacin kwayar zarra na girman kai acikin zuciyar sa". Sai wani mutum ya ce: Lalle mutum yana son tufafin sa ya kasance mai kyau, takalmin sa ya kasance mai kyau? Sai ya ce: "Lallai Allah mai kyau ne, kuma yana son kyau. Girman kai shi ne kin gaskiya da wulakanta mutane". Muslim ne ya rawaito shi.

- Kin gaskiya: Dawo da ita.

- Wulakanta mutane: Wulakanta su.

- Tufafi mai kyau, da takalmi mai kyau basa cikin girman kai.

TAMBAYA TA (21): KA AMBACI WASU DAGA NAU'UKAN ALGUS ABIN HARAMTAWA?

Amsa:

1. Algus a siye da siyarwa, shi ne boye aibin dake jikin haja (Abin siyarwa).
2. Algusu a neman ilimi, misalin wannan algusun da dalibai suke yi acikin jarabawa.
3. Algus a magana, kamar shaidar karya (shaidar zur).
4. Kin cika alƙawari da abinda kake faɗa, da kuma abinda kake ittifaƙi dashi tare da mutane.

Acikin hani daga algus, lallai cewa Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya wuce wani shuri na abinci, sai ya sanya hannun sa acikin sa, sai 'yan yatsun sa suka samu danshi, sai ya ce: "Menene wannan ya kai mai wannan abincin? Sai ya ce: Ai ruwan sama ne ya zuba acikin su ya Ma'aikin Allah, sai ya ce: "Shin ba ka sanya shi a saman abin cin ba, domin mutane su gan shi? Duk wanda ya yimana algus to baya tare da ni". Muslim ne ya rawaito shi.

Subrah: Shi ne shuri na abinci.

TAMBAYA TA (22): MECECE GULMA?

Amsa: Itace ambaton ɗan'uwanka musulmi da abinda ba yake ki, alhali ba ya nan.

Allah - Maɗaukakin sarki - Ya ce: {Kuma kada sashinku ya yi gulmar sashi, shin ɗayan ku zai so ya ci naman ɗan'uwan sa a mace, to kun ki shi, ku ji tsoron Allah, lallai Allah Mai yawan karɓar tuba ne kuma Mai jin kai ne}. [Suratul Hujurat: 12].

TAMBAYA TA (23): KA FADI MA'ANAR ANNAMIMANCI?

Amsa: Shi ne ɗaukar zantuttuka tsakanin mutane, domin batawa tsakanin su.

Manzon Allah - tsira da Amincin Allah su tabbata agareshi - ya ce: "Mai annamimanci ba zai shiga Aljanna ba". Muslim ne ya rawaito shi.

TAMBAYA TA (24): MECECE KASALA?

Amsa: Ita ce jin nauyin aikata alheri, da duk abinda aikata shi ya wajaba akan mutum.

Yana daga wannan: Kasala acikin aikata wajibai.

Allah - Maɗaukakin sarki - Ya ce: {Lalle ne munafukai suna yaudarar Allah, alhali kuwa Shi ne mai yaudarasu; kuma idan sun tashi zuwa ga sallah, sai su tashi suna masu kasala, suna nuna mutane, kuma ba su ambatar Allah sai kadan}. [Surat Al-Nisa'i: 142].

To yana kamata ga mumuni ya bar kasala da sanyin jiki da son zama, (yayi kofari) a tafiya acikin aiki da kazar-kazar da kofari da dagewa a wannan rayuwa da abinda zai yardar da Allah - Maɗaukakin sarki -.

TAMBAYA TA (25): KA AMBACI NA'UKAN FUSHI?

Amsa:

1. Fushi abin yabo: Shi ne kuwa ya kasance domin Allah, idan kafrai ko munafukai ko wasun su suka keta alfamar Allah - tsarki ya tabbatar masa -.

2. Fushi abin zargi: Shi ne fushin da zai sanya mutum ya aikata ko ya fadi abinda baya kamata.

Maganin fushi abin zargi.

Yin alwala.

Zama, idan ya kasance a tsaye yake, da kuma kwanciya idan ya kasance a zaune yake.

Ya lazimci wasiyyar Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - acikin wannan: "Kada ka yi fushi".

Ya riƙe ran sa daga afkawa wani abu ayayin fushin.

Neman tsarin Allah daga Shaidan abin jefewa.

Yin shiru.

TAMBAYA TA (26): MENENE LEKEN ASIRI?

Amsa: Shi ne leƙe da bincikar al'aurorin mutane da abinda suke boye shi (ba sa so a gani).

Daga cikin surorin sa waƙanda aka haramta:

1. Tsinkaya akan al'aurorin mutane acikin gidaje.
2. Neman jin mutum zuwa zancen wasu mutane ba tare da sanin su ba.

Allah - Maƙaukakin sarki - Ya ce: {Kada ku yi binciken kwakwaf...}. [Suratul Hujurat: 12].

TAMBAYA TA (27): MECE CE BARNA? KUMA MENENE ROWA? KUMA MENENE KARAMCI?

Amsa: Barna ita ce kashe dukiya ba tare da haƙƙinta ba.

Kishiyarsa: Rowa: Ita ce kamewa daga haƙƙinta.

Abinda yake daidai shi ne kasantuwa tsaka-tsakiya tsakaninsu, kuma musulmi ya kasance mai karamci ne.

Allah - Maƙaukakin sarki - Ya ce: {Kuma waƙanda suke idan sun ciyar, bā su yin barna, kuma bā su yin kwauro, kuma (ciyarwarsu) sai ta kasance a tsakānin wancan da tsakaitāwa}. [Suratul Furkan: 67].

TAMBAYA TA (28): MENEN TSORO?, KUMA MECECE GWARZANTAKA?

Tsoro: Shi ne ya ji tsoron abinda bai kamata ya ji tsoronsa ba.

Misalin jin tsoro daga faɗin gaskiya, da kuma hana mummunan abu.

Gwarzantaka: Ita ce gabatowa akan gaskiya, wannan kamar gabatowa a fagagen fama domin kare Musulunci da musulmai.

Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - ya kasance yana faɗa acikin a addu'ar sa: "Ya Ubangiji ina neman tsarin Ka daga tsoro". Manzon Allah - tsira da Amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Ƙarfaƙƙan mumini ya fi alheri da soyuwa a wurin Allah daga Mumini rarrauna, a kowanne akwai Alheri". Muslim ne ya rawaito shi.

TAMBAYA TA (29): KA AMBACI WASU DAGA MAGANGANUN HARSHEN DA AKA HARAMTA SU?

Amsa: Misalin tsinuwa da zagi.

- Da kuma misalin faɗin wane: "dabba", ko ire-irensu daga lafuzza.

- ko ambaton al'aurori daga kalmomin alfasha da muni.

- Haƙiƙa Annabi - tsirada amincin Allah su tabbata agareshi - yayi hani daga wannan gaba ɗayansa, sai ya ce: "Mumini ba mai yawan sukar mutane bane, kuma ba mai yawan tsinuwa bane, ba kuma mai batsa bane, haka ba ya mummunar magana". Al-Tirmizi da Ibn Hibban ne suka rawaito shi.

TAMBAYA TA (30): KA AMBACI SABUBBAN DA ZA SU TAIMAKAWA MUSULUMI AKAN SIFFANTUWA DA KYAWAWAN 'DABI'U?

Amsa:

1. Addu'a akan Allah ya azurta ka da kyawawan dabi'u, ya kuma taimaka maka akan haka.
2. Jin tsoron Allah - mai girma da daukaka -, da cewa shi Yana sane da kai, Yana kuma jin ka, Yana ganin ka.
3. Tuna ladan kyawawan dabi'u, da kuma cewa su sababi ne na shiga Aljanna.
4. Tuna mummunar makoma ta munanan dabi'u, kuma cewa su sababi ne na shiga wuta.
5. Kuma su kyawawan dabi'u suna janyo soyayyar Allah da soyayyar halittar sa. Kuma su munanan dabi'u suna janyo fushin Allah da kuma fushin halittar Sa.
6. Karanta tarihin Annabi - tsira da aminci su tabbata a gare shi - da kuma koyi da shi.
7. Abota da mutanan kirki, da kuma nisantar mutanan banza.

BANGAREN ADDU'OI DA ZIKIRI

TAMBAYA TA (1): MENENE FALALAR ZIKIRI?

Amsa: Annabi - tsira da Amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: 'Misalin wanda yake ambaton Ubangijin sa, da wanda ba ya ambaton Ubangijin sa, kamar rayayye ne da matacce'. Bukhari ne ya rawaito shi.

- Wannan kenanɗ domin darajar rayuwar mutum (tana tabbata ne) da gwargwadon ambaton sa ga Allah - maɗaukakin sarki -.

TAMBAYA TA (2): KA AMBACI WADANSU DAGA A'IDOJIN ZIKIRI.

Amsa:

1. Yana kawo yardar Mai Rahama.
2. Yana korar Shaidan.
3. Yana kare musulmi daga saharuka.
4. Lada da sakamako suna tabbata ta dalilin sa.

TAMBAYA TA (3): MENENE MAFIFICIN ZIKIRI?

Amsa: "Babu abin bautawa da gaskiya sai Allah". Al-Tirmizi da Ibnu Majah ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (4): ME KAKE FADA YAYIN TASHI DAGA BACCI?

Amsa: "Dukkan godiya ta tabbata ga Allah wanda Ya rayar da mu bayan Ya matar da mu, kuma taruwa tana gare Shi". An haɗu akan sa (Bukhari da Muslim ne suka ruwaito shi).

TAMBAYA TA (5): MEKAKE FADA IDAN KA SANYA TUFAFIN KA?

Amsa: "Godiya ta tabbata ga Allah wanda ya tufatar da ni wannan tufafin kuma ya azurtani shi, ba tare da wata dabara daga gareni ko karfi ba". Abu Daud da Al-Tirmizi ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (6): ME KAKE FADA IDAN KA CIRE TUFAFIN KA?

Amsa: "Da sunan Allah". Al-Tirmizi ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (7): MECECE ADDU'AR SANYA SABON TUFAFI?

Amsa: "Ya Allah, godiya ta tabbata gare Ka, kai ne ka tufatarda ni shi, ina rokon Ka alherin sa da alherin abinda akayi domin sa, ina kuma neman tsarin Ka daga sharrin sa, da kuma sharin abinda akayi domin sa". Abu Daud da Al-Tirmizi ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (8): MECECE ADDU'A GA WANDA YA SANYA SABON TUFAFI?

Amsa: Idan ka ga sabon tufafi ga waninka sai kayi masa addu'a, ka ce: " (Fatan Allah) yasa ka tsufantar da ita, kuma Allah - maɗaukakin sarki - Ya canza ma ka (wata)". Abu Daud ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA (9): KA AMBACI ADDU'AR SHIGA BANDAKI, SHINE WURIN BIYAN BUKATA.

"Ya Allah lallai ni ina neman tsarin Ka daga shaidanu maza da shaidanu mata". An haɗu akan sa (Bukhari da Muslim ne suka ruwaito shi).

TAMBAYA TA (10): MECECE ADDU'AR FITOWA DAGA BANDAKI?

Amsa: "Ina neman gafarar Ka". Abu Daud da Al-Tirmizine suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (11): ME KAKE CEWA KAFIN KA FARA ALWALA?

Amsa: "Da sunan Allah". Abu Daud da waninsa ne suka ruwaitoshi.

TAMBAYA TA (12): WANNE NE ZIKIRIN DA AKE YI BAYAN GAMA ALWALA?

"Ina shida cewa babu wani abin bautawa da gaskiya sai Allah, Shi kaɗai yake, bashi da abokin tarayya, kuma ina shaida cewa Annabi Muhammad bawan Sa ne kuma Manzon Sa ne". Muslim ne ya rawaito shi.

TAMBAYA TA (13): WANE ZIKIRI NE YAYIN FITA DAGA MASAUKI?

Amsa: "Da sunan Allah, na dogara ga Allah, babu dabara, babu karfi sai ga Allah". Abu Daud da Al-Tirmizine suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (14): WANE ZIKIRI NE YAYIN SHIGA GIDA?

Amsa: "Da sunan Allah muka shiga, da kuma sunan Allah muka fita, kuma ga Allah Ubangijin Mu muka dogara, sannan yayi sallama ga iyalan sa". Abu Daud ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (15): ME CECE ADDU'AR SHIAGA MASALLACI?

Amsa: "Ya Allah Ka buɗe mini kofofin rahamar Ka". Muslim ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (16): KA AMBACI ADDU'AR FITA DAGA MASALLACI?

Amsa: "Ya Allah ina rokon Ka daga falalar Ka". Muslim ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (17): ME KAKE FADA YAYIN JIN KIRAN SALLAH?

Amsa: Ina faɗin abinda mai kiran sallar yake faɗa, sai dai a: "Kuyi gaggawa zuwa ga sallah". Da kuma "Kuyi gaggawa zuwa ga tsira". Sai in ce: "Babu dabara kuma babu karfi sai ga Allah". An haɗu akansa (Bukhari da Muslim suka ruwaito shi).

TAMBAYA TA (18): ME KAKE FADA BAYAN KIRAN SALLAH?

Amsa: "Kana yin sallati ne ga Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi -. Muslim ne ya ruwaito shi. Kuma sai ka ce: "Ya Allah ma'abocin wannan cikakkiyar addu'a, da sallah mai tsayawa, Ka baiwa (Annabi) Muhammad Wasila (Matsayine a Aljanna) da fifiko, Ka tayar da shi wani matsayi abin yabo, wanda Ka yi alkawarin sa". Bukhari ne ya ruwaito shi.

Sai ka yi addu'a tsakanin kiran sallah da kuma ikama, domin addu'a (awannan lokacin) ba'a dawo da ita.

TAMBAYA TA (19): ME KAKE FADA DA SAFE DA KUMA YAMMA NA ZIKIRAI?

Amsa. .

1. Ina karanta Ayatul Kursiyyu: {Allah, bābu wani abin bautawa da gaskiya fāce Shi, Rāyayye, Mai tsayuwa da kōme, gyangyaɗi bā ya kāma Shi, ballantana barci, Shi ne da abin da yake a cikin sammai da abin da yake a cikin kasa. Wane ne wanda yake yin ceto a wurinSa, fāce da izninSa? Yana sanin abin da yake a gaba gare su da abin da yake a bāyansu. Kuma bā su kēwayēwa da kōme daga ilminSa, fāce da abin da Ya so. KursiyyunSa ya yalwaci sammai da kasa. Kuma tsare su bā ya nauyayarSa. Kuma Shi ne Maɗaukaki, Mai girma}. [Surat Al-Bakara: 255].

2. Ina kuma karanta: Da sunan Allah mai yawan rahama mai yawan jin kai. 1. {Ka ce: "Shi ne Allah Makada'ici 1. Alla shi ne abun nufi da Bukata 2. 3 Bai haifa ba kuma ba'a haife shi ba 3. 4. Kuma babu daya da ya kasance kini a gare Shi 4}. Kafa uku. Da sunan Allah, Mai rahama, Mai jin kai. 1. {Ka ce "ina neman tsari ga Ubangijin safiya 1. Daga sharrin abin da Ya halitta 2. Daga sharrin dare, idan ya yi duhu 3. Daga sharrin matā masu tōfi a cikin kuduri 4. Daga sharrin mai hasada idan ya yi hasada 5}. Kafa uku. Da sunan Allah, Mai rahama, Mai jin kai. {Ka ce: "ina neman tsari ga Ubangijin mutane 1}. Mamallakin mutane 2. Ubangijin Mutane 3. Daga sharrin mai sanya wasuwāsi, mai boyewa 4. Wanda ke sanya wasuwāsi a cikin kirāzan mutane 5. Daga Aljannu da mutane 6}. Kafa uku. 3. "Ya Allah kaine Ubangijina babu abin bautawa da gaskiya sai Kai, Ka haliccen kuma nine bawan Ka, kuma ni ina kan alkawarin Ka da wuyayen Ka iya iyawata, ina neman tsarin Ka daga sharrin abinda na aikata, ina iƙirari da ni'imar Ka gareni, kuma ina iƙirari da zunubi na, to ka gafarta mi ni, cewa shi ba mai gafarta zunubai sai Kai". Bukhari ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (20): ME KAKE CEWA LOKACIN KWANCIYA BACCI?

Amsa: "Da sunan Ka ya Allah nake mutuwa kuma nake rayuwa". An haɗu akan sa (Bukhari da Muslim ne suka ruwaito shi).

TAMBAYA TA (21): ME KAKE CEWA KAFIN CIN ABIN CI?

Amsa: "Da sunan Allah".

To idan ka manta a farko, sai ka ce:

"Da sunan Allah a farkon sa da kuma karshen sa". Abu Daud da Al-Tirmizi ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (22): ME KAKE FADA YAYIN GAMA CIN ABIN CI?

Amsa: "Godiya ta tabbata ga Allah wanda ya ciyar da ni wannan, kuma ya azurtani shi, ba tare da wata dabara daga gare ni ko karfi ba". Abu Dawud da Ibnu Majah da wasun su ne suka ruwaitoshi.

TAMBAYA TA (23): MECECE ADDU'AR BAKO GA MAI ABIN CI?

Amsa: "Ya Allah ka sanya musu albarka a abinda ka azurta su da shi, ka kuma gafarta musu ka yi musu rahama". Muslim ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (24): ME MUTUM YAKE CEWA IDAN YA YI ATISHAWA?

Amsa: "Godiya ta tabbata ga Allah".

Kuma ɗan'uwan sa ko abokin sa ya ce da shi: "Allah Ya yi maka rahama".

Idan ya faɗa masa: sai ya ce: "Allah Ya shiryar da ku, kuma Ya kyautata sha'aninku". Bukhari ne ya ruwaito shi.

TAMABAYA TA (25): ME KAKE CEWA LOKACIN TA SHI, DA KUMA GAMAWA DAGA MAZAUNI?"ADDU'AR KAFFARAR WURIN ZAMA"?

"Tsarki ya tabbatar maKa da godiyar Ka, ina shaidawa cewa babu abin bautawa da gaskiya sai Kai, ina neman gafarar Ka kuma ina tuba zuwa gare Ka". Abu Daud da Tirmizi da wasun su ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (26): MECECE ADDU'AR HAWA ABIN HAWA?

Amsa: Da sunan Allah, godiya ta tabbata ga Allah. {Tsarki ya tabbata ga wanda Ya hore mana wannan, kuma mu bamu kasance muna da rinjaye gareshiba 14}, "Godiya ta tabbata ga Allah, godiya ta tabbata ga Allah, godiya ta tabbata ga Allah, Allah ne mafi girma, Allah ne mafi girma, Allah ne mafi girma, tsarki ya tabbata gare Ka, ya Allah lallai ni na zalinci kaina, to Ka gafarta mini, domin babu mai gafarta zunubai sai Kai". Abu Daud da Al-Tirmizi ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (27): KA AMBACI ADDU'AR TAFIYA?

Amsa: "Allah ne mafi girma, Allah ne mafi girma, Allah ne mafi girma {Tsarki ya tabbata ga wanda ya hore mana wannan, kuma mu bamu kasance muna da rinjaye gareshiba 14}. Ya Allah lallai muna rokan Ka a wannan tafiya tamu ayyukan kwarai da tsoron Ka, daga aiki kuma wanda Kake yarda (Dashi). Ya Allah Ka sawwake mana wannan tafiya tamu, Ka nade mana tsawonta. Ya Allah Kai ne ma'aboci a wannan tafiya, kuma halifan mu a iyalan mu. Ya Allah lallai muna neman tsarin Ka daga wahalhalun tafiya, da kuma mugun gani, da mummunar makoma a dukiya da iyali".

Idan kuma ya dawo sai ya fadesu, ya kuma kara:

"Muna masu dawowa, masu tuba, masu bauta, masu godiya ga Ubangijin mu". Muslim ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (28): WACCECE ADDU'AR MATAFIYI GA MAZAUNI?

Amsa: "Ina bawa Allah ajiyarku wanda abubuwan da aka baShi ajiya basa tozarta". Ahmad da Ibnu Majah ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (29): MECECE ADDU'AR MAZAUNI GA MATAFIYI?

Amsa: "Ina bawa Allah ajiyar addinin ka, da amanar ka, da karshen aikin ka". Ahmad da Tirmizi ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (30): ME CECE ADDU'AR SHIGA KASUWA?

Amsa: "Babu abin bautawa da cancanta sai Allah Shi kadai yake ba shi da abokin tarayya, mulki nasa ne, kuma godiya tasa ce, Yana rayawa kuma Yana kashewa, Shi ne rayayye wanda ba ya mutuwa, dukkanin alhairai suna hannun Sa, kuma Shi Mai iko ne akan dukkan komai". Al-Tirmizi da Ibnu Majah ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (31): KA FADI ADDU'A YAYIN FUSHI?

Amsa: "Ina neman tsarin Allah daga Shaidan abin jefewa". An haɗu akansa (Bukhari da Muslim ne suka ruwaito shi).

TAMBAYATA (32): ME KAKE CEWA GA WANDA YA YI MAKA WANI ABIN ALHERI?

Amsa: "Allah Ya saka maka da Alheri". Al-Tirmizi ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (33): WACCE ADDU'A CE IDAN ABIN HAWA YA LALACE?

Amsa: "Da sunan Allah". Abu Daud ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (34): ME KAKE CEWA IDAN KA SAMI ABINDA YAKE FARANTA MAKA RAI?

Amsa: "Dukkan godiya ta tabbata ga Allah wanda da ni'amar Sa ne kyawawan ayyuka suke cika". Al-Hakim ne da wani suka ruwaito shi.

TAMABAYA TA (35): ME KAKE CEWA IDAN WANI ABINDA BA KA SO YA SAME KA?

Amsa: "Dukkan godiya ta tabbata ga Allah akowane irin hali". Sahihul Jam'i.

TAMBAYA TA 36. MECECE KAIFIYYAR YANDA SALLAMA TAKE, DA KUMA AMSA SALLAMAR?

Amsa: Mutum musulmi yana cewa: "Amincin da rahamar Allah da kuma albarkar Sa su tabbata a gare ku".

Sai dan'uwansa ya mayar masa: "Ku ma amincin Allah da rahamar Sa da albarkar Sa su tabbata a gareku". A Tirmizi da Abu Dawud da kuma wanin su.

TAMBAYA TA (37): WACCE ADDU'A AKE YI LOKACIN SAUKAR RUWAN SAMA?

"Ya Allah (ka sanya shi) mamakon ruwa mai amfani". Bukhari ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (38): WACCE ADDU'A AKE YI BAYAN SAUKAR RUWAN SAMA?

Amsa: "An yi mana ruwa ne da falalar Allah da kuma rahamar Sa". Bukhari da Muslim.

TAMBAYA TA (39): KA AMBACI ADDU'AR ISKA (IDAN TA TASO)?

Amsa: "Ya Allah ina rokon Ka alherin ta, ina kuma neman tsarin Ka daga sharrin ta". Abu Dawud da Ibnu Majah.

TAMBAYA TA (40): KA AMBACI ADDU'AR (DA AKE YI) YAYIN JIN TSAWA?

Amsa: "Tsarki ya tabbata ga wanda tsawa take tasbihi hadi da gode maSa, Mal'iku kuma saboda tsoran Sa". Muwadda Malik.

TAMBAYA TA (41): MECECE ADDU'A IDAN KA GA WANDA AKA JARRABA?

Amsa: "Godiya ta tabbata ga Allah wanda Ya bani lafiya daga abinda ya jarabe ka da shi, kuma ya fifita ni akan mafi yawan abinda ya halitta fifitawa". Al-Tirmizi ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (42): ADDU'A GA WANDA YAJI TSORON KADA YA SAMU WANI ABU DA KAMBUN BAKAN SA.

Amsa: (Ya zo) a Hadisi: "Idan dayan ku yaga abinda ya kayatar da shi daga dan'uwan sa, ko karan kan sa, ko a dukiyar sa, to ya yi addu'a ta samun albarka (Allah ya sanya albarka) domin lallai kambun baka gaskiya ne". Ahmad da Ibnu Majah da wasunsu ne suka ruwaito shi.

TAMBAYA TA (43): YAYA ZAKA YI SALATI GA ANNABI - TSIRA DA AMINCI SU TABBATA A GARE SHI?

Amsa: "Ya Allah! Ka yi daɗin tsira ga (Annabi) Muhammad da iyalan (Annabi) Muhammad, kamar yadda Ka yi salati ga (Annabi) Ibrahim da iyalan (Annabi) Ibrahim, lallai Kai abin godewa ne kuma Maigirma. Ya Allah! Ka yi albarka ga (Annabi) Muhammad da iyalan (Annabi) Muhammad kamar yadda Ka yi albarka ga (Annabi) Ibrahim da iyalan (Annabi) Ibrahim, lallai Kai abin godewa ne kuma maigirma". An haɗu akansa (Bukhari da Muslim ne suka ruwaito shi).

BANKAGARAN ABUBUWA DABAN-DABAN

TAMBAYA TA (1): WADANNE HUKUNCE-HUKUNCENE GUDA BIYAR TA SHARI'A TA KALLAFA?

Amsa:

- 1- Wajibi.
- 2- Mustahabbi.
- 3- Haramun.
- 4- Makaruhi (Abin ki).
- 5- Halal.

TAMBAYA TA (2) KAYI BAYANIN WADANNAN HUKUNCE-HUKUNCEN GUDA BIYAR?

Amsa:

- 1- **Wajibi:** Misalin, salloli biyar, da Azumin watan Ramadan, da biyayya ga iyayem.
(Shi wajibi ana ba wanda ya aikata shi lada, kuma ana yiwa wanda ya bar shi ukuba).
- 2- **Mustahabbi:** Misalin, Nafilili kafin salloli na farilla, da sallar dare, da ciyar da abin ci, da yin sallama, ana ambatan su da Sunnah da kuma Mandub.
(Shi Mustahabbi ana bawa wanda ya aikata shi lada, amma ba'a yiwa wanda ya bar shi ukuba).

Babban abin lura:

Ya kamata ga musulmi alokacin da ya ji cewa wannan abun Sunna ne, ko Mustahabbi ne, to ya yi gaggawar aikata shi, da kuma koyi da Annabi - tsirada amincin Allah su tabbata a gare shi -.

- 3- **Haramun:** Kamar shan giya, da sabawa iyaye, da yanke zumunci.
(Haram ana bada lada ga wanda ya bar shi, kuma ana yiwa wanda ya aikata shi ukuba).
- 4- **Makruhi:** Kamar karba da bayarwa da hagu, nade tufafi a sallah.
(Shi abin ki, ana bada lada ga wanda ya bar shi, kuma ba'a yin ukuba ga wanda ya aikata shi).
- 5- **Halas:** kamar cin tuffah, da shan shayi, ana ambaton sa: Ja'iz da Halal, (ma'ana: ya halatta).
(Shi halal, ba'a bada lada ga wanda ya bar shi, kuma ba'a yin ukuba ga wanda ya aikata shi).

TAMBAYA TA (3): MENENE HUKUNCIN KASUWANCI DA SAURAN MA'AMALOLI?

Amsa: Asali dai akan abinda ya shafi dukkanin kasuwanci da sauran ma'amaloli halas ne, sai dai wafansu nau'uka daga abinda Allah - madaukakin sarki - Ya haramta.

Allah - Madaukakin sarki - Ya ce: "Kuma Allah Ya halatta ciniki kuma Ya haramta riba". [Surat Al-Bakara: 275].

TAMBAYA TA (4): KA AMBACI WASU DAGA CIKIN NAU'UKAN MU'AMALOLI DA CINIKIN DA AKA HARAMTA.

Amsa:

1. Algusu, dag cikin hakan akwai: Boye aibin haja (Abin sayarwa).

Daga Abu Huraira - Allah Ya yarda dashi -, lallai cewa Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya wuce wani shuri - wato shuri - na abinci, sai ya shigar da hannunsa acikin sa, sai 'yan yatsun sa suka samu danshi, sai ya ce: "Menene wannan ya kai mai wannan abincin? Sai ya ce: Ai ruwan sama ne ya zuba acikin su ya Ma'aikin Allah, sai ya ce: "Shin ba ka sanya shi a saman abin cin ba, domin mutane su gan shi? Duk wanda ya yi mana algusu to baya tare da ni". Muslim ne ya ruwaito shi.

2. Riba: Daga cikinta in karbi dubu daya daga wani mutum bashi akan in dawo masa dasu da dubu biyu.

Karin, shi ne ribar da aka haramta.

Allah - Madaukakin sarki - Ya ce: "Kuma Allah Ya halatta ciniki kuma Ya haramta riba". [Surat Al-Bakara: 275].

3. Ruɗu da Jahilta: Kamar in siyar maka da madara a hantsar akuya, ko kuma kifi acikin ruwa, alhali ban kamo shi ba.

(Ya zo) acikin Hadisi: "Manzon Allah - tsira da aminci Allah su tabbata a gare shi - yayi hani daga cinikin garari (Ruɗu). Muslim ne ya ruwaito shi.

TAMBAYA TA (5): KA AMBACI WASU DAGA CIKIN NI'IMOMIN DA ALLAH YA YI MAKA.

Amsa:

1. Ni'imar Musulunci, kuma cewa kai baka zama daga ma'abota kafirci ba.
2. Ni'imar Sunnah, da cewa kai ba ka cikin 'yan bidi'a.
3. Ni'imar Lafiya, kamar ji da gani da tafiya, da sauran su.
4. Ni'imar abin ci, da abin sha, da kuma tufafi.

Ni'imomin sa - Madaukakin sarki - garemu masu yawa ne, bazasu kirbu ba, kuma ba za'a iya kididdige su ba.

Allah - Madaukakin sarki - Ya ce: {Kuma idan kun kidāya ni'imar Allah, bāza ku iya lissafa ta. Lalle ne Allah, hakīka, Mai gāfara ne, Mai jin kai}. [Surat Al-Nahl: 18].

TAMBAYA TA (6): WANNE WAJIBI (YAKE A KAMMU) TA WADANNAN NI'IMOMIN? KUMA TA YAYA ZAMU GODE MUSU?

Amsa: Abinda yake wajibi: Shi ne gode musu, wannan ta hanyar yabo ga Allah, da gode maSa da harshe, da kuma cewa Shi ke da falala Shi kadai, da amfani da wadannan ni'imomin ta abinda zai yardar da Allah - Madaukakin sarki -, ba ta hanyar sabon Sa ba.

TAMBAYA TA (7): WADANNE NE BUKUKUWAN IDI NA MUSULMAI?

Amsa: Idin Karamar sallah, da kuma Idin Babbar sallah.

Kamar yadda ya zo acikin Hadisin Anas, ya ce: Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya gabato Madina, alhali su suna da kwanaki biyu da suke wasa a cikinsu, sai ya ce: "Wadanne kwanaki biyu ne wadannan?", sai suka ce: Mun kasance muna wasa a cikin su ne a lokacin Jahiliyya, sai Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Lallai Allah

Hakika Ya canza muku su da wafanda suka fisu alheri, su ne: Ranar Babbar Sallah, da kuma Ranar Karamar Sallah". Abu Dawud ne ya ruwaito shi.

Dukkan wasu bukukuwan idin da ba su ba, to suna daga cikin bidi'o'i.

TAMBAYA TA (8): WADANNE WATANNI NE MAFIFA?

Amsa: Watan Ramadan.

TAMBAYA TA (9): WACE RANACE MAFIFICIYA A KWANAKI?

Amsa: Ranar Juma'a.

TAMBAYA TA (10): WACCE RANA CE MAFIFICIYA ACIKIN SHEKARA?

Amsa: Ranar Arafah.

TAMBAYA TA (11): WANNE DARE NE MAFIFICI ACIKIN SHEKARA?

Amsa: Daren Lailatul Kadr.

TAMBAYA TA: (12): WANNE WAJIBI NE (A KANKA) IDAN KA GA MATAR DA BA TAKA BA?

Amsa: Wajibi shine rintse ido, Allah - Madaukakin sarki - Ya ce: {Ka fadawa mumina maza su rintse idanuwan su}. [Surat Al-Nur: 30].

TAMBAYA TA (13): SU WAYE MAKIYAN MUTUM?

Amsa:

1. Rai mai umarni da mummnan aiki: Wannan shi ne mutum ya bi abinda ran shi yake riya masa da kuma san ran sa acikin sabon Allah - mai girma da daukaka -, tsarki ya tabbatar masa Ya ce: {Lalle rai mai umarnice da mummnan aiki, sai dai wanda Ubangijina Ya yi wa rahama, lalle Ubangiji na Mai yawan gafara ne kuma Mai yawan jinkai ne}. [Surat Yusuf: 53].
2. Shaidan. Shi ne makiyin dan Adam, babban manufarsa shi ne ya batar da mutum, ya sanya masa waswasi na sharri, ya kuma shigar da shi wuta, Allah - Madaukakin sarki - ya ce: {Kuma kada ku bi hanyoyin shaidan, lallai cewa shi gareku makiyi ne mai bayyanar da kiyayya}. [Surat Al-Bakarah: 168].
3. Muggan abokai: Wafanda suke kwadaitarwa akan sharri, kuma suna toshewa daga (aikata) alheri. Allah - Madaukakin sarki - yace: {Masoya a yinin nan, sashensu zuwa ga sashe makiya ne, face masu takawa (su kam masu son juna ne)}. [Surat Al-Zukhruf: 67].

TAMBAYA TA (14): MECECE TUBA?

Amsa: Tuba: shi ne komawa daga sabawa Allah - Madaukakin sarki - zuwa ga yi masa biyayya. Allah - Madaukain sarki - Ya ce: {Kuma lalle Ni hakika Mai gafara ne ga wanda ya tuba kuma ya yi imani, kuma ya aikata aikin kwarai, sa'an nan kuma ya nemi shiryuwa}. [Suratu Daha: 82].

TAMBAYA TA (15): MENENE SHARUDDAN TUBA INGANTATTU?

Amsa:

1. Barin aikata zunubin.
2. Nadama akan abinda ya wuce.
3. Kudirin niyya akan kin kioma wa gareshi (aikata zunubi).
4. Mayar da hakoki da abubuwa na zalinci ga masu su.

Allah - Madaukakin sarki - Ya ce: {Kuma wafanda suke idan suka aikata wata alfasha ko suka zalunci kansu sai su tuna da Allah, sai su nemi gafara ga zunubansu. Kuma wane ne ke gafara ga zunubai,

fāce Allah? Kuma ba su nace a kan abin da suka aikata ba, alhāli kuwa su suna sane}. [Surat Aal Imran: 135].

TAMBAYA TA (16): MENENE MA'ANAR SALATI GA ANNABI - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA A GARE SHI -?

Amsa: Ma'anar sa shine cewa kai kana rokon Allah da Yayi yabo ga Annabin Sa - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - a cikin taron jama'a maɗaukaka.

TAMBAYA TA (17): MENENE MA'ANAR TSARKI YA TABBATA GA ALLAH?

Amsa: Tasbihi: Wato tsarkake Shi - tsarki ya tabbatar maSa ya daukaka - daga dukkan wata tawaya da kuma aibi da mummuna.

TAMBAYA TA (18): MENENE MA'ANAR GODIYA TA TABBATA GA ALLAH?

Amsa: Shine yabo ga Allah - Maɗaukakin sarki - da kuma siffanta Shi da dukkanin siffofi na kamala.

TAMBAYA TA (19): MENENE MA'ANAR: ALLAH NE MAFI GIRMA?

Amsa: Wato cewa Shi tsarki ya tabbatar maSa Shi ne mafi girma daga dukkan komai, kuma mafi daukaka, mafi girma mafi buwaya daga dukkan komai.

TAMBAYA TA (20): MENENE MA'ANAR: BABU KARFI KUMA BABU DABARA SAI GA ALLAH?

Amsa: Ma'anar: Babu wani iya canjawa ga bawa daga wani hali zuwa wani halin, haka kuma babu wani karfi akan hakan sai ga Allah.

TAMBAYA TA (21): MENENE MA'ANAR: INA NEMAN GAFARAR ALLAH?

Amsa: Wato: Neman bawa daga Ubangijin Sa da Ya shafe masa masa zunuban sa, kuma Ya suturta aibobin sa.

KAMMALAWA:

A cikin wannan kammalawar:

Wadannan tambayoyi ne, daga abinda ya kamata iyaye suyi wa 'ya'yansu bayanin su, su kuma dinga maimaitasu ga 'ya'yan, har su girma akan ingantacciyar magana da aiki da kudiri, kuma tarbiya akan haka shine mafi muhimmanci daga ciyar da 'ya'ya abin ci da kuma tufatar da su, Allah - Madaukakin sarki - Ya ce: {Yā kū wafanda suka yi ĩmāni! Ku kāre wa kanku da iyālanku daga wata wuta, makāmashinta sune mutāne da duwātsu, a kanta akwai wafansu malā'iku māsu kauri, māsu tsanani, bā sa sābā wa Allah ga abin da ya umurce su, kuma sunā aikata abin da ake umartar su}. [Surat Al-Tahrim: 6].

Manzon Allah - tsira da Amincin Allah su tabbata a gare shi - ya ce: "Kuma mutum mai kiwo ne ga iyalan gidan sa, kuma shi abin tambaya ne daga kiwon sa, mace mai kiwo ce ga iyalan gidan mijin ta, kuma abar tambaya ce game dasu". Bukhari da Muslim ne suka ruwaito shi.

Allah yayi daɗin tsira ga shugabammu (Annabi) Muhammad da Alayan sa da Sahabban sa baki ɗaya.

ABUBUWAN DA KE CIKIN LITAFIN

GABATARWA	33
BANGARAN TAUHIDI	44
Tambaya ta: 1. Wanene Ubangijinka?	54
Tambaya ta: 2. Mene ne Addininka?.....	54
Tambaya ta: 3. Wane ne Annabinka?	54
Tambaya ta: 4. Ka ambaci kalmar Tauhidi, kuma menene ma'anarta?	54
Tambaya ta: 5. A ina Allah - maigirma da ɗaukaka - yake?.....	54
Tambaya ta 6: Menene ma'anar shaidawa cewa lallai Muhammad Manzan Allah ne?	54
Tambaya ta: 7 Saboda me Allah - maɗaukakin sarki - ya halicce mu?	65
Tambaya ta: 8. Mecece Bauta?	65
Tambaya ta: 9 Menene mafi girman wajibi akan mu?.....	65
Tambaya ta: 10.Mene ne nau'ukan Tauhidi?	65
Tambaya ta: 11. Mene ne mafi girman zunubi?.....	65
Tambaya ta: 12. Ka ambaci shirka da nau'ukanta.	65
Tambaya ta: 13. Shin wani ɗaya wanda ba Allah ba ya san gaibu?.....	76
Tambaya ta: 14. Lissafa rukunan Imani.	76
Tambaya ta 15. Kayiwa rukunan imani sharhi.	76
Tambaya ta: 16. Menene ma'anar Al-kur'ani?.....	98
Tambaya ta: 17. Mecece Sunnah?	98
Tambaya ta: 18. Mece ce Bidi'a? shin za mu iya karbarta?.....	98
Tambaya: 19. ka ambaci Akidar Jibintarwa da barranta.	98
Tambaya ta: 20. Shin Allah zai karfi wanin musulunci a matsayin Addini?	98
Tambaya ta: 21. Kafirci yana kasancewa da magana da kuma aiki da kudurin zuci, ka bada misali ga haka?	98
Tambaya ta: 22. Menene munafinci da nau'o'insa?	109
Tambaya ta: 23. Wanene cikamakin Annabwa da Manzanni?	109
Tambaya ta: 24. Mece ce Mu'ujiza?	109
Tambaya ta: 25. Suwaye Sahabbai? Shin ina son su?.....	109
Tambaya ta 26. Suwaye uwayan mumina?.....	109
Tambaya ta: 27. Menene hakkin iyalan gidan Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - akanmu?	1110
Tambaya ta: 28. Menene wajibinmu dangane da majibinta al'amuran musulmai?	1110
Tambaya ta: 29. Wannene gidan mumina?.....	1110

Tambaya ta: 30. Wannene gidan kafirai?.....	1110
Tambaya ta: 31. Menene tsoro?, kuma menene kauna? Menene dalili?	1110
Tambaya ta: 32. Ambaci wasu daga cikin sunaye da siffofin Allah - ma'aukakin sarki -	1110
Tambaya ta: 33. Kaya wa wafannan sunayen sharhi?.....	1110
Tambaya ta: 34. Menene wajibinmu dangane da malaman musulmai?	1211
Tambaya: 35. Suwaye waliyyan Allah - ma'aukakin sarki -?	1211
Tambaya ta: 36. Shin imani fa'ada ne da kuma aikatawa?	1211
Tambaya ta: 37. Shin imani yana karuwa kuma yana raguwa?.....	1211
Tambaya ta: 38. Menene kyautatawa?	1211
Tambaya ta: 39. Yaushe ayyuka zasu zama karɓaɓɓu a wurin Allah?	1211
Tambaya ta: 40. Menene dogaro ga Allah - ma'aukakin sarki -?	1312
Tambaya ta: 41. Menene wajibin horo da aikin alheri da kuma hani daga abin ki?.....	1312
Tambaya ta: 42. Suwaye Ahlussunnah wal Jama'ah?	1312
BANGAREN FIQIHU.	1313
Tambaya ta: 1. Kafadi ma'anar tsarki?.....	1413
Tambaya ta: 2. Ya zaka tsarkake abinda najasa ta sameshi?	1413
Tambaya ta: 3. Menene falalar Alwala?	1413
Tambaya ta: 4. Yaya zakayi alwala?	1413
Tambaya ta 5. Menene farillan alwala, kuma ka lissafa su?	1413
Tambaya ta 6. Menene sunnonin alwala, kuma ka lissafa su?	1514
Tambaya ta 7. Ka lissafa masu warware alwala.	1514
Tambayata: 8. Mecece Taimama?	1514
Tambaya ta 9: Ya zakayi Taimama?	1514
Tambaya ta: 10. Suwaye masu bata Taimama?.....	1514
Tambaya ta: 11, Menene huffi biyu da safa? shin za a iya yin shafa akansu ?	1514
Tambaya ta: 12. Ka ambaci hikima daga shafa akan huffi biyu.	1615
Tambaya: 13. Menene sharuɗɗan ingancin shafa akan huffi?	1615
Tambaya: 14. Mecece siffar shafa akan huffi?	1615
Tambaya: 15. Menene yake warware shafa akan huffi?.....	1615
Tambaya ta: 16. Mecece ma'anar Sallah?	1615
Tambaya ta: 17. Menene hukuncin sallah?.....	1615
Tambaya ta: 18. Menene hukuncin barin sallah?	1615
Tambaya ta: 19. Salloli nawane suka wajaba akan musulmi a yini da dare? Sannan nawa ne adadin raka'oin kowacce Sallah?	1615

Tambaya ta: 20: Ka lissafa sharuɗɗan sallah?	1716
Tambaya ta: 21: Ka lissafa rukunan sallah.	1716
Tambaya ta: 22. Ka ambaci wajiban sallah.....	1817
Tambaya ta: 23. Waɗanne ne sunnonin sallah?	1817
Tambaya 24: Ka Lissafa abubuwan da suke bata sallah?.....	1918
Tambata ta: 25. Yaya musulmi zaiyi sallah?	1918
Tmbaya ta: 26.Waɗanne zikirai ne za'a yi bayan an sallame daga sallah?	2120
Tambaya ta: 27. Waɗanne ne sunnoni na kullum?, kuma mecece falalarsu?.....	2120
Tambaya ta: 28.Wacce rana ce mafi falala a mako?	2120
Tambaya ta: 29. Menene hukuncin sallar Juma'a?.....	2221
Tambaya ta: 30: Nawa ne adadin raka'o'in sallar Juma'a?	2221
Tambaya: 31. Shin ya halatta kin zuwa sallar Juma'a?	2221
Tambaya ta: 32: Ka ambaci sunnoin ranar Juma'a	2221
Tambaya ta: 33. Ka ambaci falalar sallar Jam'i.....	2221
Tambaya ta: 34. Menene khushu'i acikin sallah?	2221
Tambaya ta: 35 Mecece Zakkah?	2221
Tambaya ta: 36. Mecece sadaka ta mustahabbi (Wacce ake so)?	2322
Tambaya ta: 37. Kayi bayanin Azimi?	2322
Tambaya ta: 38. Ka ambaci falalar Azumin watan Ramadan?	2322
Tambaya ta: 39. Ka ambaci falalar Azumin nafila?.....	2322
Tambaya ta: 40. Ka ambaci wasu daga cikin masu bata Azumi?.....	2322
Tambaya ta: 41. Menene Sunnonin Azumi?	2322
Tambaya ta: 42: Ka faɗi ma'anar Hajji?	2423
Tambaya ta: 43. Ka lissafa rukunan Hajji?.....	2423
Tambaya ta: 44. Menene falalar aikin Hajji?	2423
Tambaya ta: 45. Kafadi ma'anar Umrah?	2423
Tambaya ta: 46. Ka lissafa rukunan Umarah?	2423
Tambaya ta: 47. Menene jihadi domin ɗaukaka addinin Allah?.....	2423
BANGARAN TARIHIN ANNABI (TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARESHI).	2424
Tambaya ta 1. Mecece Nasabar Annabin mu Muhammad - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -?.....	2524
Tambaya ta: 2. Menene sunan mahaifiyar Annabin mu - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -?.....	2524
Tambaya ta: 3. Yaushe ne babansa ya rasu?	2524

Tambaya ta: 4. Yaushe akan haifi Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -?	2524
Tambaya ta 5. A wanne gari aka haifeshi?	2524
Tambaya ta: 6. Su waye suka shayar dashi kuma suka reneshi bayan mahaifiyarsa?.....	2524
Tambaya ta 7. Yaushe babar shi ta rasu?	2524
Tambaya ta 8. Waye yareneshi bayan mutuwar kakansa Abdulmudallabi?.....	2524
Tambaya ta: 9. Yaushe ne yayi tafiya tare da baffansa zuwa Sham?	2524
Tambaya ta: 10. Yaushe ne tafiyar sa ta biyu ta kasance?	2625
Tambaya: 11. A yaushe ne Kuraishawa suka sake gina Ka'aba?	2625
Tambaya ta: 12. Nawa shekarunsa suka kasance alokacin da aka aikoshi? Kuma zuwa ga wa aka aikoshi?.....	2625
Tambaya ta: 13. Menene farkon abinda aka farayi masa wahayi dashi?	2625
Tambaya ta: 14. Ya halayyarsa take kafin a fara yi masa wahayi? kuma yaushe ne wahayi ya sauka gareshi a karon farko?	2625
Tambaya ta: 15. Mene ne farkon abinda yasauka a gare shi na Al-kur'ani?	2625
Tambaya ta 16. Waye farkon wanda yayi imani da manzancinsa?	2625
Tambaya ta: 17. Yaya Da'awa zuwa Musulunci ta kasance?	2625
Tambaya ta: 18. Ya halin Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - ya kasance da wafanda suka yi imani dashi bayan bayyanar da Da'awah?.....	2726
Tambaya ta: 19. Waye ya rasu a shekara ta goma daga aikoshi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -?.....	2726
Tambaya: 20. A yaushe ne aka yi Isra'i da Mi'iraji?	2726
Tambaya ta: 21. Ya Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - ya karance yakewa mutane Da'awa a wajan Makkah.....	2726
Tambaya ta: 22. Kwana nawa Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - ya wanzu a Makka yana kiran mutane?	2726
Tambaya ta: 23. Zuwa ina Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - yayi Hijira?	2726
Tambaya ta: 24. Shekara nawa ya wanzu a Madina?	2726
Tambaya ta: 25. Me aka wajabta masa a Madina na Shari'o'in musulunci?	2726
Tambaya ta 26. Wafanne ne manyan yakokin sa?	2726
Tambaya ta 27. Mene ne karshen abinda yasauka na Al-kur'ani?	2827
Tambaya ta: 28. Yaushe Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi - ya rasu ? kuma shekaru nawa?	2827
Tambaya ta 29. Ka ambaci matan Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -	2827
Tambaya ta: 30. Su waye 'ya'yansa - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi?	2827
Tambaya ta: 31. Ka ambaci wasu daga siffofin Annabi - tsira da amincin Allah su tabbat a gare shi - na halitta.	2827

Tambaya ta 31. Akan me Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi - ya bar al'ummar sa?	2827
BANGARAN TAFSIRI	2928
Tambaya ta 1. Karanta Fatiha ka fassarata?	2928
Tambaya ta: 2. Ka karanta Suratul Zalzalā. kuma ka fassara ta.	2928
Tambaya ta: 3. Ka ranta Suratul Adiyat, kuma ka fassarata.....	3129
Tambaya ta: 4. Ka ranta Suratul Qari'ah, kuma ka fassarata.	3130
Tambaya ta: 5. Ka ranta Suratul Takusur, kuma ka fassara ta.....	3331
Tambaya ta: 6. Ka ranta Suratul Asr, kuma ka fassara ta.	3331
Tambaya ta 7. Karanta Suratul Humaza, kuma ka fassara ta.	3432
Tambaya ta: 8. Ka karanta Suratul Fil, kuma ka fassara ta.	3532
Tambaya ta 9. Ka karanta Suratul Kuraish kuma ka fassara ta.....	3733
Tambaya ta: 10. Ka kranta Suratul Falak, kuma ka fassara ta.	3733
Tambaya ta 11. Karanta Suratun Kausar, kuma ka fassara ta.	3734
Tambaya ta 12. Karanta Suratul Kafirun, kuma ka fassara ta.	3734
Tambaya ta 13. Karanta Suratun Nasr, kuma ka fassara ta.	3735
Tambaya ta 14. Karanta Suratul Masad, kuma ka fassara ta.	3735
Tambaya ta 15. Karanta Suratul Iklas, kuma ka fassara ta.	3736
Tambaya ta 16. Karanta Suratun Falak, kuma ka fassara ta.....	3736
Tambaya ta 17. Karanta Suratun Nas, kuma ka fassara ta.	3736
BANGAREN HADISI	3838
Tambaya ta 1 Ka karasa wannan Hadisin: "Kadai dukkanin ayyuka basa tabbata sai da niyyoyi...", kuma ka ambaci fa'idojin sa.	3938
Tambaya ta 2. Ka karasa Hadisin "Wanda ya kago a wannan al'amari namu...", Kuma ka fadi wasu daga cikin fa'idojin sa.	3938
Tambaya ta 3. Ka karasa Hadisin: "Wata rana mu muna zaune a wurin Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata agareshi -..." kuma ka ambaci wasu daga fa'idojin sa.....	3938
Tambaya ta 4 Ka karasa Hadisin: "Mafi cikar mumina a imani ...", sannan ka ambaci faidojinsa.	4039
Tambaya ta 5. Ka karasa Hadisin: "Wanda ya rantse da wanin Allah...", kuma ka ambaci wasu daga cikin fa'idojin sa.	4039
Tambaya ta 6. Ka karasa Hadisin: "Dayanku bazai yi imani ba har sai na kasance mafisoyiwa a gare shi..." kuma ka ambaci wasu daga cikin faidojin Hadisin.....	4140
Tambaya ta 7. Ka karasa Hadisin: "Dayanku bazaiyi imani ba har sai ya so wa dan'uwan sa...'", kuma ka ambaci wasu daga cikin faidojin Hadisin.	4140
Tambaya ta 8: Ka karasa Hadisin: "Na rantse da wanda raina yake a hannun sa..." sannan ka ambaci faidojin sa.	4140

Tambaya ta 9. Ka karasa Hadisin: "Babu dabara babu karfi, sai ga Allah...", kuma ka ambaci wasu daga fa'idojin sa.....	4241
Tambaya ta 10. Ka karasa wannan Hadisin: " Ku sauara, lallai a cikin jiki akwai wata tsoka...", kuma ka ambaci wasu daga cikin fa'idojin sa.....	4241
Tambaya ta 11. Ka karasa Hadisin: "Wanda karshen maganarsa ta barin duniya ta kasance "La'ilaha illallahui...", kuma ka ambaci wasu daga cikin faidojin sa:	4241
Tambaya ta 12. Ka karasa Hadisin: "Mumini bai zama mai yawan suka ba, kuma ba mai yawan tsinuwa ba ne..." Da wasu daga cikin faidojin sa.	4241
Tambaya ta 13. Ka karasa wannan Hadisin: "Yana daga kyawun Musuluncin mutum, barin sa abin da babu ruwan sa...", kuma ka ambaci wasu daga fa'idojin sa.	4342
Tambaya ta 14. Ka karasa Hadisin: "Wanda ya karanta wani harafi daga littafin Allah...", sannan ka ambaci wasu daga faidojin sa.	4342
BANGARAN LADUBBAN MUSULUNCI	4343
LADABI TARE DA ALLAH MADAUKAKIN SARKI:	4443
Tambaya ta 1. Ta yaya ladabi zai kasance tare da Allah - ma'aukakin sarki -?	4443
LADUBBA TARE DA MANZON ALLAH - TSIRA DA AMINCIN ALLAH SU TABBATA AGARE SHI -	4443
Tambaya ta 1. Ta yaya ladabi zai kasance tare da Manzon Allah - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi -?	4443
Tambaya ta 2. Ya ladabi yake tare da iyaye?	4443
LADUBBAN SADA ZUMUNCI:	4544
Tambaya ta 3. Yaya zan sadar da zumunci?	4544
Ladubban 'yan uwantaka acikin sha'anin Allah - ma'aukakin sarki - ('Yan uwantaka ta addini).	4544
Tambaya ta: 4 Ya yakamata in kasance tare da sauran 'yan uwa na da kuma abokaina na?	4544
LADUBBAN MAKWABTAKA:	4544
Tambaya ta 6. Menene Ladubban Ma'koci?	4544
LADUBBAN BAKUNTA:	4645
Tambaya ta 7. Mene ladubban abin cin bako da kuma bakunta?	4645
LADUBBAN RASHIN LAFIYA:	4645
Tambaya ta 8. Ka ambaci ladubban rashin lafiya, da kuma ziyarar marasa lafiya.	4645
LADUBBAN NEMAN ILIMI:	4645
Tambaya ta 9. Ka ambaci ladubban neman Ilimi.	4645
LADUBBAN WURIN ZAMA:	4746
Tambaya ta 10. Wadannene ladubban wurin zama?	4746
LADUBBAN BACCI:	4746
Tambaya ta 11. Ka ambaci ladubban bacci.	4746
LADUBBAN ABINCI:	4746

Tambata ta 12. Menene ladubban abinci?	4746
LADUBBAN SAYA TUFABI:	4847
Tambaya ta 13. Ka lissafa ladubban sanya tufafi.	4847
LADUBBAN HAWA (ABIN HAWA):	4847
Tambaya ta 14. Ka ambaci ladubban hawa (Abin hawa).	4847
LADUBBAN HANYA:	4847
Tambaya ta 15. Ka ambaci ladubban hanya.	4847
LADUBBAN SHIGA GIDA DA KUMA FITA DAGA GARESHI:	4847
Tambaya ta 16. Ka ambaci ladubban shiga gida da kuma fita daga gare shi.	4847
LADUBBAN BIYAN BUKATA:	4948
Tambaya ta 17. Ka ambaci ladubban biyan bukata.	4948
LADUBBAN MASALLACI:	4948
Tambaya ta 18. Ka ambaci ladubban masallaci.	4948
LADUBBAN SALLAMA:	4948
Tambaya ta 19. Ka ambaci ladubban sallama.	4948
LADUBBAN NEMAN IZINI:	5049
Tambaya ta 20. Ka ambaci ladubban neman izini.	5049
LADUBBAN TAUASAWA DABBOBI:	5049
Tambaya ta 21. Ka ambaci ladubban tausayawa dabbobi.	5049
LADUBBAN MOTSA JIKI:	5049
Tambaya ta 22. Ka ambaci ladubban motsa jiki.	5049
LADUBBAN KAKACI:	5049
Tambaya ta 22. Ka ambaci wasu daga ladubban kakaci:	5049
LADUBBAN ATISHAWA:	5150
Tambaya ta 24. Lissafa ladubban atishawa.	5150
LADUBBAN HAMMA:	5150
Tambata ta 25. Menene ladubban hamma?	5150
LADUBBAN KARATUN AL-KUR'ANI MAI GIRMA:	5150
Tambaya ta 26. Ka ambaci laddubban karatun Al-kur'ani.	5150
BANGAREN DABI'U:	5151
Tambaya ta 1. Ka ambaci falalar kyawawan dabi'u.	5251
Tambaya ta 2. Saboda me muke lizimtar dabi'un Musulunci?	5251
Tambaya ta 3. Daga ina zamu dakko dabi'u?	5251
Tambaya ta 4. Menene dabi'u na kyautatawa da surorinsa?	5251

Tambaya ta 5. Menene kishiyar kyautatawa?	5251
Tambaya ta 6. Waɗanne ne nau'ukan amana, kuma da surorinsu?.....	5352
Tambaya ta 7. Mecece kishiyar amana?.....	5352
Tambaya ta 8. Wanne ne ɗabi'ar gaskiya?	5352
Tambaya ta 9. Mece ce kishiyar gaskiya?	5352
Tambaya ta 10. Ka ambaci nau'ukan kakuri:	5453
Tambaya ta 11. Menene kishiyar haƙuri?	5453
Tambaya ta 12. Ka ambaci ɗabi'un taimakekeniya	5453
Tambaya ta 13. Waɗanne ne nau'ukan ɗabi;un kunya?	5554
Tambaya ta 14. Ka ambaci ɗabi'un surorin tausayi.	5554
Tambaya ta 15. Waɗanne ne nau'ukan ɗabi'ar soyayya?	5554
Tambaya ta 16. Ka faɗi ma'anar walwala.	5554
Tambaya ta 17. Mecece Hassada?.....	5655
Tambaya ta 18. Menene Izgili?	5655
Tambaya ta 19. Kayi bayani akan kankar da kai.	5655
Tambaya ta 20. Waɗanne ne nau'ukan girman kai ababen haramtawa?.....	5655
Tambaya ta 21. Ka ambaci wasu daga nau'ukan algus abin haramtawa.	5756
Tambaya ta 22. Mecece gulma?	5756
Tambaya ta 23. Ka faɗi ma'anar annamimanci.	5756
Tambaya ta: 24. Mecece kasala?	5756
Tambaya ta25. Ka ambaci na'ukan fushi.	5756
Tambaya ta 26. Menene leken asiri?	5857
Tambaya ta 27. Mece ce barna? kuma menene rowa? kuma menene karamci?	5857
Tambaya ta 28. Menen tsoro?, kuma mecece gwarzantaka?	5857
Tambaya ta 29. Ka ambaci wasu daga maganganun harshen da aka haramta su.....	5857
Tambaya ta 30. Ka ambaci sabubban da za su taimakawa musulumi akan siffantuwa da kyawawan ɗabi'u.	5958
BANGAREN ADDU'OI DA ZIKIRI.....	5959
Tambaya ta: 1. Menene falalar zikiri?	6059
Tambaya ta 2. Ka ambaci waɗansu daga a'idojin zikiri.....	6059
Tambaya ta 3. Menene mafificin zikiri?	6059
Tambaya ta: 4 Me kake faɗa yayin tashi daga bacci?	6059
Tambaya ta 5. Mekake faɗa idan ka sanya tufafin ka?	6059
Tambaya ta 6. Me kake faɗa idan ka cire tufafin ka?.....	6059

Tambaya ta 7. Mecece addu'ar sanya sabon tufafi?.....	6059
Tambaya ta 8. Mecece addu'a ga wanda ya sanya sabon tufafi?	6059
Tambaya 9. Ka ambaci addu'ar shiga bandaki, shine wurin biyan bukata.	6059
Tambaya ta 10. Mecece addu'ar fitowa daga bandaki?.....	6160
Tambaya ta 11. Me kake cewa kafin ka fara alwala?	6160
Tambaya ta 12. Wanne ne zikirin da ake yi bayan gama alwala?	6160
Tambaya ta 13. Wane zikiri ne yayin fita daga masauki?	6160
Tambaya ta 14. Wane zikiri ne yayin shiga gida?.....	6160
Tambaya ta 15. Me cece addu'ar shiaga masallaci?	6160
Tambaya ta 16. Ka ambaci addu'ar fita daga masallaci?.....	6160
Tambaya ta 17. Me kake fada yayin jin kiran sallah?	6160
Tambaya ta 18. Me kake fada bayan kiran sallah?.....	6160
Tambaya ta 19. Me kake fada da safe da kuma yamma na zikirai?	6160
Tambaya ta 20. Me kake cewa lokacin kwanciya bacci?.....	6261
Tambaya ta 21. Me kake cewa kafin cin abin ci?	6261
Tambaya ta: 22 Me kake fada yayin gama cin abin ci?	6261
Tambaya ta 22. Mecece addu'ar baƙo ga mai abin ci?.....	6261
Tambaya ta 24. Me mutum yake cewa idan ya yi atishawa?.....	6261
Tambaya ta 25. Me kake cewa lokacin ta shi, da kuma gamawa daga mazauni?"Addu'ar kaffarar wurin zama".....	6261
Tambaya ta 26. Mecece addu'ar hawa abin hawa?.....	6261
Tambaya ta 27. Ka ambaci addu'ar tafiya?	6362
Tambaya ta 28. Waccece addu'ar matafiyi ga mazauni?.....	6362
Tambaya ta 29. Mecece addu'ar mazauni ga matafiyi?.....	6362
Tambaya ta 30. Me cece addu'ar shiga kasuwa?	6362
Tambaya ta 31. Ka fadi addu'a yayin fushi?	6362
Tambayata 32. Me kake cewa ga wanda ya yi maka wani abin alheri?	6362
Tambaya ta 33. Wacce addu'a ce idan abin hawa ya lalace?	6362
Tambaya ta 34. Me kake cewa idan ka sami abinda yake faranta maka rai?	6362
Tambaya ta 35. Me kake cewa idan wani abinda ba ka so ya same ka?	6362
Tambaya ta 36. Mecece kaifiyyar yanda sallama take, da kuma amsa sallamar?	6463
Tambaya ta 37. Wacce addu'a ake yi lokacin saukar ruwan sama?	6463
Tambaya ta 38. Wacce addu'a ake yi bayan saukar ruwan sama?	6463
Tambaya ta 39. Ka ambaci addu'ar iska (idan ta taso)?.....	6463

Tambaya ta 40 Ka ambaci addu'ar (da ake yi) yayin jin tsawa?	6463
Tambaya ta 41. Mecece addu'a idan ka ga wanda aka jarraba?.....	6463
Tambaya ta 42. Addu'a ga wanda yaji tsoron kada ya samu wani abu da kambun bakan sa.....	6463
Tambaya ta 43. Yaya zaka yi salati ga Annabi - tsira da aminci su tabbata a gare shi?	6463
BANKAGARAN ABUBUWA DABAN-DABAN.....	6464
Tambaya ta 1. Waɗanne hukunce-hukuncene guda biyar ta shari'a ta kallafa?	6564
Tambaya ta 2. Kayi bayanin waɗannan hukunce-hukuncen guda biyar?.....	6564
Tambaya ta 3. Menene hukuncin kasuwanci da sauran ma'amaloli?.....	6564
Tambaya ta 4. Ka ambaci wasu daga cikin nau'ukan mu'amaloli da cinikin da aka haramta.....	6665
Tambaya ta 5. Ka ambaci wasu daga cikin ni'imomin da Allah ya yi maka.	6665
Tambaya ta 6. Wanne wajibi (yake a kammu) ta waɗannan ni'imomin? kuma ta yaya zamu gode musu?	6665
Tambaya ta 7. Waɗanne ne bukukuwan idi na Musulmai?.....	6665
Tambaya ta 8. Waɗanne watanni ne mafifa?	6766
Tambaya ta 9. Wace ranace mafificiya a kwanaki?	6766
Tambaya ta 10. Wacce rana ce mafificiya acikin shekara?	6766
Tambaya ta 11. Wanne dare ne mafifici acikin shekara?	6766
Tambaya ta: 12. Wanne wajibi ne (a kanka) idan ka ga matar da ba taka ba?	6766
Tambaya ta 13. Su waye makiyan mutum?	6766
Tambaya ta 14. Mecece tuba?	6766
Tambaya ta 15. Menene sharuɗɗan tuba ingantattu?	6766
Tambaya ta 16. Menene Ma'anar salati ga Annabi - tsira da amincin Allah su tabbata a gare shi -?6867	
Tambaya ta 17. Menene ma'anar tsarki ya tabbata ga Allah?	6867
Tambaya ta 18. Menene ma'anar Godiya ta tabbata ga Allah?	6867
Tambaya ta 19. Menene ma'anar: Allah ne mafi girma?.....	6867
Tambaya ta 20. Menene ma'anar: Babu karfi kuma babu dabara sai ga Allah?	6867
Tambaya ta 21. Menene ma'anar: Ina neman gafarar Allah?	6867
KAMMALAWA:	6867
ABUBUWAN DA KE CIKIN LITAFIN	6867

موسوعة المصطلحات الإسلامية
TerminologyEnc.com

موسوعة تضم ترجمات المصطلحات
الإسلامية وشروحها بعدة لغات

موسوعة الأحاديث النبوية
HadeethEnc.com

موسوعة تضم ترجمات للأحاديث
النبوية وشروحها بعدة لغات

موسوعة القرآن الكريم
QuranEnc.com

موسوعة تضم تفاسير وتراجم
موثوقة لمعاني القرآن الكريم

IslamHouse.com

مرجعية مجانية إلكترونية
موثوقة للتعريف بالإسلام

منتقى
المحتوى الإسلامي

موسوعة تضم المنتقى من
المحتوى الإسلامي باللغات

نشر
الإسلام
100
لغة
بأكثر من

جمعية خدمة المحتوى
الإسلامي باللغات

جمعية الدعوة
وتوعية الجاليات بالربوة

